

**Tawureta Musa, Buk 1:
Dəkəcop da Doru
Moloku ma kəsəkəs buk ba
Musa bəcəkə-cəkə: Dəkəcop**

Buk bəcəkə-cəkə ba Musa mbε aηwe «Dəkəcop» mə buk ba kədəm kəkur ka Kitabu ka Kanu bə. CəHebære yati c'ancicəs bi «Dəkəcop». Buk mbε bementər nde mes fəp meyefe mə, nte Kanu kə afum ηanacop kəsumpər mes mə. Acicəs ηayo məkə moloku mēlarəm ma afum aηe ηanacicəs buk ba Dəkəcop mə, kə tēm nte anacicəs buk babəkə mə. Aləma ηancēm-cēmne a tələma yecicəs yokur yoləŋka nde Babiləη yə, kəyefe ka meren masar camət-tin (600) haη kəbəp masar kəcamət (500) ta antakom Yesu-ε. Aləma sə ηawose kələη kəkur, a Musa ecicəs səbuk saηse kəcamət: Dəkəcop da Doru, Kəwur Dacar, ALewy Aləηne, Kələm ka aY-israyel kə Sariye Səgbəkəre kəyefe meren wul win masar maηkələ (1.400) kəbəp ka meren wul win masar maas (1.300) ta antakom Yesu-ε.

Buk ba Dəkəcop bəntəmpər moloku mətəkse mme məyo dəkəcəme dəpəη mə, mme mēηmar kələŋkanε ka alaη a Yesu Krist kəcəre ka mēlpəs ma Kitabu ka Kanu: Kədəm kəkur kə Kəfu mə. Buk bambε bəmentər nte kəciya kəmbere doru mə, kə kəfaη ka afum kəsətə ka wəyac. Tatəkə tementər sə dəpə da Kanu kəyac ka afum. Antam kənəηk tatəkə kədəηk kəcəkə-cəkə teta Yesu (Dəkəcop 3.15) kə Kanu kənderəm kəsəη Abraham kəpocε ka afum a doru fəp pətət (Dəkəcop 12.3).

Teyer ta Moloku ma Buk Bambə

1-2, Alokü təkə Kanu kənalompəs doru, Adama kə Awa mə.

3-5, Alokü teta Adama kə Awa, kəciya kəñan kə yuruya yañan.

6-9, Alokü teta Nuha kə kutup kəpəñ.

10-11, Asəkəs təkə tənəcəpər təm ta Nuha kə Abraham daco mə, kələkene teta kələ kəñeci ka Babel.

12-50, Alokü teta Abraham, kələ kən disrə, kə tocop ta afum aka Yisrayel:

12-25, Alokü teyi ta Abraham kə wəran kən Sara.

21-28, Alokü teta Siyaka kə wəran kən Rebeka, 35, Alokü teta defi da Siyaka.

25-50, Alokü teta Yakuba, awut ən kə kəcəpə kəñan Kanañ nde Misira.

37-50, Alokü teta Isifu wan nwε Yakuba ənanañkane kəbətər mə, kə təkə Isifu ənader pəyənə wəbε Misira mə.

Dəkəcop da Doru

Dəkəcop da Doru

1-11

Kə Kanu kəlompəs doru kə afum

¹ Dəkəcop, kə Kanu kəwure kəm k'antəf.

² Təm tatəkə antəf ηənayə fε teyi, kubump kəñayi kəba kəron. Mba Aməra ηa Kanu ηənayi sə domun kəron ηocbum ηi.

³ Kə Kanu kəloku: «Pəwanəkəra peyi!» Kə pəwanəkəra peyi.

⁴ Kə Kanu kəñəñk a pəwanəkəra pentesε. Kə Kanu kəñgbey pəwanəkəra kə kubump.

⁵ Kə Kanu kəwe pəwanjəra «dəsək», kə kəwe kubump «pibi.» Kə dəfəy deyi, kə bətbət beyi, kə təyəne dəsək dəcəkə-cəkə.

⁶ Kə Kanu kəloku sə: «Pəkuyme peyi, nte təjšəne domun deyersene mə!»

⁷ Kə Kanu kəyə kə pəkuyme peyi kə pəngbey domun d'antəf kə dakəron, kə teyi tatəkə.

⁸ Kə Kanu kəwe pəkuyme mpe «kəm.» Kə dəfəy deyi kə bətbət beyi, kə təyəne dəsək da mərəj.

⁹ Kə Kanu kəloku: «Domun nde deyi kəm tantəf mə, dolonkane tofo tin, pəwosu peyi, powur, peyi takəron!» Kə teyi tatəkə.

¹⁰ Kə Kanu kəwe tofo towosu «antəf,» kə kəwe mofə mme mela domun mə «cəba.» Kə Kanu kənəjk a tentese tatəkə.

¹¹ Kə Kanu kəloku sə: «Antəf ɲopon pubuk, yika ɲa defet, kə tək yokom nyə yende yockom antəf kəron taciɲa mə! Yəyə sə defet da yi!» Kə teyi tatəkə.

¹² K'antəf ɲompon pəbuk, kə yika yəyə defet, kə tək yokom yəyə defet da yi. Kə Kanu kənəjk sə a tentese.

¹³ Kə dəfəy deyi kə bətbət beyi, kə təyəne dəsək da maas.

¹⁴ Kə Kanu kəloku sə: «Yomotər-motər yeyi dəpəkuyme, nte təjšəne dəsək dəgbeyene kə pibi mə! Kə təyəne məgbəkəre ma tɛm*, dəsək kə meren.

¹⁵ Yəyəne yomotər-motər ya pəkuyme nyə yende yəcsəj antəf pəwanjəra mə!» Kə teyi tatəkə.

¹⁶ Kə Kanu kəwure yomotər-motər mərəj kə kəndet yi. Pomot pəpəj pətəsərne dəsək, kə pomot pəfet pətəsərne pibi. Kə Kanu kəwure cəs kə kəndet.

* **1:14** Tɛm (ta teren): mələfe, dərəj, ləjk, katela, kətən.

17 Kə Kanu kəndət yomotər-motər nyε dəkəm yəcsəŋ antəf pəwanjərə.

18 Pomot pəpəŋ pətəsərne dəsək, pomot pəfət kə cəs yetəsərne pibi, təsəŋe pəwanjərə pəgbeyene kə kubump. Kə Kanu kənəŋk a tentese.

19 Kə dəfəy deyi, kə bətbət beyi, kə təyənε dəsək da maŋkələ.

20 Kə Kanu kəloku sə: «Yenəsəm ya dəkəba yεcsəp dəromun. Bəmp yεcfələr-fələr kəm tantəf!»

21 Kə Kanu kəwure səm yəpəŋ ya dəromun dokom dokom, kə yəŋerəŋ-ŋerəŋ ya dəromun, kə domun doncop kəsəp. Kə Kanu kəwure sə bəmp dokom dokom. Kə Kanu kənəŋk a tentese.

22 Kə Kanu kəmpocε yi pətət†, kə kəloku: «Nəyənε akombəra, nəla, nəlas domun da dəkəba, kə bəmp, yela antəf kəronj!»

23 Kə dəfəy deyi kə bətbət beyi, kə təyənε dəsək da kəcəmət.

24 Kə Kanu kəloku sə: «Antəf ŋəyə yenəsəm dokom dokom, səm yəcəl, yeliŋε-liŋε, kə səm ya dəkulum, fəp fa yi kə dokom da yi!» Kə teyi tatəkə.

25 Kə Kanu kəwure səm ya dəkulum dokom dokom, yəcəl dokom dokom kə yeliŋε-liŋε fəp dokom dokom. Kə Kanu kənəŋk a tentese.

26 Kə Kanu kəloku: «Awa, palompəs fum teyi tosu, wəwurene kosu, nwe endetasərne lop ya dəkəba, bəmp ya darenc, yəcəl kə yeliŋε-liŋε ya dəntəf fəp mə!»

27 Kə Kanu kəsəl afum nte təŋsəŋe ŋawurene kə nkən mə, kə kəsəl ŋa ŋawurene kə nkən Kanu yati. Kə kəsəl ŋa wərkun kə wəran.

† 1:22 Kəpocε pətət = «kəsəŋ yi baraka».

28 Kə Kanu kəmpocε ηα pətət, kə kəloku: «Nəyənε akombəra, nəla, nəlas antəf, nəboc antəf tεfan tonu! Nətasərnε lop ya dəkəba, bemp nyε yeηfelər darenc mə, sεm kə yeliηε-liηε ya dəntəf fəp.»

29 Kə Kanu kəloku: «Isəη nu yika nyε yəyə defet dakayi mə, kə yokom ya tək. Yəyənε nu yeri.

30 Sεm ya dəntəf, bemp ya darenc, yefelər-felər ya darenc, kə yeliηε-liηε ya dəntəf, ca fəp nyε yeηesəm mə, isəη yi dəmnε yika yobuk yəyənε yi yeri.» Kə teyi sə tatakə.

31 Kə Kanu kənəηk a mes məkə enayə mə fəp, mətət dəm mənayi. Kə dəfəy deyi kə bətbət beyi, kə təyənε dəsək da camət-tin.

2

1 Dəsək da camət-tin dadəkə, di d'analəpəs kəm kə antəf, kə ca yəkə yeyi yi disrε mə.

2 Tataka ta camət-mεrəη, kə yolompəs ya Kanu fəp yelip, k'εsak, k'εηesəm tataka ta camət-mεrəη ta yebəc yən.

3 Kə Kanu kəsəη tataka ta camət-mεrəη pələli. K'eleləs pi, bawo dəsək dadəkə də Kanu kəsək yebəc ya kəlompəs yəkə enayi mə.

4 Dəkəyεfε da kəm k'antəf də dadəkə, nte awurε yi mə.

Dalε da Edeη

Nte MARIKI Kanu* owurε antəf kə kəm mə,

5 ali tətək pa dalε pin pənayi fε antəf kəron, ali ayika ηa dalε ηin ηenapon fε tεm tatakə. Bawo MARIKI Kanu enatorε fε wəcafən dəntəf, fum enayi fε sə, nwe embəc antəf mə.

* 2:4 MARIKI = Tewe ta Kanu cəHebərə «YHWH» təyənε «lyənε» kə pəyənε fε ti-ε, «Indeyənε.»

6 Mba kifir kəncpε dəntəf, nke kəncdəməs antəf fəp mə.

7 Kə MARIKI Kanu εsεle fum kəbof ka dəntəf. Kə Kanu kəfurup kə dololəm kifir ka kəyine doru, kə fum əyənε paka peņesəm.

8 Kə MARIKI Kanu əmbəf tək yokom nde dale da Eden, kəca nke dec dəmpε mə, k'emberse di fum nwe enasεl mə.

9 Kə MARIKI Kanu əsəηε kə tək yokom yəbət kədi yomponəs-ponəs fəp, kələkene kətək ka kəyine wəyη katina nke kənacəmə nde dale dacə mə, kə kətək ka kəcərene pətət kə pələc.

10 Kə kəηgbəkə kəwur Eden, nke kəncdəməs dale mə. Kə kəηgbəkə kəηkə kəηkə kəyerəne dale disre waca maηkələ.

11 Kəca kəcəkə-cəkə k'ancwe «Pisəη», ki kənəηkər atəf ηa Hawila fəp, nde kəma kəyi mə.

12 Nde ambəp kəma kəsoku pəs mə, tək yobotu ambənc,† kə masar mətət meyim seη‡.

13 Kəca ka mēreη k'anηwe «Kihəη», ki kənəηkər atəf ηa Kus.§

14 K'anηwe kəηgbəkə ka maas «Tikər»*, ki kəcəpər kəca nke dec dəmpε dare da Asur mə. Kəηgbəkə ka maηkələ kəyənε «Əfərat.»

15 Kə MARIKI Kanu εlek fum, k'emberse kə dale da Eden disre, a pəcəbət ca, pəcbumene sə di.

16 Kə MARIKI Kanu entiy-tiy fum: «Məntam kədi yeri ya dale dandε fəp.

† 2:12 Labunde docuca kənəηk, di d'anηwe «bədeliyəm.» ‡ 2:12

Masar mətət mme anηwe «ənəkəs» mə. § 2:13 Dif'anηwe məkə

«Ecopi» kə «Sudaη». * 2:14 Tikər = Kəηgbəkə kəpəη ka təf ya Asi: LaTurky, Siri, kə Irak.

17 Mba ta mədi pokom pa kətək ka kəcərəne pətət kə pələc de! Bawo dəsək nde mandedi pokom pa ki mə, mənfi!»

18 Kə MARIKI Kanu oloku: «Pəmar fe wərkun pəyi sona! Indelompəs wəmarəs kən, nte tənşənje ηayi mərəη mə.»

19 Kə MARIKI Kanu enkerε sem ya dale kə bemp ya darenc nyε enawurε dəntəf mə, pədeməmən nte fum ende pəcwe yi mə. Nte tənşənje yowurε yən fəp yəyə mewe mmε fum ende pəcwe yi mə.

20 Kə fum əsən sem yəcəl fəp mewe, kə bemp ya darenc kə fum əsən sə sem ya dəkulum fəp mewe. Mba nte təyənε ta fum mə, əsətə fe nwe endetam kəcmar kə mə.

21 Kə MARIKI Kanu əsən wərkun mere məpən, k'endire. Kə Kanu kəwurε wərkun kəbent kəkəsək ka dəbəkəc. Kə kəluksərne sə, kə kəntaməs dənda.

22 Kə MARIKI Kanu olompse wəran kəbent kəkəsək nke enawurε wərkun mə, k'enkene wərkun wəran nwe.

23 Kə wərkun oηkule: «Apayə!»

«Wəkawε,
kəbent ka bent yem,
tesem ta sem yem.»

Wəkawε andewe «wəran» wənencene ka wərkun, bawo nnə dis dem d'awurε kə.

24 Ti təsənje nte wərkun enşake kas kə kerε pəsektərne kə wəran kən mə. Nəkafəle ηayənε tesem tin.

25 Wərkun kə wəran mərəη maηan fəp kəsəkər kə ηanayi, ta ηaηlapərεne-ε.

*Kiciya kəcəkə-cəkə: Wərkun kə wəran kəbeləs
kəηan nde dale da Eden*

3.1-24

3

Wərkun kə wəran: Kəbələs kəŋan nde dale da Edeŋ

¹ Abok ɲenacərə mes ɲetas sɛm ya dale fəp nyɛ MARIKI Kanu ɛnawurɛ mə. K'abok ɲeyif wəran: «Kanu kəloku nu ti yati a ta nədi yokom ya tək ya dale dandɛ ba?»

² Kə wəran oloku abok: «Səndi yokom ya tək ya dale dandɛ yati.

³ Mba kətək nkɛ kəyi dale dacə mə, Kanu kəloku: «Ta nədi yokom ya ki, ta nəgbuɲɛnɛ ɲaɲ ki! Kə nəyɔ ti-ɛ, nəŋfi.»

⁴ K'abok ɲoloku wəran: «Nəfɔfi!

⁵ Bawo Kanu kəncərə, a dəsək ndɛ nəndi yi mə, fər yonu yɛɲmɛrɛ, nəyi pəmɔ Kanu nkɛ kəncərə pətət kə pələc mə.»

⁶ Kə wəran ɛnəɲk a pokom pa kətək pəmbət kədi, pəmbət kəməmən, pentam kəsəɲ kəcərə pətət kə pələc. Kə wəran oɲgbotu pokom k'endi. K'əsəɲ wos wəkə ɲanasol mə, kə wəkakə sə endi.

⁷ Kə ɲamepɛ fər, kə ɲancərənɛ a kəsəkər kə ɲawur. Kə ɲaɲgbotu bəpər, kə ɲasət maɲkara kə ɲambernɛ mi.

⁸ Dec dərəfɔy, ntɛ tɛfɛf towur mə, wərkun kə wəran ɲane dim da MARIKI Kanu, nwe ɔnckətəs mə. Wərkun kə wəran kə ɲaɲkə ɲagbəpɲɛ ɲabələ MARIKI Kanu fər kirin, tək ya dale dadəkə dacə.

⁹ Kə MARIKI Kanu ewe wərkun eyif kə: «Deke məyi-ɛ?»

¹⁰ Kə wərkun oloku Kanu: «Dim d'in'am dale disrɛ, k'inesɛ, bawo iwur kəsəkər, ti t'ɲgbəpɲɛnɛ.»

¹¹ Kə MARIKI eyif kə sɔ: «Anɔ'mentər əm a kəsəkər kə məwur-ɛ? Cɛpɔ məndi pokom pa kətək kəɲkə inamən'am mə ba?»

12 Kə wərkun oloku: «Wəran nwe məsəŋ im mə, nkən əsəŋ im pi k'ina sə indi.»

13 Kə MARIKI Kanu eyif wəran: «Ta ake tə məyənə tante-ε?»

Kə wəran oloku Kanu: «Abok ɲetiŋkər im, k'indi pokom pampε.»

14 Kə MARIKI Kanu oloku abok:

«Bawo məsəŋε wəran kəciya,
kəsəŋ əm kənder pələc səm yəcəl,
kə səm ya dop fəp dacə.

Kor kə mənde məcliŋεε,
məcdi kəbof mataka ma kiya kam doru fəp.

15 Kəberəs əm k'inder dacə kə wəran,
kəyεfε nəna haŋ awut a wəran

kəbəp awut a mənə, abok!

Wəran ende pəcputək əm domp,
məna abok, məcŋaŋ kə dəmnε atek.»

16 Kə Kanu kəloku wəran:

«Indeyə kəbəkəs kam kəccu'm.

Pəcuca pə mənde məckom.

Məfaŋ mam məndekə nda wos əm.

Mba endetasərn'am.»

17 Kə Kanu kəloku wərkun:

«Bawo məncəŋkəl dim da wəran kam,
kə məndi pokom pa kətək nkε inamən'am kədi mə,
indəsəŋ antəf pələc tetam:

Pəcuca pə mənde məcsətər ɲi yeri yam

dəsək o dəsək kiya kam doru fəp.

18 Yika ya dəkulum yə mənde məcdi.

Mba antəf ɲende ɲockom am

beŋk kə ŋgbəŋkələ.

19 Kawonε ka tobu tam
kəndesəŋ'am kəcsəm kəcom
haŋ təm nte mändelukus dəntəf
nde məyəfε mə.

Bawo kəbof kə məyənε,
dəkəbof mändesəlucus.»

20 Kə wərkun əsəŋ wəran kən tewe ta «Hawa»*,
bawo nkən Hawa əyənε iya wəka afum a doru fəp.

21 Kə MARIKI Kanu olompsε Adama kə wəran
kən, Hawa, yamos ya akata, k'ember ŋa yi.

22 Kə MARIKI Kanu oloku: «Ah! Nte fum
ende pəyi ŋə pəmə səna mə, pəcərə pələc kə pətət,
səkembərne ta pətenc kəca pələk sə pokom pa kətək
kəyine wəyeŋ, pədeyi ŋə doru katina.»

23 Kə MARIKI Kanu owurεne Adama dalε da
Edeŋ disre, pəkəbəc antəf nyε enasεle kə mə.

24 Nte MARIKI Kanu owurεne fum dalε da Edeŋ
mə, k'encəmbər mələkε kerub † ntende dec dəmpε
dalε da Edeŋ, kə dakma ndε dencfikələ dəccəsəŋε
nenc, nte təŋsəŋε ta alətərne kətək ka kəyine wəyeŋ
mə.

4

Kayin kə Abel

4.1-26

1 K'Adama ŋambəpene kə wəran kən Hawa, kə
Hawa embəkəs, k'oŋkom Kayin. Kə Hawa oloku:
«İsətə wan wərkun kəmar ka MARIKI disre.»*

* **3:20** *Hawa* = «İya», nwe əsəŋ kiyi wəyeŋ † **3:24** *Mələkε kerub* =
mmε mombum dəbe da Kanu mə. Kerub kəyō dobomp da fum, dis
da kusunuŋku, kə səyō sə banca yefələre. * **4:1** *Kayin* = cəHebərə
«kəmar»

² Kə Hawa oŋkom sə wəfət ka Kayin nwe anawe Abel mə.

K'Abel ende pəyənə wəkək ka cir kə ŋkesiya. Kə Kayin əyənə wəbifti.

³ Kə təm təloma tendə tɛbəp, kə Kayin elək yokom ya dəntəf, k'əŋkerə yi MARIKI kədeloŋnə.

⁴ K'Abel nkən sə, əŋkerə MARIKI yokom yəcəkə-cəkə ya yəcəl yən kə moro ma yi. Kə MARIKI əməməne Abel kə kəloŋnə kən fər yətət.

⁵ Mba MARIKI enaməmənə fə Kayin kə kəloŋnə kən fər yətət. Kə pəntələ Kayin, k'əŋey kəro.

⁶ Kə MARIKI eyif Kayin: «Ta ake tə pəntələn'am-ə, ta ake tə məŋeyə kəro-ə?»

⁷ Kə məŋkət belbel-ə, məndesel. Kə məŋkət pələc-ə, kiciya kəy'am dəkusunka kə məfan ma ki mey'am. Mba məsəp mətasərne ki.»

⁸ Kə Kayin əncəpər wənc Abel. Mba nte ŋanayi dale mə, kə Kayin eyəfər wənc Abel kəsutənə, k'endif kə.

⁹ Kə MARIKI eyif Kayin: «Deke wənc əm Abel eyi-ə?» Kə Kayin oloku: «İncərə fə. Cəpə wəkəkəs kən iyənə ba?»

¹⁰ Kə Kanu kəyif Kayin: «Cəke cə məyə wənc əm-ə? Dim da mecir ma wənc əm deyi kəkule-kule kəyefə dəntəf haŋ nnə iyi mə.

¹¹ Ndekəl oŋ, kətolan'am k'antəf ŋənder pələc, ŋŋe ŋewani kusu kə məsəŋe ŋi kəmerəs mecir ma wənc əm mə.

¹² Kə mənəde məcbəc antəf-ə, ŋəfəde ŋəcsəŋ əm pəbotu pa ŋi. Ti tə pənde pəctələn'am məccepə-cəpə dəkəbəc.»

¹³ Kə Kayin oloku MARIKI: «Pələl pa kiciya kem pəmbək kəsərə.

14 Məmbələs im məkə nnə antəf ηam ηebi ηeyi mə. Pənamar im kəgbəpən'am, kə kəcəpε-cepε dəntəf, kə fum embəp im dənda-ε, pədif im.»

15 Mba, kə MARIKI oloku kə: «Kə fum endif Kayin-ε, aηlukse ayek ηən camət-mεrəη.» Kə MARIKI eηgbesi Kayin nte təηsəηe aηe ηambəp kə mə, ta ηasut kə ηadif.

16 Kə Kayin owur fər ya MARIKI kirin dale da Eden, k'əηkə pəyi atəf ηa Nodu nde dec dəmpε dale da Eden mə.

Yuruya ya Kayin

17 Kə Kayin ηambəpεne kə wəran kən. Kə wəkakə embekəs k'əηkom Henok. Kə Kayin owure dare k'əsəη di tewe ta wan kən Henok.

18 Kə Henok oηkom Iradu, k'Iradu oηkom Mehuyayel, kə Mehuyayel oηkom Metusayel, kə Metusayel oηkom Lemək.

19 Kə Lemək elək aran mεrəη, pacwe wəkin «Ada,» kə wəka mεrəη «Cila.»

20 K'Ada oηkom Yabal, nkən əyənε wətem ka akək yəcəl acepε-cepε.

21 Tewe ta wənc tənayənε Yubal: Nkən əyənε wətem k'afer cəηkəlo k'afula luk.

22 Kə Cila nkən sə dəmnε oηkom Tubal Kayin, nwe eηcgbec ca fəp ya kəpər kə ya fεc mə. Wəkire kən ancwe Nahama.

23 Kə Lemək oloku aran ən:
«Ada kə Cila nəcəηkəl dim dem!

Aran a Lemək nəsu ləηəs nəcəηkəl moloku mem.
K'asut im-ε, indif fum.

K'ambopər im-ε, indif wanfet.

24 Kə pəyənε padif afum camət-mεrəη

kəluksə ayək ɲa Kayin-ε,
andedif afum 77,
a pacluksə ayək ɲa Lεmεk.»

²⁵ Adama kə Hawa ɲasətə sə wan. Kə Hawa ewe kə «Set», ti tə tatəkə «Kanu kəsəɲ im sə wələma kədəyən'em Abel wəkə Kayin endif mə.»

²⁶ Kə Set ende pəkom wan pacwe kə Enəs. Tem tatəkə t'anacop kəkəkor-koru tewe ta MARIKI.

5

Kəyεfε Adama haɲ Nuha

¹ Buk ba dokombəra da Adama bə bambε. Dəsək ndε Kanu kəsəl Adama mə, k'əsəl kə, pəwurene kə nkən Kanu.

² Wərkun kə wəran k'əsəl ɲa, k'ompocε ɲa pətət, k'ewe ɲa tewe ta «fum,» dəsək ndε encsəl ɲa mə.

³ Adama endesətə meren 130, k'əsətə wan wəwurene kə nkən, pəmə təkə eyi mə, k'əsəɲ kə tewe ta Set.

⁴ Ntε Adama oɲkom Set mə, k'eyi sə doru meren 800, mme enasətə sə awut arkun k'awut aran mə.

⁵ Kəwon ka Adama doru kənasətə meren 930, a k'endefi.

⁶ Set enasətə meren 105, a k'endekom Enəs.

⁷ Ntε Set oɲkom Enəs mə, k'eyi sə doru meren 807, mme enakom sə awut arkun k'awut aran ələma mə.

⁸ Kəwon ka Set doru kənasətə meren 912, k'efi.

⁹ Enəs enasətə meren 90 a pədəkom Kenəɲ.

¹⁰ Ntε Enəs oɲkom Kenəɲ mə, k'eyi sə doru meren 815, mme enakom sə awut arkun k'awut aran ələma mə.

¹¹ Kəwon ka Enəs doru fəp kənasətə meren 905, k'efi.

¹² Kə Kenəŋ əsətə meren 70 a k'endekom Mahalalel.

¹³ Ntε oŋkom Mahalalel mə, kə Kenəŋ eyi sə doru meren 840, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹⁴ Kəwon ka Kenəŋ doru fəp kənasətə meren 910, k'efi.

¹⁵ Mahalalel enasətə meren 65 a k'endekom Yεrədu.

¹⁶ Ntε Mahalalel oŋkom Yεrədu mə, k'eyi sə doru meren 830, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹⁷ Kəwon ka Mahalalel doru fəp, kənasətə meren 895, k'efi.

¹⁸ Yεrədu enasətə meren 162 a k'endekom Henok.

¹⁹ Ntε Yεrədu oŋkom Henok mə, k'eyi sə doru meren 800, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

²⁰ Kəwon ka Yεrədu doru fəp kənasətə meren 962, k'efi.

²¹ Henok enasətə meren 65 a k'endekom Metusela.

²² Ntε Henok oŋkom Metusela mə, k'əsətə sə meren 300 ŋasol kə Kanu. K'oŋkom sə awut arkun k'aran aləma.

²³ Kəwon ka Henok doru fəp kənasətə meren 365.

²⁴ Kə Henok εncəme dəpə da Kanu darəŋ, kə tende telip, bawo Kanu kənalək kə pəyi wəyəŋ.

²⁵ Metusela enasətə meren 187 a k'endekom Lεmek.

²⁶ Ntε Metusela oŋkom Lεmek mə, k'əsətə sə meren 782, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

²⁷ Kəwɔn ka Metusela doru kənasətɔ meren 969, k'efi.

²⁸ Lɛmɛk ɛnasətɔ meren 182 a k'endekom wan wərkun.

²⁹ Kɔ Lɛmɛk ewe wan wəkakɔ «Nuha.»* K'oloku: «Wəkawɛ ende pəcyamsɛ-yamsɛ su, kəcɛm-cɛmnɛ ka pucuy mpe yɛbəc yocuca nyɛ waca womboc antɔf nyɛ, MARIKI ɛnasəŋ pələc tetosu mə.»

³⁰ Ntɛ Lɛmɛk oŋkom Nuha mə, k'eyi sɔ doru meren 595. K'oŋkom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma.

³¹ Kəwɔn ka Lɛmɛk doru fəp kənasətɔ meren 777, k'efi.

³² Nuha ɛnasətɔ meren 500 a k'endekom Sem, Ham, kɔ Yafɛt.

6

Kanu kəncɛm-cɛmnɛ kən kənim ka afum doru

¹ Ntɛ afum ŋancop kəla antɔf kəroŋ mə, k'aŋkoməs ayecəra.

² Kɔ mɛlɛkɛ ŋanəŋk a ayecəra aka afum ŋantɛsɛ. Kɔ ŋayɛk-yɛk aran aŋan ayecəra akakɔ dacɔ.

³ Kɔ MARIKI oloku: «Ifaŋ fɛ kəsak afum ŋayinɛ kifir kəyinɛ doru nkɛ inasəŋ ŋa mə, bawo fum sɛm dəm yɔ. Kəyi kən doru kəfɔde kəcɛpər sɔ meren 120.»

⁴ Tɛm tatəkɔ tɔ cərgba cənayi doru, ntɛ awut a Kanu* ŋantɛfərnɛ ayecəra aka afum, akɔ ŋasəŋ ŋa awut mə. Awut akakɔ ŋanayɔnɛ abɛ akur a tɛm tatəkɔ.

* **5:29** *Nuha* = cəHebərə «kəyaməs-yaməs» * **6:4** *Awut a Kanu* it'oyonɛ cəHebərə cəkur: «Awut a Kanu», «awut a canu», «mɛlɛkɛ», kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ «afum apəŋ».

⁵ Kə MARIKI ənəjk deyəjk bəkəc da afum dəla doru, dəsək o dəsək məcəm-cəmne mələc gbəcərəm mə afum nəyinə.

⁶ Kə MARIKI ənəjkne telər kəsəl kən fum, k'abəkəc nəjkafələ kə.

⁷ Kə MARIKI oloku: «Kənim k'inder afum ənə inasel mə, kəyefe afum, kəbər sem, kəkə ka yelinjelinjə nəjk bəmp ya darenc, bawo nəjkne telər kəsəl kəjkən.»

⁸ Mba kə Nuha əsətə kəjkənənə ka MARIKI, bawo Kanu kənanəjk dolompu dən.

Kanu kəyac Nuha

⁹ Tecepərənə ta Nuha tənə: Nuha, fum wətət ənəyi pələmp, pəsəl kə Kanu.

¹⁰ Nuha, awut maas nə'ənəkəm: Sem, Ham kə Yafət.

¹¹ Mba nəə fər ya Kanu kirinj, afum nəkatəsə fə bəkəc. Mes mələc gbəcərəm məənəyi doru.

¹² Kanu kənanəjk a doru dəsəkpe, bawo afum fər nəjkəbkəyənə-gbəyənə dəpə dətət.

¹³ Ti t'ənəsənə Kanu kələku Nuha: «İncəm-cəmne kəmələk yənəsəm ya doru fər, bawo tes təjkən təsənə kə doru dəla kədəkətərənə, kənim nə k'inder doru.

¹⁴ Məcənə əbil nəpənə cəbam ca kawə, məwure nə sədukələ sələrəm, məsop nə kərtal tedisrə kə todoru.

¹⁵ Ntə tə məndəcənə nə: Nəbəl cururu 300 (mətər 137), nəwəkəl cururu 50 (mətər 23), nətukmə cururu 30 (mətər 14).

¹⁶ Məgbəpər nə tədərənc, məsək kururu kətin (mətər dəcə) kəyefe ndə kəronə nəjk ndə dəkəpom, məwure nə kumba kəsək, mədənjər nə dək maas.

17 Bawo ina, domun delarəm † d'indesak ndε dendemələk ca fəp mə. Mpe o mpe penjesəm doru mə, pende fi.

18 Kə mənə, indese kə danapa kə mənə, məde məberε debil kə wəran kam, awut am k'aran aɲan!

19 Məde məbersεnε sə ɲi disrε sɛm ya doru fəp mɛrəɲ mɛrəɲ, workun kə wəran, nte təɲsəɲε nəde nəyi doru kə yi mə.

20 Sɛm yeɲesəm ya doru fəp, yorkun kə yɛran, yɛfɛt kə yəpəɲ, yede yəltərn'am nte təɲsəɲε yi sə yede yeyi doru mə.

21 Awa, mətɛn yeri fəp, məmɛɲkərnε yi nte təɲsəɲε nəde nəcsətə yedi nəna kə yi mə.»

22 Ti tə Nuha ɛnayə, ɛnayə mes fəp mme Kanu kənaloku kə mə.

7

Nuha kəberε kən debil

1 Kə MARIKI kəloku Nuha: «Məberε abil disrε, mənə k'afum am fəp, bawo ɲkəkε a mən'olomp fəp yem kirinɲ dɛtemp dandε dacə.

2 Mələkεnε sɛm yətət camət-mɛrəɲ camət-mɛrəɲ, yorkun kə yɛran, mba sɛm yɛlɛc, mələk yi mɛrəɲ mɛrəɲ: Workun kə wəran gbəcərəm.

3 Kə bɛmp, mələkεnε yi fəp dacə, yorkun camət-mɛrəɲ kə yɛran camət-mɛrəɲ. Ti t'endesəɲε yi sə yeyi doru.

4 Pəncəmə mata camət-mɛrəɲ, itorε wəcafən mata 40 kə pibi 40 camcam. Tɛm tatəkə indefɛɲ nno doru afum aɲε inasɛl mə fəp.»

† 6:17 *Domun delarəm* = «Wəcafən indetorε pəkəl doru fəp.»

⁵ Nuha enayə məyə fəp, mmε MARIKI enasom kə mə.

Kutup kəpəŋ

⁶ Nuha enasətə meren 600 a kə domun dendekal antəf.

⁷ K'embere debil kə wəran kən, awut ən k'aran anjan, nte tənşənə ηayacne domun nde denaban antəf mə.

⁸ Sem yətət kə yelec, bemp kə sem yefet yefet nye yenlije-lije mə fəp,

⁹ kə Kanu kəmberse yi abil disre nde Nuha eyi mə, merəŋ merəŋ yorkun kə yeran, pəmə təkə Kanu kənaloku ti mə.

¹⁰ Nte tataka ta camət-merəŋ tencepər mə, kə domun dəmban antəf.

¹¹ Kəren nke Nuha əsətə meren 600, tataka ta wəco kə camət-merəŋ, ηof ηa merəŋ disre, kə domun dombuncε dəcəŋgbəkə fəp, kə kəm kəŋgbite pəpəŋ.

¹² Kə wəcafən oncop kətuf mata 40 kə pibi 40.

¹³ Dəsək dayi də Nuha enabere debil kə wəran kən k'awut ən, Sem, Ham, kə Yafet, k'aran anjan maas,

¹⁴ kə sem ya dop kə ya dare yin yin kə sem yefet yefet, bemp kə taktaka.

¹⁵ Kə yenəsəm (sem) yorkun kə yeran merəŋ merəŋ nye yenayi doru mə, kə yender nde abil ηa Nuha ηeyi mə.

¹⁶ Kə yorkun kə yeran sem dokom fəp, yembere abil disre pəmə təkə Kanu kənaloku ti Nuha mə, kə MARIKI kəŋgbətər ηa kumba.

¹⁷ Kə domun dəmban antəf mata 40, nte domun dempe mə, k'abil ηofoy.

¹⁸ Nte domun dəncpe mə, ti tə abil ηoncfoy.

19 Kə domun dəmbereɛne kəpe haŋ kə mərə meŋeci fəp meŋkala.

20 (Telpəs oŋ kə domun dəmpɛ haŋ kə dencepər cururu wəco kə kəcamət mərə kəroŋ). Kə domun dəmpɛ kə deŋkal mərə meŋeci haŋ cururu wəco kə kəcamət (mətər camət-mərəŋ).

21 Ca nyɛ yɛnayi antəf kəroŋ, a yecŋesəm mə fəp, kə yefi: Bemp, sɛm yəcəl, sɛm ya dop kə yeliŋɛ-liŋɛ fəp kələkɛne afum.

22 Kəyɛfɛ paka mpɛ pɛnayi antəf kəroŋ a pecŋesəm mə, kə pɛfi.

23 Kə Kanu kəfɛŋ dəntəf paka mpɛ pencŋesəm mə, kəyɛfɛ fum haŋ kəbəp sɛm yəpəŋ, yɛfɛt yɛfɛt kə bemp, k'enim yi doru fəp. Mɛne Nuha gbəcərəm, aka kələ kən disrɛ kə sɛm nyɛ yɛnayi debil mə, ŋanafis.

24 Domun dənabaŋ antəf haŋ mataka 150.

8

Domun kəwosər

1 Kə Kanu kəncɛm-cɛmnɛ Nuha, sɛm ya dop kə yəcəl ya dare, nyɛ yɛnayi kə Nuha abil disrɛ mə. Kə Kanu kəwure afɛf doru, kə domun doncop kətor.

2 Kəba ka dəntəf kə darenc cəmpɛnɛ, kə wəcafən ɛsak kətuf.

3 Kə domun dembelɛ antəf kəroŋ tɛpic tɛpic. Mata 150 disrɛ, kə domun dəncɛsɛ dəntəf.

4 Tataka ta wəco kə camət-mərəŋ (17), ŋof ŋa camət-mərəŋ, k'abil ŋɛndɛ tərə tin ta Ararat kəroŋ.

5 Kə domun dəncɛsɛ haŋ ŋof ŋa wəco. Tataka təcəkə-cəkə ta ŋof ŋaŋəkə, kə mərə meŋeci moncop kəwure səbomp.

6 Tataka ta 40, kə Nuha enğbiti wunder nwe enaber abil mə.

7 K'esak abemp ɲa ser * ɲin kə ɲəɲkə. Pəwon fe kə ɲoluksərne, pənamar Nuha pəkar domun delip kəwosər dəntəf.

8 Kə Nuha esak sə antantoriya kəkəməmən kə pəyənə a domun d'ontor-ε.

9 Mba ɲenasətə fe kəfo nke ɲentam kəndə mə, bawo domun dənasərəbaɲ antəf fəp, kə ɲoluksərne nde debil. Kə Nuha entenc kəca k'osumpər ɲi, k'embersε debil.

10 K'ɛɲkar sə mata camət-mərəɲ, k'esak sə ɲi.

11 K'antantoriya ɲoluksərne dec dərəfəy ɲəgbəm təbərər təcəɲk ta kətək ka olif†. Kə Nuha encərə katina a domun dəncəsε.

12 K'ɛɲkarənε sə haɲ tataka ta camət-mərəɲ, k'esak sə antantoriya. Mba ntε ɲi ɲəɲkə mə, ɲenalukus fe sə nnə eyi mə.

13 Tataka təcəkə-cəkə ta ɲof ɲəcəkə-cəkə ɲɲε Nuha əsətə meren 601, ti tə domun dənasak antəf. Kə Nuha enğbipi abil, k'əməmən doru. K'ənəɲk a domun fəp dowosər.

14 Tataka ta wəco mərəɲ kə camət mərəɲ (27), ɲof ɲəcəkə-cəkə ɲayi, antəf fəp ɲənawos fər.

15 Kə Kanu kəloku Nuha:

16 «Məwur abil disrε, məna kə wəran kam, awut am k'aran aɲan.

17 Məwurenε sə sɛm yeləpəs nyε yeyi abil disrε kə məna mə. Kə bemp dokom fəp, sɛm yefət kə yəpəɲ, yesam doru yokom.»

* **8:7** *Abemp ɲa ser* = «abemp ɲa Mənar,» kə pəyənə fe ti-ε «kəwan ka aser.» † **8:11** *Kətək ka olif* = Yokom ya kətək kanke kə nke aɲwure moro mme antam kədi, pamotənε ki dəlamp, kə pəyənə fe ti-ε pasəm pokom pa ki.

18 Kə Nuha owur debil nkən kə wəran kən k'awut ən k'aran anjan.

19 Kə sem, bəmp kə yeliηε-liηε yowur fəp dokom dokom.

20 Kə Nuha olompəs tetek toloηne MARIKI, k'elək sem kə bəmp yosoku dacə yin yin, k'əncəfe yi MARIKI nde tetek toloηne kəroη.

21 Kə MARIKI emban ambənc ηa kəloηne nηe ηontore-tore kə abəkəc mə, k'olokune debəkəc, «ifəsəsoη antəf pələc teta fum. Kance kə, bawo afum məcem-cemne melec meyi ηa dəbəkəc kəyefe dowut danjan, mba ifəsələsər ca nye yeηesəm doru pəmə nte intep ti kəcyə mə.»

22 «Kəwon ka antəf doru fəp,
kəbəf kə kətəl,
pəwonu kə pəcaηki,
kətən kə dərəη,
dəsək kə pibi,
yəfədelip.»

9

Kanu kəderme kən Nuha

1 Kə Kanu kəmpoce Nuha pətət k'awut ən, kə kəloku ηa: «Nəyəne akombəra, nəkom pəlarəm, nəlas antəf.

2 Kəyefe məkə, sem ya doru fəp, kəbər bəmp, sem yefet kə lop, yende yecnesə nu. Nəndetam kəcsəm yi.

3 Paka o paka mpe peyi wəyeη pəckət mə, pəyəne nu peri pəmə nte inasəη nu yokom ya yika yecaηk kə ya tək mə. Isəη nu oη ndəkəl yayəkə fəp.

4 Mba ta nəde nəcsəm wεsem nwε wəsərɔyɔ mecir ma wi mə. *

5 Indeyif nu teta mecir monu, mmε məyɔnε kəyi doru konu mə. Indeyif sɔ ti sem fəp nyε yendedif fum mə. Pəmɔ nte indeyif ti fum nwε endedif wεnc mə.»

6 «Nwε endif fum mə,

padif sɔ (məna wəkayi),

bawo Kanu kəlompəs fum pəwurεnε kɔ nkən sərka.

7 Kɔ nəna, nəyɔnε akombəra, nəkom pəlarəm, nəsamsər doru.»

8 Kɔ Kanu kəloku sɔ Nuha k'awut ɔn:

9 «K'ina, indese kɔ danapa kɔ nəna, kəbəp ka yuruya yam kɔ nəna nəncepər-ε,

10 kɔ ca fəp nyε yənəjkər nu mə: Bemp, sem ya dare kɔ ya dop, nyε yowur debil mə, kɔ nyε andekom nnɔ doru mə.

11 Isek danapa kɔ nəna, nte t'indeyɔ: Domun dɔfɔdesɔdi antɔf, wəcafən ɔfɔdesɔyi nwε endeləsər antɔf mə.»

12 Kɔ Kanu kəndenər: «Paka pa danapa dosu pempε mpε pendeyi su dacɔ kɔ nəna doru o doru, kəbəp ka ca yeşəm.

13 Isekən ambəncəran (asiŋki) ɲem nde dəkəp. In'ende kəccəm-cəməs im temer nte isəŋ antɔf mə.

14 Tem o tem nte wəcafən ende pəcbiyε, a asiŋki ɲowur mə,

15 incəm-cəmne temer təkɔ inasəŋ nu kɔ ca nyε yeşəm doru mə, wəcafən ɔfɔdesɔtuf nwε endesɔləsər ca ya doru fəp mə.

* 9:4 Wεsem nwε antɔfay amera mə.

16 Dəkəp ambəncəran ηəηkəyi. K'indenəηk ηi-ε, indecem-cemne temer ta danapa dem ta doru o doru nte inalek kə ca fəp nyε yeηesəm doru mə.»

17 Kə Kanu kəηgbəkərene sə moloku mamε Nuha: «Asiηki ηementər temer nte isəη nu kə ca ya doru nyε yeηesəm mə.»

Nuha k'awut ən maas: Doru dofu, kə kiciya kafu
Sə

18 Awut a Nuha aηε ηanawur debil mə ηanayəne: Sem, Ham, kə Yafet. Ham əyəne papa wəka Kanaη.

19 Awut a Nuha akanε maas ηagbəkəre sə kəlas antəf.

20 Kə Nuha əyəne wəbifti antəf k'əmbəf ηgbəηkələ ya wən. †

21 Kə Nuha omun member k'encis. K'əηkə pəwur kəsəkər nde abal ηən disre.

22 Nte Ham papa wəka Kanaη enəηk kas Nuha pəyi kəsəkər mə, k'əηkə pələku ti awenc aηa mərəη, aηε ηanayi nde doru mə.

23 Sem kə Yafet ηələk kəloto. Mərəη maηan fəp, kə ηaηkumpne kəloto kaηkə dəcəro. Kə ηaηkə cəkəməntərə kə ηaηkə ηabəp papa kəηan pəyi kəsəkər. Kə ηaηkump kə kəsəkər kəηkə enafəntərə mə. Mba nte ηanakafəli cəro cəηan a kə ηaηkə kas kəηan cəkəməntərə mə, ηananəηk fe kas kəηan kəsəkər.

24 Nte pəncereηε Nuha kəcis kaηkə disre mə, k'aloku kə təkə pənayi kə nte enacis mə, kə təkə wan kən wəlpəs enayə kə mə.

25 Kə Nuha oloku:
«Intolane Kanaη pələc!

† 9:20 Len yayəkə yə aηwe «wən» iy'ambəf Yisrayel nyε yokom yayi yəηsəη member mə.

Kanaŋ pəyɔnɛ wəcar ka acar a awɛnc aŋa!»

²⁶ Kə Nuha oloku sɔ:

«Intola MARIKI, Kanu ka Sem,
Kanaŋ pəyɔnɛ wəcar kəŋan!

²⁷ Kanu kəyac Yafət!

Yafət pəyi abal ŋa Sem disrɛ,

Kanaŋ nkən pəyɔnɛ wəcar kəŋan!»

²⁸ Kə Nuha eyi sɔ doru meren 350, nte domun dɛlarəm dencepər mə.

²⁹ Kəwon ka Nuha doru fəp, kənasɔtɔ meren 950, a k'endefi.

Dokombəra da awut a Nuha dɛndɛ

10

Tɛla ta afum doru

¹ Dokombəra da awut a Nuha: Semy, Ham, kə Yafət dɛndɛ. Awut a Nuha ŋanakom awut, nte domun dɛlarəm denacepər mə.

² Awut a Yafət ŋanayɔnɛ: Komɛr, Makək, Maday, Yawaŋ, Tubal, Mɛsɛk, kə Tiras.

³ Awut a Komɛr: Askenas, Rifat, kə Tokarma.

⁴ Awut a Yawaŋ: Elisa, Tarsis, Kitim, kə Dɔdanim.

⁵ Awut akakə ŋanakom afum aŋɛ ŋayersɛnɛ kəndɛ cəba kəsək mə, kə tɔf yaŋan, kə cusu cəŋan, kə cusuŋka cəŋan ndɛ tɔf yaŋan.

⁶ Awut a Ham ŋanayɔnɛ: Kus, Misira, Put, kə Kanaŋ.

⁷ Awut a Kus: Seba, Hawila, Sabta, Rama, kə Sabatəka. Awut a Rama: Saba kə Dedan.

⁸ Kus ɛnakom sɔ Nimrod, nkən onuŋkɛnɛ kəyɔnɛ korgba doru dandɛ.

9 Nimrod ɛnayɔnɛ wəpɛn korgba nde fɔr ya MARIKI kirinj. Ti tɔ alokɛnɛ: «Pəmɔ Nimrod, korgba kəpɛn nde fɔr ya MARIKI kirinj.»

10 K'ɛnʒekərə dɛbɛ kərəsna Babel, Ǝrɛk, Akad, kɔ Kalne nde atɔf ɲa Siɲhar.

11 Dəndo atɔf ɲaɲɔkɔ ɲɔ Asur ɛnawur, k'ɛncəmbər Niniwe, dare da Rehobot, Kalah,

12 kɔ Rɛsɛɲ, dare dɔpɔɲ dɔkɔ dɛnayi Niniwe kɔ Kalah dacɔ mɔ.

13 Kɔ Misira ɛnayɔnɛ wətem k'afum aɲɛ: Aka Lud, aHanam, aLehab, aNaftu,

14 aPətərus, aKasəlu (aɲɛ aFilisti ɲawur dacɔ mɔ) k'aKaftor.

15 Kɔ Kanaɲ oɲkom Cidon, coco cɔn, kɔ Het.

16 Kanaɲ ɛnayɔnɛ wətem ka cusuɲka cəlarəm: Aka Yebus, Amɔr, aKirkas,

17 aHewy, aHarki, aSini,

18 aka Arwad, aCemar, aHamat. Ti disrɛ kɔ cusuɲka ca Kanaɲ cənde cəsamsər.

19 Cələncər ca aKanaɲ cənəkɔ kəyɛfɛ Cidon, Kerar kəsək, haɲ Kasa, kɔ kəca ka Sodom, kəca ka Komora, kəca ka Adma kɔ kəca ka Ceboyim, haɲ Lasah.

20 Awut a Ham ɲɔ akakɔ, dəcusuɲka cusuɲka, dəcusu cusu, dətɔf tɔf.

21 Kɔ Sem wəbeki ka Yafɛt, ɔsɔtɔ sɔ awut. Sem ɔyɔnɛ wətem ka Heber k'afum ɔn fəp.

22 Awut a Sem ɲanayɔnɛ: Helam, Asur, Arpaksad, Lud, k'Aram.

23 Awut a Aram ɲanayɔnɛ: Huc, Hul, Kɛtɛr kɔ Mas.

24 Arpaksad ɛnakom Səlah. Kɔ Səlah oɲkom Heber.

25 Kə Heber oŋkom awut arkun mərəŋ. Tewe ta wəkin tenayəne Pələk,* bawo tem tən tə antəf ηenayerene. Kə tewe ta wenc tenayəne Yoktan.

26 Kə Yoktan oŋkom Almodad, Selef, Hacamawet, Yerah,

27 Hadoram, Husal, Dikalah,

28 Hobal, Abimayel, Saba,

29 Ofir, Hawila, kə Yobab. Akanə fəp awut a Yoktan ηanayi.

30 Kə ηandə kəyefe ka Mesa, Sefar kəsək, haŋ nde mərə ma nde dec dempe mə.

31 Awut a Sem ηə akakə, dəcusuŋka cusuŋka, dəcusu cusu, dətəf təf.

32 Cusuŋka ca awut a Nuha cə cacəkə, kə təkə aŋkom ηa mə. Afum akanə ηə afum ηawur dəris a kə ηandeyersene dəntəf, doru fəp nte domun delarəm denacepər mə.

11

Kələ kəŋeci ka Babel

1 Tem tatəkə doru fəp kusu kin k'anccəp, pacloku, moloku min mayi.

2 K'afum ηandə ηakə kəca nke dec dempe mə, kə ηanəŋk mərə atəf ηa Siŋhar, kə ηandə mi dacə.

3 Kə ηalokene: «Pasut birik, pacəf bi!» Kə birik bəcəf babəkə bəyəne ηa masar, kə kərtal kəyəne ηa dos.

4 Kə ηaloku sə: «Paŋkən, pacəmbər dare kə kələ nke domp da ki dende kə haŋ dəsə kəm mə. Nte təŋsəŋe pasətə tewe mə, təsəŋe su sə kətəsamsər doru.»

* 10:25 *Pələk* = cəHebərə «kəyerene»

⁵ Kə MARIKI ontor kədəməməən dare kə kələ nkə afum ηancəmbər mə.

⁶ Kə MARIKI oloku, «Nəməməən afum aηe! Fəp faηan kusu kin kə ηancəp. Nəməməən sə nte ηancəp kəyə mə. Tələm o tələm teyi fə nte təηməne ηa kəyə ka tefəη taηan mə.

⁷ Paηkən, pator, paηəηkəl-nəηkəl kusu kəηan nte təηsəηe ta ηanenəne sə mə.»

⁸ Kə MARIKI esamsər ηa doru, kə ηasak kəcəmbər dare.

⁹ Ti t'awenə di Babel, bawo difə MARIKI enanəηkəl cusu, k'esaməsər afum doru.

Tecepərəne ta Sem kə awut ən, kəbəp ka Abram

¹⁰ Tecepərəne ta Sem tənə: Sem enasətə meren 100, a pədəkom Arpaksad, teren ta mərəη nte dōmun dənasak antəf mə.

¹¹ Kəkom ka Arpaksad, kə Sem eyi sə doru meren 500, mmə enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹² Arpaksad enasətə meren 35, a pədəkom Selah.

¹³ Kəkom ka Selah, Arpaksad enasətə sə meren 403, mmə enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹⁴ Selah enasətə meren 30, a pədəkom Heber.

¹⁵ Kəkom ka Heber, Selah enasətə sə meren 403, mmə enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹⁶ Kə Heber əsətə meren 34, a pədəkom Pələk.

¹⁷ Kəkom ka Pələk, Heber enasətə sə meren 430, mmə enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

¹⁸ Pələk enasətə meren 30, a pədəkom Rehu.

19 Kəkom ka Rehu, Pələk enasətə sə meren 209, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

20 Rehu enasətə meren 32, a pədekom Seruk.

21 Kəkom ka Seruk, Rehu enasətə sə meren 207, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

22 Seruk enasətə meren 30, a pədekom Nahor.

23 Kəkom ka Nahor, Seruk enasətə sə meren 200, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

24 Nahor enasətə meren 29 a pədekom Terah.

25 Kəkom ka Terah, Nahor enasətə sə meren 119, mme enakom sə awut arkun k'awut aran aləma mə.

26 Terah enasətə meren 70, a pədekom Abram, Nahor kə Haran.

Tecepərene ta Terah kə Abram

27 Tecepərene ta Terah tente: Terah okom Abram, Nahor kə Haran nwe enakom Lət mə.

28 Haran, fər ya kas kirin y'enafi, atəf nne anakom kə mə, nde dare da Ur nde atəf na Kaldi.

29 Abram kə Nahor nanence. Wəran ka Abram ancwe Saray kə wəran ka Nahor, Milka. Milka, wan ka Haran enayi, napanne kas kin kə Yiska.

30 Saray enakom fe, enasətə fe wan.

31 Kə Terah elek wan kən Abram, kə wansə kən Lət, wan ka Haran, k'elekene sə Saray wəran ka Abram, kə nasol fəp fanan kəwur ka nde dare da Ur nde atəf na Kaldi kəkə ka atəf na Kanan. Kə nambəp atəf na Haran kə nande di.

32 Terah enawon doru meren 205, a k'endefi dəndo atəf na Haran.

12 Tecepərənə ta Abraham

12.1-25.18

Kanu kəloku ka Abram kəwur ka atəf ηən

¹ Kə MARIKI oloku Abram: «Məwur atəf ηam, dəηkom dam, kələ ka papa kam, məkə atəf ηηe indementər əm mə.

² Indesəη'am kəyənə ka kas k'afum alarəm, indesəη əm pətət, indesəηe tewe tam təkək. Məndetolanə afum aləma pətət.

³ Indesəη pətət anηe ηandetolan'am pətət mə. Indesəη pələc anηe ηandetolan'am pələc mə. Tetam t'indesəηenə cusəηka ca doru fəp pətət.»

⁴ K'Abram owur Harəη pəmə təkə MARIKI enaloku kə ti mə, kə Lət encəpsə kə darəη. Tenatəηne Abram pəsətə meren 75.

⁵ K'Abram elək Saray, wəran kən, kə Lət wan ka wəbek'on wərkun kə ca yəkə ηanayə di mə, k'afum * akə enasətə Harəη mə. Kə ηawur kəkə atəf ηa Kanaη.

Abram nde atəf ηa Kanaη, kə kənde kən Misira

Kə ηamberə atəf ηa Kanaη.

⁶ K'Abram encali atəf haη kəfo nkə ancwe Səkem, haη nde tofo nte Ankiri ηa More ηencəmə mə. Aka Kanaη ηanayi atəf ηaηəkə təm tatəkə.

⁷ Kə MARIKI owurər Abram k'oloku kə: «Indesəη atəf ηaηe yuruya yam.» K'Abram olompse MARIKI mme menawurər kə mə, tetek toloηne dəndo.

⁸ K'eyekti sə di saηka, nde encyefe pəkəkə dəməwə mə, kəca nkə dec dəmpə Betel † mə. K'encəmbər abal di, Betel beyi kə nde dec dəηkale mə, dare

* **12:5** *Afum* = Ti təyənə «yənəsəm, ca yeyi wəyən.» † **12:8** *Betel* = «kələ ka Kanu.»

da Hay deyi kə nde dec dəmpε mə. K'ələ di tetek toloηne MARIKI, k'ontola tewe ta MARIKI. ‡

⁹ K'Abram eyefe kəcal-cali kəkə ka kəca ka Nεkεf.

¹⁰ Dor dənayi dətəf, k'Abram ontor Misira kəkəcepərəne tem, bawo dor dəncbək kəbək dəm.

¹¹ Nte ələtərne kəberε Misira mə, k'oloku wəran kən Saray: «Məcəηkəl im, incərə a wəran wətət teyi məyənε.

¹² K'aka Misira ηandekənəηk əm-ε, ηandekəloku: «Wəran kən əfə!» Tem tatəkə ηandekədif im, ηasak məna.

¹³ Mədəkə məloku ηa a wəkire kem məyənε. Nte təηsəηε ηasumpər im belbel tetam mə, tetam t'endekəsəηε, ta ifi-ε.»

¹⁴ Nte Abram embere Misira mə, k'aka Misira ηanəηk wəran nwe entese pəcepərər.

¹⁵ K'akəsək a Firawona § ηanəηk kə, kə ηayek-yekəs kə nda Firawona. Nte tə k'əηkεre wəran nwe nde kələ ka Firawona.

¹⁶ Kə Firawona osumpər Abram belbel teta Saray, k'əsətə kəyefe sem yefet haη yəpəη, səfale, amarəs arkun k'aran kə yəkəme.

¹⁷ Mba kə MARIKI əsəη Firawona k'afum ən runc yəpəη teta Saray, wəran ka Abram.

¹⁸ Kə Firawona ewe Abram, k'eyif kə: «Cəke cə məyə em nte? Ake'səηε nte məntələk'im a wəran kam əfə mə?

¹⁹ T'ake tə məloke a wəkire kam əfə-ε? Məsəη'em kələk kə pəyənε wəran kem. Ndekəl oη, wəran kam εwe. Mələk kə! Məkə!»

‡ **12:8** MARIKI = Tewe tətət ta Kanu, ti təyənε «YHWH.» § **12:15** Firawona = Bafə tewe ta fum tə, mba tewe ta abε a Misira tencyi.

20 Kə Firawona oloku afum ən, «Nəsak kə pəkə nkən, kə wəran kən kə ca nyə yəyənə yən mə fəp.»

13

1 K'Abram empernə Misira kəkə ka kəca ka Nəkəf, nkən, wəran kən kə ca yəkə enayə mə fəp, pəsol kə wərok kən Lət.

Kəgbeyənə ka Abram kə Lət

2 Abram enasətə daka dəlarəm, enala yəcəl, pəsam kə kəma.

3 K'eyəfə kəcəl-cali kəyəfə ka Nəkəf hañ Betel da enadəf abal təkəkə-cəkə mə, Betel kə Hay daco.

4 Kəca nkə enanunkenə kəlompəs tetek toloñnə Kanu dənda, k'Abram oñkornə tewə ta MARIKI.*

5 Lət nwe ɲanasol mə, nkən sə enayə cir, ɲkesiya, cəna kəbəp cəbal.

6 Atəf ɲənafətər ɲa kəyi kəñan tofo tin, bawo yəcəl yañan yənala.

7 Kə kəcəp kənde kəyi akək a yəcəl ya Abram k'akək a yəcəl ya Lət daco. Atəf ɲaɲəkə sə, aKanan k'aPerisi ɲanandə ɲi təm tatəkə.

8 K'Abram oloku Lət: «Pəmar fə akək a yəcəl yam ɲacəp k'akək a yəcəl yem. Səna sə pəmar fə su ti, bawo aka kələ kin disrə ɲə səyənə.

9 Antəf fəp ɲə ɲaɲə ɲey'əm fər kirin mə. Kə mənəkə kəca kətət-ε, inəkə kəmeriya. Kə mənəkə kəmeriya, inəkə kətət, mba məwose səgbeyənə.»

10 Kə Lət eyekti fər k'enəñk aranta ɲa Yürden təkə ɲəndəm mə (təm tatəkə ta Kanu kəntaləsər Sodom kə Komora-ε), pənckə hañ Cohar pəmə aranta (mεrε) ɲa MARIKI, pəmə atəf ɲa Misira.

* 13:4 Məməməñ Sora sa 12.8.

11 Kə Lət elək dale da Yurden fəp, k'ənkə kəca nke dec dəmpə mə, tatəkə tə ηanagbeyene kə Abram.

12 K'Abraham endə atəf ηa Kanan, kə Lət endə sədare sa aranta ηa Yurden k'əndəf cəbal cən kəca ka Sodom.

13 Afum a Sodom ηanatese fe bəkək, ηancciya **MARIKI**.

14 Kə **MARIKI** oloku Abram, nte ηasakene oη kə Lət mə: «Məyekti fər kəyefe dənda məyi mə, məməmən kəca kətət, kəmeriya nde dec dəmpə kə nde dənkale mə.

15 Bawo atəf ηaηe məηnəηk mə fəp indesəη əm ηi kə yuruya yam.

16 Indesəηe yuruya yam yela haη ta antam kələm ηa-ε, pəmə təkə antətam kələm kəbof antəf kəroη mə.

17 Məyefe məkət atəf ηaηe dobolu kə dowokulu da ηi, bawo indesəη əm ηi.»

18 Kə Abram encepə cəbal cən, k'ende pədəf ci nde tofo nte Ankiri ηa Mamre yencəme mə kəsək, ta əmbələ Hebərəη-ε, k'olompəs di tetek toloηne **MARIKI**. †

14

Abram, abε kə Melkisedek

1 Təm tatəkə tə abε a təf maηkələ ηancyefərene kə abε a sədare kəcəmət: Amrafel wəbe wəka Siηhar,* Aryok wəbe wəka Elasar, Kədər-Lahomər wəbe wəka Helam, kə Tidəhal wəbe wəka Koyim,

† **13:18** **MARIKI** = Itə tatəkə cəHebərə «YHWH»: Məməmən Sora sa 4.26 * **14:1** *Siηhar* = Mesopotami

² tənətəηne abe akakə ηacyefərene kə abe a sədare kəcamət: Bera † wəbe wəka Sodom, Birəsa ‡ wəbe wəka Komora, Sinab wəbe wəka Adma, Semeber wəbe wəka Ceboyim kə wəbe wəka Bela mbə bəyənə Cohar mə.

³ Aβe akanje kəcamət fəp aranta ηa Sidim dacə ηanandə, nde pəyənə məkə Kəba Kədokət mə.

⁴ Meren wəco kə mərəη ηayi kətam ka Kədər-Lahomər dəntəf, mba teren ta wəco kə maas kə ηayəηkər kə səbomp.

⁵ Teren ta wəco kə maηkələ, Kədər-Lahomər k'abə akə ηanaberene mə, ηasut aRefay nde dare da Asterot-Karnayim, kə ηasut aSus nde Ham, kə ηasut afum a Em nde Aranta ηa Kiriyatayim.

⁶ K'abə maηkələ ηasut aHor ndaraηan, nde mərə ma Sehir.Ş Kə ηambeləs aHor haη nde tofo nte Aηkiri ηa Paran ηəncəmə mə, nde tēgbərə kəsək.

⁷ K'abə akanje maηkələ ηaluksərne Eyən-Mispe * (nne ηəyənə Kadəs mə), kə ηasut aka Amalek atəf ηaηan fəp kə Amər aηe ηanandə Hacacən-Tamar mə.

⁸ Kə abe a sədare kəcamət (Sodom, Komora, Adma, Ceboyim kə Bela, ti tə tatəkə Cohar) ηamberene kəsutene nde aranta ηa Sidim.

⁹ Akə sə ηayi: Kədər-Lahomər wəbe wəka Helam, Tidəhal wəbe wəka Koyim, Amrafel wəbe wəka Siηhar, kə Aryok wəbe wəka Elasar. Aβe maηkələ ηayefərene kə abe kəcamət.

¹⁰ Nte Aranta ηa Sidim ηənala cələmp ca kərtal mə, k'abə aηe kəcamət dacə, wəbe wəka

† 14:2 Bera ti tə tatəkə «pələc» ‡ 14:2 Birəsa ti tə tatəkə «abəkəc ηələc» § 14:6 Sehir ti tə tatəkə Edəm, ndena Esayu kə afum ən

* 14:7 Eyən-Mispe ti tə tatəkə «abat ηa kiti»

Sodom kə wəka Komora ηayekse kə ηantempene ci disre. K'alpəs anje maas k'asədar anjan ηayekse kə ηantefərne kəca ka dətəɾə.

¹¹ K'atam a asədar a abe kəcamət ηawetəs ca ya aka Sodom kə Komora kə yeri yanjan fəp, kə ηaηkə.

¹² Kə ηasumpər sə Lət kə daka dən, nkən Lət wan ka wəbeki ka Abram enayi, (kəyefərēne kanke kə nabəp Lət nwe pəyi Sodom).

¹³ Kə wəmulpe dəkəwan wəkin ende pəloku ti Abram wəHebərə, nwe enandē nde kəfo nke Ankiri ηa Mamre wəAmər ηenacəme mə. Mamre nwe pəyənē wenc ka Eskəl kə Haner, anje ηanacəyəs kətəηne kə Abram mə.

¹⁴ Nte Abram ene kəsumpər ka wan ka wəbek'ən mə, k'olonka asol ən afum 318 anje ηanabaηse, akomēne ən dacə mə. K'encəpse abe anje ηanasumpər wan ka wəbek'ən darəη haη dare da Dan.

¹⁵ K' Abram eyerəs kənay (kəgba) kən, kə ηawekərne ηa kəyefərēne ka pibi, nkən Abram k'amar ən, kə ηasut asumpər a wan ka wəbek'ən, kə ηambeləs ηa haη Hoba, ηηe ηeyi Damas kəca kəmeriya mə.

¹⁶ K'olukse ca fəp, k'olukse sə Lət wan ka wəbek'ən, aran, k'afum alpəs anje.

¹⁷ Nte Abram osut Kədər-Lahomər k'amarene ən mə, kə wəbe wəka Sodom owur kədefayne kə nde aranta ηa Sawe, nde pəyənē «Aranta ηa Wəbe» mə.

¹⁸ Melkisedek, wəbe wəka Salem,[†] eηkere kəcom kə member: Melkisedek, wəlonne wəka Kanu nke kəyi canu cəloma fəp kəronη mə, enayi.

[†] **14:18 Salem** = «Yerusalem», ti tə tatəkə Darsalam

19 Kə Melkisedek ontolanε Abram, k'oloku: «Məna Abram, Kanu nke kəyi canu cəloma fəp kəronj mə, Wəbe wəka dəntəf kə darenc, kəpoc'am pətət.

20 İleləs Kanu nke kəyi canu cəloma fəp kəronj mə, nke kələk ayefərəne am kə kəmbər əm dəwaca mə!» Kə Abram əsənj kə farile fa ca yəkə ηanasətə dəkəwan mə fəp.

21 Kə wəbe wəka Sodom oloku Abram: «Məsənj im afum, mələk ca yayε fəp yam.»

22 Kə Abram olukse wəbe wəka Sodom məcəp: «İndot kəca nnə MARIKI nwe eyi canu cəloma fəp kəronj mə, nwe əyənε wəbe wəka darenc kə dəntəf mə.

23 İfələk ali paka pin ca yam dəcə. Ali debeηa kə pəyi fε ti-ε pəpətərə pa kəfta kam. Ti tə məntətam kələku: «In'əsənjε Abram kəyə daka.»

24 İfələk daka o daka, məne yeri nyε afum em ηandi mə, kə kəyer nke atemp em Eskəl, Haner, kə Mamre ηasətə mə, bawo pəmar ηasətə kəyer.»

15

MARIKI encəηəs kiyi kəηan tes tin kə Abram

1 Nte mes maməkə mencepər mə, kə MARIKI owurər Abram dəmere k'oloku kə nte: «Ta məneε, Abram! İna yati indeyən'am aca. İndeluks'am kəway pəpəη.»

2 Kə Abram eyif Kanu: «MARIKI Wəbe kem, ake məndəsənj im-ε? İntas ta iyə wan-ε, wədələk kε kem əyənε Eliyoser wəka Damas.»

3 Kə Abram əncəər: «Məsəη f'em awut,* nwe aηkom nde kələ kem disre mə, nkən endelek ke kem.»

4 Kə MARIKI oloku kə, «Ala, bafə nkən endeyəne wələk ka ke kam, mba wan kam wəkom nwe endewur əm dəris mə yati.»

5 Kə MARIKI owurəne Abram abal ηən disre, k'oloku kə: «Məgbətne kəm. Mələm cəs cacəkə, kə məntam-ε.» K'əncəər: «Pəmə cəs cacəkə, yuruya yam afəde pactam kələm ηa fəp.»

6 Abram ənagbəkər kələη kən MARIKI. Ti tə MARIKI ənaləmə kə fum wəlompu.

7 Kə Kanu kələku kə: «In'əyənə MARIKI nwe ənawur'am Ur ηa aKaldi kədəsəη əm atəf ηaηe, məde məlek ηi ke mə.»

8 Kə Abram eyif: «MARIKI Wəbe kem, cəke c'indetam kəcəre a indesətə atəf ηaηe ke-ε?»

9 Kə Kanu kələku kə: «Məkər'em wana weyecəra win, wir wəran win, kə aηkesiya ηorkun ηin fəp fayi ya meren maas maas, təpay tin kə apokpoka ηin.»

10 Kə Abram əηkere səm yayəkə k'əηgber-gberi yi dacə dacə k'ombocəs yegber-gberi yayəkə mərəη mərəη yetefərəne, kə bəmp, məlməl m'ənaboc yi ta aηgberi yi-ε.

11 Kə yəfən yontorər səm yegber-gberi yayəkə, mba k'Abram əmbeləs yi.

12 Dec dendekalə, k'Abram endirərne, k'ayekyek ηəpəη ηəηgbəpərne kə k'enesə dəmere.

13 Kə Kanu kələku Abram: «Məcəre a yuruya yam yendeyənə acikəra atəf ηocuru nηe ηəntəyənə ηaηan mə. Nəndəkəyənə di acar, andəkətərəs ηa di haη meren 400.

* 15:3 Yuruya

14 Mba Indetərəs afum aηe ηandecəmbər ηa dacar mə, ηandewur atəf ηaηəkə kə ca yelarəm.

15 Kə məna Abram, məndəkəbər atem am pəforu disrε, † pawup əm detem dobotu disrε. ‡

16 Yuruya yam yendeluksərne nnə mənε tēm ta danapa da maηkələ, bawo Amər ηantacepərər fε kiciya kəηan a idebeləs ηa de.»

17 Ntε dec deηkale mə, k'asum ηemət (dimi don-tor) kə teken pəncəsəηe, nenc kə kinimε yencepər yoboc ya sēm yeyer yayəkə daco.

18 Dəsək dadəkə də MARIKI enacanəs kəyi kəηan danapa kə Abram. Pəcloku Abram: «Isəη yuruya yam kəyεfε ka kəηgbəkə ka Misira haη Əfərat, kəηgbəkə kəpəη:

19 Indesəη yuruya yam atəf ηa aKeni, aKenisi, aKadmon,

20 ηa aHewy, aPerisi, aRefay,

21 ηa Amər, aKanaη, aKirkas, kə aYebus.»

16

Kəkom ka Səmayila

1 Saray wəran k' Abram enakomε fε kə wan. Mba enayə wəcar wəran wəMisira, pacwe kə Hakar.

2 Kə Saray oloku Abram: «Mənaηk, MARIKI eyamsər im kəsətə ka wan. Məfəntərə kə wəcar kem, tələma intam kəsətər kə wan wərkun.» Kə Abram encəηkəl dim da Saray.

3 Awa, kə Saray wəran ka Abram elək wəcar kən wəMisira, Hakar, k'əsəη kə wos Abram pəyə kə

† 15:15 Ti tə tatəkə «Məndefi pəforu disrε.» ‡ 15:15 Ti tə tatəkə «Pəbotu pa detem dam.»

wəran. Tənatəŋne kənde ka Abram atəf ŋa Kanaŋ kəsətə meren wəco.

⁴ Kə Abram ŋafəntərə kə Hakar, kə Hakar embəkəs. Nte encərə a embəkəs mə, Hakar əməməne fe sə Saray fər yətət.

⁵ Kə Saray oloku Abram: «Mən'endesare pəcuy pa mələməs mme ələməs im mə! Ina yati, in'elek wəcar kem k'imber əm kə dəwaca, mba nte enəŋkne oŋ pəbekəs mə, k'eyefe kəfər-fərəs im. Mba MARIKI omboc su kiti dacə (kəyi su dacə), ina kə məna!»

⁶ Kə Abram olukse Saray moloku: «Wəcar kam ey'am dəwaca. Məyə kə təkə tentes'am mə.» Awa, kə Saray əntərəs Hakar haŋ kə Hakar eyeksər kə, k'əŋkə pəbəle.

⁷ Kə melekə ma MARIKI məŋkə məbər kə nde dətegbərə kələmp kələma kəsək ta əmbəle kəŋgbəkə * nke kəyi dərə da Sur mə.

⁸ Kə melekə mme meyif: «Hakar, wəcar ka Saray, deke məyefe-ε? Deke məŋkə-ε?» Kə Hakar olukse mi moloku: «Mariki mem Saray, iyeksər.»

⁹ Kə melekə ma MARIKI moloku, «Məluksərne ndena Mariki mam, məkə məfəntərə kə dəntəf.»

¹⁰ Kə melekə ma MARIKI moloku kə: «Indesəŋe yuruya yam yela haŋ ta antam kələm ŋa-ε.»

¹¹ Kə melekə ma MARIKI moloku kə: «Məmbəkəs tante, wan wəkun məndekom, wan wəkəkə məde məsəŋ kə tewe ta Səmayila†, bawo MARIKI ene kəkule-kule ka pəcuy pam.

¹² Wan kam endeyi pəmə səfale sa dop. Ende pəccaŋ afum fər kəyefərəne, fər fəcyefərəne kə nkən. Sona s'endende pəbəlene afum alpəs aŋe.»

* **16:7** Tofə tənayi, nde domun dətət doncwur dəntəf mə. † **16:11** Səmayila = cəHebərə «Encəŋkəl»

13 Kə Hakar ewe MARIKI mme menalok-lokər kə mə, «Ata-El-Roy,» ti tə tatəkə: «Inəŋk nnə Kanu nke kənəŋk im mə.»

14 Ti t'awenε kələmp kaŋkə, kələmp ka Lahay-Roy. Kələmp kaŋkə kəyi Kadεs kə Beredu dacə.

15 Kə Hakar oŋkome Abram wan wərkun, kə Abram ewe wan wəkəkə Hakar εnakome kə mə tewe ta Səmayila.

16 Abram εnasətə meren 86 tēm ntε Hakar onckome kə Səmayila mə.

17

Kanu kəsəkpər tewe ta Abram kə təyəne «Abraham»

1 Ntε Abram əsətə meren 99 mə, kə MARIKI owurər kə, pəcloku kə: «In'əyəne Kanu nke kəntam mes ma doru fəp mə, məkət fər yem kirin, məcəme pələmpu darəŋ.

2 Indecəŋəs danapa dosu, ina kə mənə dacə, isəŋ əm yuruya yelarəm.»

3 Kə Abram εncəp tobu dəntəf kə Kanu kələku kə ntε:

4 «Ta ina, danapa dem dende kə mənə dacə: Məndeyəne kas ka afum a təf yelarəm.

5 Afəsəw'am tewe ta Abram, mba Abraham,* bawo indesəŋ'am kəyəne ka kas ka afum a təf yelarəm.

6 Indesəŋ əm dokombəra dəpəŋ, indesəŋ'am kəkom ka afum alarəm, abε yati ŋandeyi ŋa dacə.

7 Indepene danapa, ina kə mənə dacə kəbəp ka yuruya yam kə mənə məfi-ε, indecəme danapa dadəkə darəŋ kə yuruya yam doru o doru. Tēm

* 17:5 *Abram* = «Papa ka afum alarəm,» *Abraham* = «papa ka təf yelarəm.»

tatəkə Kanu kam k'indeyənə kə ka yuruya yam kə mənə məndecəpər-ε.

⁸ Indesəŋ əm kə yuruya yam atəf ŋa Kanaŋ ŋaŋe məntəp kəcbərə mə fəp, ŋendeyənə ŋaŋan doru o doru, iyənə Kanu kəŋan.»

⁹ Kə Kanu kələku Abraham: «Mənə kə yuruya yam, dətemp dətemp nələləs danapa nde səncənəs mə.

¹⁰ Ntε tə nəndetəmpərərne danapa dem nde incənəs mənə kə yuruya yam kə məndecəpər-ε. Nwε o nwε əŋyənə wərkun yuruya yam dacə mə, pakənc kə.

¹¹ Kəkənc konu kəndementər kəcəmə konu danapa dem darəŋ.

¹² Kəyεfε dətemp kə dətemp awut anu arkun fəp packənc ŋa tataka ta camət-maas, pəyənə wəkom wəkə kələ kam, kə pəyənə fε ti-ε fum nwε asətənə pəsam nnə wəcikəra eyi mə, ta əyənə wəkə yuruya yam mə.

¹³ Pəmar pade packənc nwε andekom nde kələ kam kə nwε andesətənə pəsam mə, ti tendeyənə kəfat ka danapa dem da doru o doru nde dis donu.

¹⁴ Wərkun nwε o nwε antəkənc mə, aŋwure wəkayı afum ən dacə, təm tatəkə danapa dem delip nnə nkən eyi mə.»

¹⁵ Kə Kanu kələku sə Abraham: «Ntε təyənə ta wəran kam Saray mə, ta məwe kə sə Saray, kəyεfε məkə Sara s'ande pacwe kə.

¹⁶ Kəpocε kə k'inder, ipocε sə mənə wan nwε endekom'am mə. Indepocε kə pətət, nkən endeyənə kərə ka təf yelərəm. Abε a təf yelərəm ŋandewur kə dərıs.»

¹⁷ Kə Abraham encəp kəro dəntəf kəsəl, k'olokunə

dəbəkək: «Wərkun wəka meren 100 entam kəkom ba? Kə Sara əsətə meren 90 endekom ba?»

¹⁸ Kə Abraham oloku Kanu: «Məgbətne Səmayila doru!»

¹⁹ Kə Kanu kəloku: «Ala! Wəran kam Sara endekom'am wan nwe məndewe Siyaka † mə. Indecəme danapa dosu darəŋ kə nkən, iyefe sə icəme di darəŋ kə yuruya yən kə nkən encepər-ε danapa da doru o doru də.

²⁰ Nte tendəŋərne ti mə, ine wəran kam pəctolanε Səmayila: Indepocε kə pətət, indesəŋ kə dokombəra dəpəŋ indesəŋε yuruya yən yela endeyəne kas ka abε wəco kə mərəŋ kə wətem ka afum alarəm.

²¹ Mba nte təyənε ta danapa dem mə, Sara oŋkom'am tēm tantε dok.»

²² Nte Kanu kəlip kəlok-lokər Abraham mə, kə Kanu kəmpε darenc.

²³ K'Abraham əlek wan kən Səmayila kə afum aŋε anakom kələ kən disre mə fəp, kəbəp ka aŋε enawayε pəsam pən mə, ti tə tatəkə arkun a kələ kən disre fəp. K'əŋkənc ŋa dəsək din dadəkə, pəmə təkə Kanu kənaloku kə ti mə.

²⁴ Abraham enasətə meren 99 a k'andekənc kə.

²⁵ Wan kən Səmayila, enasətə meren wəco kə maas a k'andekənc kə.

²⁶ Dəsək dadəkə d'əŋkənc Abraham kə wan kən, Səmayila.

²⁷ K'əŋkənc arkun aka kələ kən disre fəp, kəyefe acar aŋε anakom di mə haŋ akə enawayε pəsam pən nnə acikəra ŋayi mə. K'əŋkənc ŋa fəp kə nkən Abraham.

† 17:19 Siyaka, itə cəHebərə = kəsəl.

18

Kanu kəndənk a Sara endesəto wan wərkun

¹ Kə MARIKI owurər Abraham nde tofo nte ɲkiri ya Mamre yənacəmə mə, tetəɲne Abraham pəndə nde kusunka ka abal ɲən dan, tɛm nte pəɲwone mə.

² Kə Abraham eyekti fər, k'ənənk arkun maas ɲacəmə ta ɲambəle kə-ε. Nte ɛnənk ɲa mə, k'ewirne kəkəbəpene kə ɲa, k'ontontne ɲa han dəntəf.

³ Kə Abraham oloku wəkin ɲa dacə: «Mariki, ilɛtsen'am intam kəsətər əm kəwosən'em kəcəmə ka nnəna wacar kam ba?»

⁴ Pakere nu oɲ domun depic nəbikene wecək, nəɲesəm nnə kətək nke dəntəf.

⁵ Indesəɲ nu sə peri, nte təɲsəɲe nu kəsəto sə fənəntər mə, a nədekə tɛm tatəkə nəfədeceper nnə nderem kifəli, iyi kiyi konu.» K'acikəra ɲaloku: «Tentesə! Məyə təkə məloku mə.»

⁶ Kə Abraham ənkə katəna katəna abal ɲən disre nde Sara eyi mə, k'oloku kə: «Məkufe məlek kəmbefe kətət tafala kəmaas məgbente akanje cəcom.»

⁷ K'eyekse sə kəkə ka nde yəcəl yeyi mə, k'osumpər tana pətət dis nde yəcəl yən dacə, k'əsəɲ pi wəcar kən wətemp wəkin kə wəkəkə olompəs pi katəna katəna.

⁸ Kə Abraham ɛlek fulaya kə məsə ma wana kə sɛm ya tana tatəkə analompəs mə, k'ənkə pəcəmbərər yi acikəra ən. Kə nkən Abraham ɛncəmə ɲa kəsək kətək dəntəf, k'acikəra ɲacdi yeri.

⁹ Nte ɲalip kədi yeri mə, kə ɲayif Abraham: «Deke wəran kam Sara eyi-ε?» Kə Abraham oloku ɲa, «Eyi nde abal disre.»

10 Kə wəcikəra wəkin oloku: «Inder nnə ndaram dok tēm tantε wəran kam Sara endekom wan wərkun.» Sara εnacəmε dəkusun̄ka Abraham tadarəŋ pəccəŋkəl.

11 Abraham kə Sara ŋanasikər, ŋabək, Sara εnawurεnε fε sə wətam kəsətə awut.

12 Kə Sara eselərne pəcloku: «Ndekəl ntε isikər oŋ mə, pəbotu pendey'im sə ba? Mariki wos im sə, esikər.»

13 Kə MARIKI eyif Abraham «Ta ake tə Sara eselε-ε a pəcloku: «Mba kance kə, indetam kəsətə wan nnə isikər mə ba?»

14 Tes teyi ntε tɛntambər MARIKI mə ba? Dok tēm tantε imboncər əm mə, inder nnə ndaram, Sara endesətə wan wərkun.»

15 Kə Sara eyemε, k'ombupərə «Isel fε,» bawo εnanesε. Kə MARIKI əŋgbəkərə: «Ala, məsel!»

16 K'afum aŋε ŋayefε kəkə, kə ŋaməmən kəca ka Sodom. Kə Abraham εncəmbər ŋa kəkələmbərne ŋa.

17 Kə MARIKI eyifnε: «Imεŋkər Abraham ntε ifaŋ kəyɔ mə ba?»

18 Abraham endeyənε kas ka afum a atəf ŋəpəŋ, ŋa fənəntər. Afum a doru fəp tetən tə ŋandesətənε kəpocε pətət.

19 Bawo inasom kə pələku awut ən kə afum ən, a ŋacəmε dəpə da ina MARIKI darəŋ, ŋacəmε pələmpu darəŋ kə sariyε ntε təŋsəŋε ina Kanu ilasε Abraham dim ndε εnasəŋ tetən mə.»

20 Kə MARIKI oloku Abraham: «Mes mmε amboncε Sodom kə Komora mə, mɛmbək kə kiciya ka mi kəyɔ wəywey.

21 Kətor k'inder dəntəf ideməmən kə pəyənε a ntε aŋloku taŋan mə kance kə-ε, kə pəntəyənε ti-ε, ina sə

icərə ti.»

²² Kə acikəra anɛ ɲayɛfɛ tofo tatəkə kə ɲantɛfərne kəca ka Sodom. MARIKI pəsərəyi kə Abraham.

²³ Kə Abraham ələtərne k'eyif Kanu: «Məndekətərsene sə fum wəlompu pəmə wələc ba?»

²⁴ Tələma afum atət wəco kəcamət (50) ɲayi afum aka dare dadəkə daco, məndekələsər sə dare dadəkə ba? Məfətəm kəɲaɲnɛne ɲa teta afum alompu akanɛ wəco kəcamət (50) anɛ ɲayi ɲa daco mə?»

²⁵ «Təbəl'am mənə kəyə ka tantɛ! Məfədedifene fum wəlompu kə wətəlomp, tɛm tatəkə wətədəkət pəsətə pəcuɣ pin payi kə wədəkət. Təbəl'am mənə nwe məyənɛ wəboc kiti ka dərɣ fəp mə, məfədeyi ta mələləs sariyɛ!»

²⁶ Kə MARIKI oloku: «K'imbəp nde dare da Sodom disre afum alompu wəco kəcamət-ɛ (50), ɲaɲnɛne alpəs akə tetəɲan.»

²⁷ Kə Abraham əɲgbəkəre k'oloku: «Nəməmən nte iyeɲk abəkəc kələk-lokər Mariki Kanu mə, ina nwe iyənɛ kəbof ka dəntəf kə ka dənɛnc dəm mə.

²⁸ Tələma afum alompu akanɛ wəco kəcamət (50) ɲandəkəbut afum kəcamət paləsər oɲ dare fəp ba?» Kə Kanu kələku: «İfələsər di k'imbəp di afum alompu wəco məɲkələ kə kəcamət-ɛ (45).»

²⁹ Kə Abraham ɛncəme kə darəɲ kələku kə toloku nte: «Tələma alompu wəco məɲkələ (40) ɲ'andəkəbəp di?» Kə Kanu kələku: «İfələsər, k'imbəp di alompu wəco məɲkələ-ɛ (40).»

³⁰ Kə Abraham oloku: «İləktərn'am, Mariki Kanu! Ta pətəl'am k'iloc-loku sə-ɛ! Tələma alompu wəco maas (30) ɲ'andəkəbəp di?» Kə Kanu kələku

Abraham: «İfələsər di k'imbəp dətəf afum alompu wəco maas-ε (30).»

³¹ Kə Abraham oloku: «Mariki Kanu, mənəjnənə məcəp mem. Tələma alompu wəco mərəj (20) η'andəkəbəp di?» Kə Kanu kəloku Abraham: «İfələsər di teta afum akakə wəco mərəj (20).»

³² Kə Abraham oloku: «İletsən'am, Mariki mem! Ta pətəl'am, telpəs t'indelok-lokər əm. Tələma alompu wəco ηayi di.» Kə Kanu kəloku sə Abraham, «İfələsər di teta afum akakə wəco.»

³³ Nte ηalip kəlok-loku mə, kə MARIKI əjkə, kə Abraham olukus ndə rən.

19

Lət kəyacnə kən kələsər ka Sodom

¹ Dec dərəfəy kə mələkə mmə mərəj mender Sodom. Lət pəndə dəkəberə da dare. Nte ənəjk mi mə, k'eyəfə kəkəbərənə kə mi, k'ontontnənə mi dətəf.

² Kə Lət oloku ηa: «İletsənə nu, nəna mariki mem, nəder nnə kələ ka wəcar konu. Nəcəpərənə də pibi, nəbikənə wəcək, nədena nəyəfə bətbətana suy, nəsumpər sə dəpə donu, nəkə.» Kə mələkə moloku kə: «Ala, nnə tofo tante tə səndəcəpərənə pibi!»

³ Mba kə Lət encəmənə ηa ti darəj həj kə ηade ηaləpsər kəkə ndə rən. K'olompse ηa yeri yətət, k'empəce ηa cəcom, kə ηandi yeri.

⁴ Ta ηantafəntərə-ε, k'afum a dare da Sodom ηəjkəl kələ, kəyəfə awut həj abeki fəp fəjan ηanayi di, ali fum anasak fə.

⁵ Kə ηawe Lət kə ηayif kə: «Deke afum akə ηayi-ε, aηe ηəmberə nnə ndaram nnə pibi pampə mə?»

Məwurene nə nnə səyi mə, nte tənşəne səfəntərər nə mə.»

⁶ Kə Lət owur dəkusunğa nnə nəyi mə, k'engbət kumba tadarəñ tən.

⁷ K'oloku nə: «Ala, Anapa, İletsene nu ta nəyə pələc pampə!

⁸ İletsene nu! İyə ayecərə mərəñ atəcəre arkun, iletene nu ikere nu nə nnə dabanğa, nəyə nə məfan monu. Mba ta nəyə acikərə em nte o nte, bawo kəyi kem kə nəyine də!»

⁹ K'afum a Sodom nəloku kə: «Məbəle day! Məna wəcikərə məfan kəbəcər səna dəpə nde səndekət mə, kə məntəwurene nə-ε, təkə səndedenər məna mə tendecərər tanan!» Kə nəwen Lət pəpəñ kə nələtərne kumba kəkələsər ki.

¹⁰ Kə məleke mme mərəñ mosumpər Lət, kə məmberse kə, kə mənəgbət kumba.

¹¹ Afum akə nənayı dəkusunğa mə, kə məleke məsəñ nə kətənəñk, kəyefe wanfet han wəbeki, kə teyamse nə kənəñk sə kumba.

¹² Kə məleke nəyif Lət: «An'ə məyə sə nnə fum-ε? Arkun anə məsəñ aran mə, awut am arkun kə aran, kə afum am fəp, akə məyə dare dandε mə fəp, məwurene nə nnə dare dandε.

¹³ Kələsər kə sənder tofo tantε, bawo MARIKI fər kirin, nte anləke afum a dare dandε mə, tēmbek. MARIKI osom su kədələsər dare dandε.»

¹⁴ Kə Lət əñkə pəbəp arkun anə nənanence awut ən mə, k'oloku nə: «Nəkufe nəyefe də! Bawo MARIKI endeder kələsər dare dandε.» Mba, kə arkun akanəñ nəncəm-cəmne a kəwoləs kə Lət endε.

¹⁵ Pəndeyi dəsəka dələpəs kə məleke nəloku Lət: «Mərokne məyefe də, mələk wəran kam, kə awut am

ayecəra aŋe ŋayi nnə mə, ta pələc pedesəto ŋa kə dare dandə denciya mə.»

¹⁶ Mba Lət pəcwon, kə mələke ŋasumpər ŋa waca, nkən kə wəran kən kə awut ən ayecəra mērəŋ, kə mələke ŋawurene ŋa dare disre, bawo MARIKI enafəŋ kəyac kə.

¹⁷ Nte mələke ŋawurene ŋa dare disre mə, kə mələke min moloku Lət: «Məyekse nte təŋsəŋe ta məfi mə! Ta məməməŋ tadarəŋ, ta məcəmbərəs tofo o tofo nnə aranta ŋaŋe! Məkə mənde məyacne nde dətərə, ta mədefi.»

¹⁸ Kə Lət oloku ŋa: «Ala, mariki mem! Təfətam kəyi.

¹⁹ İletsen'am! Wəcar kam əsətər əm kəŋaŋne ne nte məlas layidi dam nnə iyi mə, nte məsak im kəyi doru mə, mba ifətam kəyekse ibəp tərə tatəkə a məctore pələc, kə pəyi fe ti-ε ina sə, iŋfi.

²⁰ İletsen'am məŋnəŋk dare dəkə, dələtərn'em k'iyekse ibere di kə dəfete sə. Məc'em ikə inde iyacne di, dəfete fe ba? İntam di kəberε, təsəŋ'em kəyi doru!»

²¹ Kə mələke moloku kə: «Awa, kətola kam kəŋke disre, ifələsər dare dadəkə məŋle mə.

²² Awa, mərokne məkə, bawo ifətam kəyə tələm o tələm ta məntabere di-ε.» Ti t'əsəŋe nte awene dare dadəkə Cohar * mə.

²³ Dec dəncpε, a kə Lət emberε Cohar.

²⁴ Kə MARIKI əntufər aka Sodom kə Komora kəyεfe darenc, pərbələ kə nenc, nyε MARIKI encsak mə.

²⁵ Kə Kanu kələsər sədare fəp, kə aranta, kə afum kəbəp ka yopəŋ dəntəf fəp.

* **19:22** Cohar = «pəfet»

26 Kɔ wɛran ka Lɔt ɔmɔmɛn tadarɛn, k'ɛntɛŋkle k'ɔyɔnɛ tɛrɛŋka ta mɛr.

27 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ bɛtbɛt suy, k'ɔŋkɔ nde tofo tɔkɔ ŋanacɛmɛ kɔ MARIKI mɔ.

28 Kɔ Abraham ɔmɔmɛn kɛca ka Sodom kɔ Komora, k'ɔmɔmɛn sɛdare sa aranta fɛp, k'ɛnɛŋk kinimɛ kɛcpɛ pɛmɔ nɛ kinimɛ kɛpɔŋ kɛnde kɛcpɛ daranta mɔ.

29 Nɛ Kanu kɛnclɛsɛr sɛdare sa aranta ŋaŋkɔ mɔ, kɔ Kanu kɛncɛm-cɛmnɛ Abraham, kɔ kɔyɛc Lɔt pɛlɛc nɛ kɛnclɛsɛr sɛdare nɛ Lɔt ɛnandɛ pɔyɛcnɛ mɔ.

Lɔt kɔ awut ɔn aran

30 Kɔ Lɔt ɛyɛfɛ Cohar k'awut ɔn aran mɛrɛŋ kɛpɛ kɛkɛndɛ dɛtɔrɔ, bawo ɛnanɛsɛ kɛndɛ ka Cohar. K'ɔŋkɔ pɔyi kumbun̄kum † ka tɔrɔ tɔlɔma disrɛ.

31 Kɔ wan wɛran wɛcɔkɔ-cɔkɔ wɛka Lɔt oloku wɛlpɛs: «Papa kosu ɔyɔnɛ wɛtem, fum eyi fɛ dɔtɔf nwɛ endeder su mɔ, pɛmɔ nɛ mes mosu mokur moloku ti mɔ.

32 Mɛdɛr sɛsɔŋɛ kɔ kɛmun member nɛ tɔŋsɔŋɛ pɛfɛntɛrɛr su, tɔŋsɔŋɛ sɛsɔtɔnɛ kɔ yuruya mɔ.»

33 Kɔ ŋasɔŋɛ kas kɛŋan kɛmun member pibi papɔkɔ. Kɔ wan kɔn wɛran wɛcɔkɔ-cɔkɔ ɔŋkɔ pɛfɛntɛrɛ kɔ kas. Mba Lɔt ɛnacɛrɛnɛ fɛ kɛbɛrɛ kɔ kɛwɛr ka wan kɔn.

34 Dɔckɔsɔk k'oloku wɛfɛtɛra kɔn: «Ifɛntɛrɛna nɔnɔ pibi kɔ papa. Pasɔŋɛ kɔ sɔ kɛmun member nɔnɔ pibi, nɛ tɔŋsɔŋɛ mɛna sɔ nɛkɔ nɛfɛntɛrɛ kɔ nkɔn mɔ tɔsɔŋɛ pasɔtɔnɛ kɔ yuruya mɔ.»

35 Pɛndɛsɔbiyɛ kɔ awut ɔn aran ŋasɔŋ kɔ sɔ member. Pibi papɔkɔ kɔ wan kɔn wɛran wɛfɛt wɛkɔ ɔŋkɔ

† 19:30 Abi nde tɔrɔ kɛrɔŋ nɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatam kɛgbɔpɛnɛ mɔ.

pəberər papa kəjan Lət, kə ɲafəntərə. Kas kəjan enacərəne fə kəberə kə kəwur ka wəkakə sə.

³⁶ Kə awut aran a Lət aɲe mərəɲ fəp ɲambəkse Lət kas kəjan.

³⁷ Kə wan wəran wəka Lət wəcəkə-cəkə oɲkom wan wərkun, k'ewe kə Mohab.‡ Nkən əyənə papa ka aMohab, ɲayi doru haɲ məkə.

³⁸ Kə wan ka Lət wəran wəfet oɲkom wan wərkun, k'ewe kə «Ben Ami.»§ Nkən əyənə papa ka aka Aməɲ ɲayi doru haɲ məkə.

20

Abraham kə Abiməlek

¹ Kə Abraham eyefe di kəkə ka atəf ɲa Nəkəf. K'endə Kadəs kə Sur dacə, k'eyefe sə k'encepərəne təm Kerar.

² Abraham oncloku afum aka di teta wəran kən Sara: «Wəkire kem əfə.» Kə Abiməlek, wəbe wəka Kerar, embaɲ Sara.

³ Awa, kə Kanu kənder Abiməlek dəmere ma pibi kə kələku kə: «Kəfi kə mənder teta wəran wəkə məsumpər mə, bawo wəran wələ əfə!»

⁴ Abiməlek nwe enatəgbuɲene wəran nwe mə, k'eyif: «Mariki mem, cəke cə pəyi-ε, kədif kə mənder atəf ɲin ali ɲayənə afum alompu?»

⁵ Nkən Abraham yati olək'im: «Wəkire kem əfə,» kə wəran yati nkən sə oləku: «Wənc im wərkun əfə?» Abəkəc ɲosoku ɲ'inayə, ali pələc iyə fə.»

⁶ Kə Kanu kələku kə dəmere: «Incərə belbel ina sə, a abəkəc ɲosoku ɲə mənayə nte məcyə tante mə.

‡ 19:37 *Mohab* = «wəka papa»

§ 19:38 *Ben Ami* = «wan ka afum

em»

Ina yati in'eyaməs am kədəktər im, ti t'inatəwos'am a məgbuɲɛɛ kə.

⁷ Ndəkəl, məlukɛ wəran wəkawɛ wos. Bawo sayibɛ sa Kanu s'əyənɛ, endetolan'am məyi doru. Kə məntəlukɛ kə-ɛ, məcərə a kəfi kə mänder kə ca yəkə məyə mə fəp.»

⁸ Kə Abimələk eyɛfɛ bətbət suy, k'ewe acar ən fəp. K'ələmər ɲa mere maməkə fəp. Kə kənɛɛ kəpən kəsumpər afum akakə.

⁹ Kə Abimələk ewe Abraham k'eyif kə: «Cəke cə məyə su tantɛ-ɛ? Kə kiciya kərə k'inciya'am-ɛ, ntɛ məsənɛ su, ina k'atəf ɲem kəciya pəpən mə? Məy'em məyə mmɛ pəntəmar məy'em mə.»

¹⁰ Kə Abimələk eyif Abraham: «Cəke cə mənafən ntɛ məyə tantɛ mə?»

¹¹ Kə Abraham oloku: «Inacəm-cəmɲɛ a kənɛɛ Kanu kəyi fɛ nnə, a andedif im teta wəran kem.

¹² Ntɛ tendənərɲɛ ti mə, kance kə, a wəkire kem əfə. Kas kin kə səmpənɲɛ, səyerɛɛ cərə. K'ender sə k'əyənɛ wəran kem.

¹³ Ntɛ Kanu kəsən'em kəyɛfɛ kələ ka papa wəkem mə, ti t'inaloku Sara: «Mələk'em layidi kəca nkɛ o nkɛ sənəkə mə, mədekə məcloku a wənc əm wərkun iyənɛ.»

¹⁴ Kə Abimələk ɛlək cir, ɲkesiya, cəna kə acar arkun kə aran k'əsən Abraham k'olukɛ kə wəran kən Sara.

¹⁵ Kə Abimələk oloku: «Atəf ɲem ɲə ɲənɛ nnə fər yam kirin, mändɛ nnə pəndəbət əm mə.»

¹⁶ K'oloku Sara: «Isən wənc əm wərkun məncəmbəl ma gbətɛ wul win, bəyən'am aca nnə afum ɲayi mə, kəmentər a məncərə fɛ tələm o tələm tes tantɛ disrɛ.»

17 Kə Abraham ontola Kanu, kə Kanu kəntaməs Abimələk, wəran kən kə acar ən, kə ɲantam kəkom,

18 bawo MARIKI enasumpər aka kələ ka Abimələk fəp dokombəra teta wəran ka Abraham, Sara.

21

Kəkom ka Siyaka

1 Kə MARIKI embaɲ Sara pəmə təkə enaloku ti mə, kə MARIKI elasə kə dim dəkə enasəɲ kə mə.

2 Kə Sara embəkəs, k'ɔɲkome Abraham wan wərkun detem dən disrɛ, tɛm tatəkə Kanu kənaɓɔncər kə mə.

3 Kə Abraham ewe wan wərkun nwe Sara ɔɲkome kə mə «Siyaka.»

4 Kə Abraham ɛɲkənc Siyaka wan kən wərkun nwe tataka ta camət-maas tən, pəmə təkə Kanu kənasom kə ti mə.

5 Abraham enasətə meren tasar tin (100), ntɛ anckom wan kən Siyaka mə.

6 Kə Sara oloku: «Kanu kəsəɲ'em kəselsər. Nwe o nwe ene kəkom kem Siyaka mə, tɔɲɔ kə mesel.»

7 K'endenjər: «An'ɛnatam kəsəɲɛ Abraham kəlan a Sara endeməsər awut-ɛ? Mba ɲɲkome kə wan wərkun detem dən disrɛ.»

Abraham kəbɛləs kən Hakar kə Səmayila

8 Kə wan embək k'awurɛ kə mɛsɛ. Kə Abraham omboc kəsata kəpəɲ dəsək ndɛ awurɛ Siyaka mɛsɛ mə.

9 Kə Sara ɛnəɲk wan wərkun, nwe wəran wəMisira Hakar ɛnakome Abraham mə, pətsel.

10 Kə Sara oloku Abraham: «Məbɛləs wan wəran wəcar nwe kə wan kən wərkun. Bawo wan ka wəcar wəkawɛ ɲafɔdepaɲɲɛ kɛ kə wan kem.»

11 Kə toloku tatəkə tətələ Abraham belbel teta wan kən.

12 Mba kə Kanu kəloku Abraham: «Ta tətəl'am teta wan kam wərkun kə kere, wəcar kam. Məwosene Sara nte o nte enfanər əm mə. Bawo nno Siyaka eyi mə, məndesətə yuruya nyə yendetəmpər tewe tam mə.

13 Indeyəne sə wan ka wəcar kam atəf. Bawo nkən sə yuruya yam y'əyəne.»

14 Kə Abraham eyefe bətbət suy, k'elek kəcom, k'elas apampə domun k'əsəñ Hakar, k'endəndəsər kə wan, k'embeləs ɲa. Kə Hakar əñkə pəyi Təgbərə ta Bersaba.

15 Nte apampə ɲelip domun mə, kə Hakar esak wan tətək dəntəf.

16 K'enəkafələr k'əñkə pənde kəsək pəccəpəsne: «İfan fe kəgbətne wan kem pəcfi.» K'əñkə pənde pəbələne kə dobolu da kələm ka ambəncəran katin pətəfərne kə, pəcbok.

17 Kə Kanu kəne wan dim, kə mələke ma Kanu mewe Hakar darenc kə meyif kə: «Ake'ntərs'əm-ə Hakar? Ta mənese! Bawo Kanu kəne wan kam dim nde eyi mə.

18 Məyefe məlek wan, məsumpər kə waca mərəñ, bawo afum alarəm ɲ'indəsəñ kə.»

19 Kə Kanu kəmepi Hakar fər k'enəñk kələmp. K'əñkə pələs apampə domun, k'əsəñ wan k'omun.

20 Kə Kanu kəmbum wan nwe encbək, pəyi dətegbərə mə, k'ende pəyəne wəpene mbəncəran.

21 Kə Səmayila embək dəndo təgbərə ta Paran, kə kere entene kə wəran wəMisira.

Abraham kəsek kən danapa kə Abiməlek

22 Тем татəкə, Abiməlek ηasol kə Pikəl, wəbe wəka asədar ən, k'ende pəloku Abraham: «Kanu kəsol am mes mmε mənγə mə fəp.

23 Məderəm'em oη ma nnə, məckornε Kanu a məfədetiηkər im, awut em, kə awut-sə em, məderəm em sə a mändetəmpər em kə atəf nηε məyi mə abəkəc ηosoku, pəmə təkə iyən'am mə.»

24 Kə Abraham oloku: «İnderəm am ti.»

25 Mba kə Abraham ənal Abiməlek teta kələmp nkε acar a Abiməlek ηanabaηε fənəntər mə.

26 Kə Abiməlek oloku: «İncərə fε nwe enayo təyə tətəkə mə: Mənasəηε f'em ti kəcərə, məkə mändesəη'em oη ti kəcərə.»

27 Kə Abraham elək ηkesiya, cir kə cəna, k'əsəη yi Abiməlek. Kə ηaluksərne kə ηasek danapa mērəη maηan.

28 Kə Abraham encəmbər kəsək cir cəyecərə camət-mērəη ca yəcəl yən.

29 Kə Abiməlek eyif Abraham: «ηkesiya yeran camət-mērəη ya ake yə mənəcəmbər kəsək-ε?»

30 K'Abraham oloku Abiməlek: «Məwosε kəbaη ηkesiya yeran camət-mērəη yayε təyənε kətəηne kosu tes a in'ənakay kələmp kaηkε.»

31 Ti tə awenε tofo tətəkə «Bersaba», bawo dəndo kəfo kaηkə kə ηanaderməne.

32 Kə ηantəηne kəsək danapa dəndo Bersaba. Kə təyεfε dənda, Abiməlek kə Pikəl wəbe ka asədar ən ηayεfε, kə ηalukus atəf ηa aFilisti.

33 Kə Abraham əmbəf abet * Bersaba, k'oηkorne MARIKI nwe əntəlip doru o doru mə.

* 21:33 Kətək nkε kəwurene «tumbunyi» mə.

34 K'Abraham encepərənə tēm tobolu atəf ɲa aFil-isti.

22

Abraham owoşə kəlonənə Kanu wan kən Siyaka

¹ Ntə mes mme mencepər mə, kə Kanu kəmbocər Abraham dərə, kə kəwe kə: «Abraham!» K'owosənə ki: «In'əwə!»

² Kə Kanu kəloku: «Mələk oɲ wan kam sona Siyaka, wəkəkə məmbətər mə. Məkə atəf ɲa Moriya dəndo, məkə məlonən'em wan kam kəlonənə ka kəcəf nde tərə mpe indekəmentər əm mə.»

³ Kə Abraham eyefe bətbət suy k'əngbək səfale sən kəbənda, k'ələkənə acar ən atəmp mərəɲ kə wan kən Siyaka. Kə Abraham əngbes tək nyə ənəkəcəfe Kanu polonənə mə, k'entas nde kəfo kəɲkə Kanu kənamentər kə mə.

⁴ Tataka ta maas, kə Abraham eyekti kəro k'ənəɲk kəfo kəɲkə pəbələ.

⁵ K'oloku atəmp ən: «Nəyi nno kə səfale. Siyaka k'ina, kəpə kə sənder nde kəroɲ kəkətotntənə Kanu. Kə səlip-ε, səndəbər nu nno.»

⁶ Kə Abraham ələk tək nyə ənəkəcəfe Kanu polonənə mə, k'əsarsər yi wan kən Siyaka, kə nkən ələk nenc kə faka. Kə ɲasol mərəɲ maɲan kəkə.

⁷ Kə Siyaka ewe kas Abraham k'eyif kə: «Papa!» Kə wəkəkə owoşə: «In'əwə, wan kem!» Kə Siyaka oluku: «Nenc də dandə kə tək, mba deke tənkesiya təkə aɲkəlonənə Kanu pacəf mə peyi-ε?»

⁸ Kə Abraham oluku: «Wan kem, Kanu ki sərka kəɲkəsətə tənkesiya ntə aɲkəcəfe kə polonənə mə.»

Kə ɲasol mərəɲ maɲan sə kəkə.

9 Nte ɲambəp kəfo nke Kanu kənamentər kə mə, kə Abraham encəmbər tetek toloɲne Kanu, k'omboc tək. K'ɔɲkot wan kən Siyaka, k'edenjər kə tək ya kəloɲne kəroɲ.

10 Kə Abraham entenc kəca k'elek faka kəkəfay wan kən amera.

11 Kə mələke ma MARIKI mewe kə darenc. Kə moloku: «Abraham! Abraham!» K'owose: «In'ewɛ!»

12 Kə mələke moloku: «Ta mədenjər wan kam kəca, ta məyɔ kə tes o tes, bawo incərə ɔɲ ndəkəl a məɲnese Kanu, nte məntəfatən'em wan kam mə, wan kam sona.»

13 Kə Abraham eyekti fər k'enəɲkne tadarəɲ aɲkesiya ɲorkun len ya ɲi yepətsərne derəntəm. Kə Abraham əɲkə pələk aɲkesiya ɲɲe k'esəkpərə ɲi wan kən, k'oloɲne ɲi Kanu k'əncəf, k'esak wan kən.

14 Kə Abraham əsəɲ tofo tatəkə tewe ta «MARIKI eɲnəɲk*.» Ti tə aɲloke məkə: «Nde tərɔ ta MARIKI kəroɲ, andekənəɲk kə.»

15 Kə mələke ma MARIKI məɲgbəkərə sə kəwe Abraham darenc,

16 kə moloku: «Toloku ta MARIKI indərəm'am ti, ina sərka! «Bawo məyɔ tantɛ, məfatene f'em wan kam sona Siyaka,

17 indelas əm kəpocə pətət, indesəɲe afum am ɲala pəmɔ cəs ca darenc kə asənc ɲa kəba kəsək. Yuruya yam † yendetasərne aterene anjan.

18 Afum a doru fəp ɲandesətə kəpocə pətət teta yuruya yam, bawo məncəɲkəl dim dem.»

19 Kə Abraham oluksərne nde atəmp ən ɲanckar kə mə, kə ɲayefe kə ɲasol fəp faɲan kəkə Berseba,

* 22:14 MARIKI eɲnəɲk = «Wəbe Kanu əsəɲ pəmarsene.» † 22:17 Yuruya yam = pəlay pa kəbənda ka dokom dam

bawo Abraham Berseba εnandε.

²⁰ Ntε mes maməkə mencepər mə, k'ande paloku Abraham ntε: Milka oηkome sə wenc Nahor awut arkun:

²¹ Huc wan kən wəcəkə-cəkə, Bus wenc wərkun, Kemuyel papa ka Aram,

²² Kesed, Haso, Pildas, Yidlaf kə Betuhel.

²³ Kə Betuhel oηkom Rebeka. Awut arkun akanε camət-maas ηə Milka εnakome Nahor, wenc ka Abraham.

²⁴ Kə wəlak'ən Rehuma, nkən sə εnakome kə awut: Tebah, Kaham, Tahas, kə Mahaka.

23

Abraham kəwayε kən Sara kufu

¹ Kəwon ka Sara doru kənasətə meren tasar tin wəco merəη kə camət-merəη (127), meren maməkə mə Sara εnasətə doru.

² Sara εnafi nde dare da Kiriyat-Arba, ti tə tatəkə Hebərəη atəf ηa Kanaη. Kə Abraham ender kətəηne kəwup ka Sara, pəbok kə.

³ Kə Abraham εyεfe pəsak wəran kən wəfi, k'oloku aHewy moloku mme:

⁴ «Wəcikəra iyəne, wəcəpərəne tεm nnə ndoronu, nəpoc em tofo towupene nnə ndoronu, intam kəwup wəran kem, ibələn'em kə.»

⁵ Kə aHewy ηaloku Abraham:

⁶ «Məcəηkəl su, mariki! Fum wəpəη wəka Kanu məyəne su dacə. Məməmən kəfo nkε kəmbət əm mə, məwup wəran kam dəkəwupene dosu dacə. Ali fum əfədefatene dəkəwupene dən kəwup ka wəran kam.»

⁷ Kə Abraham εyεfe k'ontontneε afum a dətəf, aHewy fər kirin.

8 Kə Abraham oloku ɲa nte: «Kə nəwose a iwup wəran kem nnə ibələn'em kə-ε, nəcəɲkəl im, nəlukse tɛfanj tem Hɛfəronj, wan ka Cohar.

9 A pəsak em kumbunjkum * ka Makpela nke kəyənε kən mə, nde dale dəkusu. Pəwayər im di gbeti mbε bentam kəsətə di mə, nte tənşənε pəyənε di dəkəwupεne dem nəna dacə mə.»

10 Hɛfəronj ɛnandε aHewy dacə. Kə Hɛfəronj wəHewy oloku Abraham aHewy fər kirinj kə aɲε ɲancberε dare daɲan dəkusunjka mə:

11 «Ala, mariki mem. Məcəɲkəl im! Isən əm dale, k'isən əm sə kumbunjkum kəɲkə kəyi di mə. Isən əm ki, fər ya awut a atəf ɲem kirinj. Məwup di wəran kam.»

12 Kə Abraham ontontnεne afum aka dətəf.

13 K'oloku nte Hɛfəronj, fər ya afum a dətəf kirinj: «Məna sə məkafəle məcəɲkəl im! Inşən kəway ka dale! Məwosən'em ti, a idewup di wəran kem.»

14 Kə Hɛfəronj oloku Abraham:

15 «Mariki mem, məcəɲkəl im! Antəf ɲa gbeti mɛncəmbəl masar maɲkələ (400), ake babəkə bəyənε ina kə məna dacə-ε? Məwup di wəran kam!»

16 Nte Abraham ene moloku ma Hɛfəronj mə, k'əsən kə gbeti mbε ɛnabonc mə, gbeti mɛncəmbəl masar maɲkələ (400), fər ya aHewy kirinj. Gbeti mɛncəmbəl masar maɲkələ (400) babəkə, bənayənε hake ɲa kəway ka antəf ɲaɲəkə tem tatəkə nnə acaməs ɲayi mə.

17 Kə təyənε onj dale da Hɛfəronj nde deyi Makpela, pətəfərene di kə Mamre mə, kəyεfe dale

* 23:9 Bi yəkə yeyi nde mərə dəntəf, nde ɲancwupεne cəkə-cəkə mə.

kəkə kumbun̄kum han̄ tək nyε yεnacəmε dəkələncər mə fəp,

¹⁸ kə yəyənε oŋ ya Abraham fər ya aHewy kirin̄ kə akə ŋancbεrε dare dadəkə dəkusun̄ka mə.

¹⁹ Ntε tencepər mə, kə Abraham owup wəran kən Sara nde kumbun̄kum ka dalε da Makpela, nde pəntεfərənε kə Mamre mə, ti tə tatəkə Hebərən̄ atəf ŋa Kanaŋ.

²⁰ Dalε kə kumbun̄kum nke kənayi di mə, kə pəyənε di oŋ dəkəwupεnε da Abraham nde εnaway fər ya aHewy kirin̄ mə.

24

Kənεncεnε ka Siyaka kə Rebeka

¹ Abraham εnasikər, meren mən menabələ kətεnc, MARIKI εnapocε kə pətət fəp.

² Kə Abraham oloku wəcar kən nwe εnanan̄kanε kəwon nnə ndərən mə, nwe onclompse kə ca yən mə: «Mədəŋ kəca kam aləŋk ŋem tantəf,

³ Indesən̄'am kədərəm MARIKI, Kanu nke kəyi darenc kə dəntəf mə, ta mələkε wan kem wəran wəKanaŋ, afum akaŋε indε dacə mə.

⁴ Mba mədə məkə atəf ŋem nde dəŋkom dem, mələkε di wan kem Siyaka wəran.»

⁵ Kə wəcar kən oloku kə: «Tələma ta wəran əŋkəwose kəcəps'em darən̄ kəder ka nnə-ε, tεm tatəkə ilukse wan kam atəf ŋε məyεfε mə ba?»

⁶ Kə Abraham oloku: «Məkembərne a məlukse wan kem dəndo de!

⁷ MARIKI, Kanu nke kəyi darenc mə, nke kəsən̄'em kəsak afum em kə dəŋkom dem mə, nke kəlök-lokər im a kədərm'em kəsən̄ ka atəf ŋaŋε yuruya yem mə, nkən sərka endesom mələkε

məcəm'am fər kirin, dəndo məndəkələkə wan kem wəran mə.

⁸ Kə wəran ɔntəkəwosə kəcəm'am darəŋ-ε, inəŋnen'am kəderəm nke isəŋ'am kəderəm mə. Mba ta məlukse wan kem dəndo de!»

⁹ Kə wəcar endəŋ kəca mariki mən Abraham alənk tantəf, k'endərmə kə teta moloku maməkə.

¹⁰ Kə wəcar əlek yəkəmə wəco yəkəmə ya mariki mən dacə, k'əŋkə. Tənətəŋne pətəmpər daka da wəbe kən dətət fəp.

¹¹ Nte embere Mesopotami nde dare da Nahor mə, k'encəp yəkəmə suwu dare kəsək ta ɔmbələ kələmp ka domun-ε, dec dərəfəy təm təkə aran ŋəŋwur kəkəkət domun mə.

¹² K'ontola: «Məna MARIKI, Kanu ka Abraham mariki mem, məmar im kənənk ka paka mpə intən mə, ilətseŋ'am. Kə məyɔ ti-ε, məlasə mariki mem Abraham layidi dəkə mənasəŋ kə mə.

¹³ In'ewε incəmə nnə kələmp kəsək mə, k'ayecəra a afum a dare ŋawur kədəket domun-ε.

¹⁴ Pəyənε a wəyecəra nwe indeloku: «İlətseŋ'am məti təbəl tam imun,» a wəkayı pələk'im: «Məmun, isəŋ sə yəkəmə yam yomun,» pəyənε a wəkəkə məmpocə wəcar kam Siyaka! Təm tatəkə indecəre a məlasə mariki mem Abraham layidi dəkə mənasəŋ kə mə.»

¹⁵ Ənalip fε moloku, kə Rebeka wan ka Betuhəl, wan sə ka Milka kə Nahor wenc ka Abraham oŋwur pəgbanne təbəl tən.

¹⁶ Wəyecəra wətət teyi ənayı, ta əntacəre wərkun-ε, ali wərkun wəkin ənacəre fε kə dərən. K'ontor dəkələmp k'elas təbəl tən k'empε.

¹⁷ Kə wəcar eyekse kəkəfayne kə, k'oloku kə:

«Məpoc em domun depic da təbəl tam, ilətsən'am.»

¹⁸ Kə Rebeka oloku: «Məmun, mariki mem!» K'embəlkər kətine kə təbəl tən, k'əsəŋ kə domun, k'omun.

¹⁹ Ntə elip kəsəŋ wəcar ka Abraham k'omun mə, k'oloku kə sə: «Indekete yəkəmə yam domun yi sə yomun haŋ pətəŋne yi.»

²⁰ K'embəlkər kəneŋkəli domun dələpəs dəkəsəmp, k'eyəkse sə kəkəkət domun dələma dəkələmp, k'əŋkete yəkəmə fəp domun.

²¹ Kə wəcar ka Abraham eyifne teta wəyecəra nwe dəbəkəc, kə pəyənə a MARIKI eyi kələmpse kə pəkət pən-ε.

²² Ntə yəkəmə yelip kəmun mə, kə wərkun nwe elək kurunde ka kəma ka təcəmbəl dəcə,* kə cəsora ca dəkəca mərəŋ ca kəma ka məcəmbəl wəcə,† kəsora kin o kin k'əsəŋ Rebeka.

²³ Kə wərkun nwe eyif Rebeka: «An'okom əm-ε wəyecəra? Mələk'im ti ilətsən'am. Səntam kəsətə kəfo dəkəcəpərəne pibi, nde kələ ka papa kam?»

²⁴ Kə Rebeka oloku: «Wan ka Betuhəl iyənə, nwe Milka ənəkəmə Nahor mə.»

²⁵ K'endenər: «Məmpələ kə yika yələrəm yeyi nno ndorosu kə tofo teəcəpərəne pibi teyi sə di.»

²⁶ Kə wərkun nwe ontontnənə MARIKI,

²⁷ pəcloku: «İŋkor-kor'am məna MARIKI, Kanu ka mariki mem Abraham. Məna nwe məntəsək kələs layidi nde mənasəŋ kə mə, məcyənə mariki mem məfan mən fəp mə! MARIKI məsol'em kə

* **24:22** Delel da kurunde ka kəma kaŋkə dənayənə «grammes» camət-tin. † **24:22** Delel da kəsora kin dənayənə «grammes» tasar tin kə tələma.

mənker'em haŋ nnə kələ ka awənc a mariki mem Abraham.»

28 Kə wəyəcəra eyekse k'əŋkə pələmər mes maməkə fəp kere nde ndərən.

29 Rebeka enayə wənc wərkun pacwe kə Labaŋ. Kə wəkəkə eyekse kəkəməmən wərkun nwe, nde dəkələmp.

30 Labaŋ enanəŋke Rebeka kurunde kə cəsora dəwaca, k'enanenə kə pəcloku: «Ti tə wərkun wəkəkə olok-lokər əm.» Kə wənc wərkun wəka Rebeka ender nda wərkun nwe, enayi kələmp kəsək kə yəkəme yən mə.

31 Kə Labaŋ oloku: «Məder məna nwe MARIKI ompocə mə! Ta ake tə məndeyinə dabanja-ə? Ifeŋ dukulə k'ilompse yəkəme yam tofo.»

32 Kə wərkun nwe embere dəkələ. Kə Labaŋ ontore yəsare ya yəkəme, k'əsəŋ yi yika kə mēmpələ. K'əsəŋ wərkun nwe kə afum aŋe enasole mə domun debikənə wəcək.

33 Kə tēyefe dənda k'ancəmbərə kə yeri. Mba k'oloku: «Ifədi kərəsna paka, mənə iloku toloku ntə inder kələku mə.» Kə Labaŋ oloku kə: «Mələku!»

34 K'oloku: «Awa. Wəcar ka Abraham iyənə.

35 Bel-bel bə MARIKI ompocə mariki mem pətət nwe əyənə fum wələl mə. Kanu kəmpocə kə cəna ŋkesiya kə cir, gbeti kə kəma, acar arkun kə aran, yəkəme kə səfale.

36 Sara wəran ka mariki mem ende pəkəme kə wan wərkun detembəra dən disre. Wan wərkun wəkəkə, nkən mariki mem əsəŋ daka dən fəp.

37 Mariki mem Abraham əsəŋ'em kədəerəm, kəcloku: «Məfədetənə wan kem wəran ayəcəra a Kanaŋ dacə atəf nŋe iyi mə,

38 mba məde məkə nde iyəfə mə, kor kosu disrə, mətənə di wan kem wəran.>

39 K'iloku Mariki mem: <Tələm ta wəran oṅkəwosə kəcəps'em darəṅ kəder nno-ε.>

40 K'olok'im: <MARIKI nwe iṅkət fər kirin mə, endesom mələkə mən məbaṅ əm pəkət pam. Mələkə wan kem wəran nde kusunṅka kosu, pəyənə sə wəka kor kosu.>

41 Kə Abraham olok'im: <Indewur'am kəderəm kaṅkə imbers'am a məderəm mə, kə pəyənə a məṅkə nde kor kosu a ta awos'am, kəsəṅ ka wan wəran-ε iṅṅaṅnen'am kəderəm kaṅkə.>

42 Ntə imbəpna məkə nde dəkələmp mə, k'iloku: <MARIKI, Kanu ka mariki mem Abraham, kə məṅwosə kələmpəs em pəkət-ε,>

43 in'əfə nwe iyi kələmp ka domun kəsək mə.> Wəyecəra nwe endewur kədəket domun mə, nwe indeloku: <Məpoc em domun depic da təbəl tam imun,>

44 a wəkayi pələk'im: <Məbaṅ məmun məna sərkə, indesəkete yəkəmə yam!> Wəyecəra wəkəkə pəyənə nwe MARIKI encəmbərə wan ka mariki mem Abraham mə!

45 İlipna fə ti kələkunə dəbəkəc, kə Rebeka oṅwur pəgbaṅnə təbəl dəkəbanca. K'ontor dəkələmp k'eṅket domun. K'iloku kə: <İletsən'am məpoc'em imun.>

46 K'embəlkər kətin'em təbəl tən təkə eṅgbaṅnəna mə, k'olok'im: <Məmun, indepocə sə yəkəmə yam yomun.> K'imun, k'ompocə sə yəkəmə yem kə yomun.

47 K'iyifkə: <An'okom əm-ε wəyecəra?> K'olok'im: <Wan ka Betuhel iyənə, wansə ka Nahor kə Milka.> K'imber kə kurundə dololəm kə cəsora dəwaca.

48 K'intontnɛnɛ MARIKI, k'iyek-yekəs kə, Kanu ka mariki mem Abraham, nke kəsol'em kədəlek wan ka wɛnc idesəŋ kə Siyaka wan ka nkən Abraham mə.

49 Ndekəl oŋ kə pəyɔnɛ a məwosɛ kələsɛ mariki mem Abraham pəsoku disrɛ, layidi ndɛ mənəsəŋ kə mə, məsəŋ'em ti kəcərə, kə pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ikə kəca kəmeriya, kə pəyi fɛ ti-ɛ, kətət.»

50 Labaŋ kə Betuhəl ŋaloku: «Tes tantɛ nda MARIKI tɛyɛfɛ, səfətam kəloku ti təlɔm o təlɔm.

51 Rebeka ɔfə wəkawɛ fər yam kirin, məlek kə nəkə. Pəkə pəyɔnɛ wəran ka wan ka mariki mam pəmə təkə MARIKI oloku ti mə.»

52 Ntɛ wəcar ka Abraham ene moloku maməkə mə, k'ontontnɛnɛ MARIKI dəntəf.

53 Kə wəcar k'Abraham owurɛ yosumpər-sumpər ya gbeti, ya kɛma, kə yamos k'əsəŋ yi Rebeka, k'ompocɛ sə Labaŋ wɛnc wərkun wəka Rebeka kə kɛrɛ kəŋan pəlarəm.

54 Ntɛ mes maməkə melip mə, wərkun nwɛ k'asol əŋ, kə ŋandi yeri kə ŋamun, kə ŋancepərənɛ pibi. Dec dendesək, ntɛ ŋayɛfɛ mə, kə wəcar nwɛ oloku: «Nəsak im iluksərɛ nda mariki mem.»

55 Kə Labaŋ ŋaloku kə kɛrɛ: «Wan wəran pəyi nnə kərəsna mata wəco kə sənə. Kə tencepər-ɛ, məntam kəkə.»

56 Kə wərkun nwɛ oloku ŋa: «Ta nəsəŋ'em kəwon ka nnə, bawo MARIKI olompəs em pəkət. Nəsak im ilukus ndena mariki mem.»

57 Kə Labaŋ ŋaloku kə kɛrɛ: «Səwe wan wəran, səyif kə təkə ɛfaŋ mə.»

58 Kə ŋawe Rebeka kə ŋayif kə: «Məfaŋ kəkə kə wərkun nwɛ ba?» Kə Rebeka owosɛ: «Ey.»

59 Laban kə kere ɲasak Rebeka kə wəran nwe enaban kə mə, wəcar ka Abraham kə asol ən kə ɲan kə.

60 Kə ɲantolanə Rebeka kə ɲaloku kə:

«Məna wəkire kosu, məyənə wəka afum alarəm!
Məyənə fum nwe yuruya yən yendetam aterənə
aɲan mə!»

61 Kə Rebeka eyefe kə acar ən ayecəra k'empesə yəkəmə kəron, k'encəmə wərkun nwe darəɲ. Kə wəcar ka Abraham elək Rebeka kə ɲan kə.

62 Tetəɲnə Siyaka pəlukus kəyefe ka kələmp ka Lahay-Roy, pəndə nde atəf ɲa Nəkəf.

63 Dəfəy dələma kə Siyaka əɲkə dəɲkətəs dəkulum, endeyekti fər k'ənəɲk yəkəmə yecder.

64 Rebeka endeyekti sə fər k'ənəɲk Siyaka, k'ontor yəkəmə kəron.

65 K'eyif wəcar ka Abraham: «Wərkun wərə əfə wəkawə nnə dəkulum nwe ender kəfaynə su mə?»
Kə wəcar oloku kə: «Mariki mem mə.» K'elək kəloto kən k'ənɲbalərnə.

66 Kə wəcar ka Abraham ələməɲ Siyaka mes məkə enacepərənə mə fəp.

67 Kə Siyaka eɲkekərə Rebeka abal ɲa kere Sara disrə. K'elək Rebeka k'əyənə wəran kən, k'əmbətər kə. Ti t'enasəɲə Siyaka pəwak kəpəl-pələs defi da kere.

25

Defi da Abraham: Mewe ma yuruya yən nyə wəran kən Ketura enakomə kə mə

¹ Kə Abraham elək sə wəran wələma, pacwe kə Ketura.

² Kə Ketura oŋkome kə awut arkun: Simraŋ, Yəksaŋ, Medaŋ, Madiyaŋ, Yisbak, kə Suwah.

³ Kə Yəksaŋ oŋkom Saba kə Dedəŋ. Awut arkun a Dedəŋ ŋanayəne afum a təf maas: Asuri, aLetusi kə aLeyumi.

⁴ Awut a Madiyaŋ ŋanayəne Hefah, Hefer, Henok, Abidah, kə Eldaha. Akaŋe ŋanayəne awut a Ketura.

⁵ Abraham enasəŋ daka dən fəp Siyaka.

⁶ Awut a alak'on, k'ompocə ŋa, pəsəryi doru, k'eŋkekəre ŋa poŋ pəbələne ŋa wan kən Siyaka, atəf nŋe ŋeyi ntende kəca nkə dec dəmpə mə.

⁷ Kəwon ka Abraham doru kənasətə meren tasar tin wəco camət məerəŋ kə kəcamət (175).

⁸ Kə Abraham ontore kifir, k'efi nte encepərene detem dobotu mə, pəbek, pənembəre mataka ma doru, k'onəŋkəl atem ən aŋe ŋanafi mə.

⁹ Siyaka kə Səmayila awut a Abraham, ŋawup kə nde dəkəwupene da Makpela, nde dale da Hefəroŋ wan ka Cohar wəHewy, pətəfərene di kə Mamre.

¹⁰ Dale dənayi nde Abraham enaway nnə aHewy ŋayi mə. Difə anawup Abraham kə wəran kən Sara.

¹¹ Nte defi da Abraham dencepər mə, kə Kanu kəmpocə wan kən Siyaka nwe enandə nde kələmp ka Lahay-Roy kəsək mə.

¹² Awut a Səmayila ŋə akaŋe, Səmayila wan k'Abraham, nwe wan wəran wəMisira Hakar wəcar ka Sara enakome Abraham mə.

¹³ Mewe ma awut a Səmayila məmə, təkə ŋanabekene mə: Nebayət coco ca Səmayila, Kedar, Adebəl, Mibəsəm,

¹⁴ Misma, Dumah, Masa,

¹⁵ Hadad, Tema, Yetur, Nafis, kə Kedema. Awut a Səmayila ŋə akakə.

16 Mewe mañan mə maməkə tendə tañan cəgbo cəgbo. Abə wəco kə mərəñ ñanayi ña kirinɗ delay dañan.

17 Kəyi ka Səmayila doru kəñawon meren tasar tin wəco maas kə camət mərəñ (137). K'ontore kifir, k'əñəjkəl atem ən akə ñanafi mə.

18 Afum a Səmayila ñayi kəyefe ka Hawila hañ Sur nse səntefərne Misira mə, kəkə ka kəca ka Asiri. Yuruya ya Səmayila ñanande ñatəfərne awenc aña fəp.

Tecepərɛɛ ta Yakuba

25-36

Esayu kə Yakuba

19 Afum a Siyaka ñ'añe, wan ka Abraham. Abraham okom Siyaka.

20 Siyaka ənasətə meren wəco mañkəle (40) a k'endenɛncə Rebeka, wan wəran wəka Betuhəl wəka Aram wəka Padañ-Aram, wəkire ka Labañ wəka Aram.

21 Kə Siyaka ontola MARIKI teta wəran kən, bawo ənakom fe wan. Kə MARIKI ene kətola kən. Kə wəran kən Rebeka embəkəs.

22 Kə awut ñayefərɛɛ kə kor disre, kə Rebeka eyifne: «Ak'ender im tantɛ-ɛ?» K'əñkə pəkorne MARIKI.

23 Kə MARIKI oloku kə: «Afum a təf mərəñ ñay'am dəkor, afum mərəñ akakə ñandegbeyɛɛ kəwur əm dəkor. Afum a wəkin nwe ñandetasərne aka wəka mərəñ. Wəbeki endeyi wəfet tantəf.»

24 Dəñkom dən k'anəñk a cəberi cəyi kə dəkor.

25 Dəñkom dañan, kə wəcəkə-cəkə ender pəla cəfon cəyim dəris pəmə wəsəm, k'awe kə Esayu.

26 Kə tencepər, kə wəka mərəŋ ender pəsumpər atek ŋa wəcəkə-cəkə. K'awe wəkəkə Yakuba. Siyaka pəsətə təm tatəkə oŋ meren wəco camət tin (60) a k'andekomε kə awut akanε.

27 Kə awut arkun aŋε ŋambek. Kə Esayu ende pəyənε wəpən wətət, wəbətər kəyekse-yekse dəkulum kəten ka sem yepən, kə Yakuba nkən əyənε wəyi wəka dare, wətəsimse dis pəbətər kəndε d'abal.

28 Siyaka enabətər Esayu bawo enabətər sem nyε Esayu encpən mə. Rebeka nkən pəbətər Yakuba.

29 Dəsək dələma kə Yakuba oncoŋər mənç, kə Esayu ender pəyεfe dəkulum dis dələl kə.

30 Kə Esayu oloku Yakuba: «Məpoc'em, ilətsen'am idi pəyim pam papəkə bawo dis dələl im.» Ti tə asəŋε Esayu tewe ta «Edəm*».

31 Kə Yakuba oloku Esayu: «Məwayər im məkə dəkəcəmə da debeki dam.»

32 Kə Esayu oloku kə: «In'ewε icfi, ake dəkəcəmə da debeki dadəkə dendeyə em-ε?»

33 Kə Yakuba oloku: «Mədəerəm'em kərəsna.» Kə Esayu endermε Yakuba k'ewayər kə dəkəcəmə da debeki dən.

34 Kə Yakuba ompocε Esayu kəcom, kə mənç maməkə. Kə Esayu endi yeri yayəkə, k'omun, k'eyεfe k'əŋkə. Tatəkə tə Esayu enagbal dəkəcəmə da debeki dən.

26

Siyaka kə Abimelεk

1 Kə dor dende deyι dətəf, ndε dənacıyanε kə dor dəcəkə-cəkə dəkə dənayi di təm ta Abraham mə.

* 25:30 *Edəm* ti tə tatəkə «pəyim»

Kə Siyaka əṅkə nda Abimələk, wəbe ka aFilisti nde Kerar.

² Kə MARIKI owurər Siyaka, k'oloku kə: «Ta mətor Misira, məyi atəf nṅε indeboncər əm mə.

³ Məndε atəf ṅaṅε. Isol'am, indepoc'am pətət, bawo məna kə yuruya yam * ṅ'indəsəṅ antəf ṅaṅε fəp. Indelas tēm tatəkə kədərəm nkε inadərme papa kam Abraham mə.

⁴ Indeyə yuruya yam yela pəmə cəs ca darenc. Indəsəṅ yuruya yam təf yayε fəp. Afum a doru fəp ṅande ṅactən kətola nnə yuruya yam yeyi mə.

⁵ Abraham εnacəṅkəl dim dem, pəcəme dəpə dem darəṅ, pəsumpər moloku mem, pələləs məfan mem kə sariyε sem.»

⁶ Kə Siyaka endε Kerar.

⁷ Nte afum a tofo tatəkə ṅancyifət teta wəran kən mə, pəcloku ṅa: «Wəkire kem əfə.» Pəcnesε kəloku a wəran kən əfə, ta afum a tofo tatəkə ṅadif kə, bawo Rebeka εnatesε.

⁸ Nte kəyi kən kəncwon di mə, kə tosurene Abimələk wəbe ka aFilisti pəwure kəro dəwunder pəcəmən, k'ənəṅk Siyaka pəcəcεne kə wəran kən Rebeka.

⁹ Kə Abimələk ewe Siyaka k'eyif kə: «Wəran kam əyənε wəran nwe ba! Ake'səṅε nte məloku su a wəkire kam əfə mə?» Kə Siyaka oloku kə: «İloku ti kənesε disre ta idefine tetən.»

¹⁰ Kə Abimələk oloku kə: «Cəke məyə su tantε? Pəpic pəcəme wəbma su dacə ṅafəntərə kə wəran kam, kə mən'əsəṅε su kəsare kiciya.»

¹¹ Kə Abimələk əsəṅ dim dadəkə afum ən fəp, nte: «Fum nwe o nwe əṅgbuṅεne wərkun nwe kə wəran

* 26:3 Delay dam

kən mə, mənə padif wəkayi.»

¹² Kə Siyaka əmbəf kəren kaŋkə dətəf k'entel tasar tin (100) ta təkə enabəf mə, bawo MARIKI enapocə kə pətət.

¹³ Kə wərkun nwe əsətə daka, k'emberene kəsətə daka haŋ k'enan Kane kəyəne wəka daka wəpəŋ.

¹⁴ Siyaka enayə yəcəl yelarəm: Cəna, cir, ŋkesiya, kə acar alarəm, təsəŋe aFilisti ŋəyəne kə kəraca.

Siyaka kəsek kən danapa kə Abiməlek

¹⁵ Cələmp nce acar a kas Abraham ŋanakay kiyi kən doru mə, kə aFilisti ŋaməntən ci, kə ŋalas ci kəbof.

¹⁶ Kə Abiməlek oloku Siyaka: «Məyəfe ndorosu məkə bawo məmbək su fənəntər.»

¹⁷ Kə Siyaka eyefe di, k'əŋkə pəcəmbər saŋka nde dəŋbəl da Kerar kəsək.

¹⁸ Kə Siyaka əŋgbəkəre sə kəkay cələmp nce anakay tem ta kas Abraham, a kə aFilisti ŋaməntən ci kəcəpər ka defi da Abraham mə. K'ewe sə ci mewe məkə kas enawe ci mə.

¹⁹ Kə acar a Siyaka ŋaŋkay sə kələmp kələma, dəndo mərə dacə, kə ŋambəp ki disre domun dətət.

²⁰ Akək a yəcəl ya dare da Kerar ŋancaŋ akək a yəcəl ya Siyaka kəcəp, ŋacsimse kələmp, kə ŋaloku: «Kələmp kaŋke kosu kə.» Kə Siyaka ewe kələmp kaŋkə Esek, bawo afum ŋanəgbəkələne ta ki kə nkən.

²¹ Kə acar a Siyaka ŋaluksərne sə kəkay kələmp kələma nke anəgbəkələne sə taka ki mə, k'ewe ki Sitna.

²² K'elin saŋka sən dəndo, k'əŋkə pəkay sə kələmp kələma nke anatəgbəkələne ta ki mə, k'ewe ki Rehobot, bawo, oncloku: MARIKI pəyac su, pəsikəli su, kədəsətə fənəntər atəf ŋaŋe.

23 Kə Siyaka empərne Bersaba.

24 Kə MARIKI owurər kə pibi papəkə, k'oloku kə: «In'əyənə Kanu ka papa kam Abraham. Ta mənese, bawo isol'am, indepoc'am pətət, indeyə sə yuruya yam ηala, teta wəcar kem Abraham.»

25 Kə Siyaka encəmbər di tetek toloηne k'okorne tewe ta MARIKI. K'encəmbər sə di abal, kə acar ən ηaηkay sə di kələmp.

26 Kə Abimələk eyefe Kerar kəkənəηk nkən Siyaka ηasol kə Ahusat wanapa kən, kə Pikəl wəbe wəka asədar ən.

27 Kə Siyaka eyif ηa: «Ta ake tə nənderene nno nderem-ε, bawo nənter im, kə nəmbeləs im ndoronu?»

28 Kə ηaloku kə: «Sənəηk belbel a MARIKI osol'am. Ti tə səloke: A padərmenε, ti tə tatəkə məna kə səna, patəηne pasek danapa.

29 Nte tendesəηe ta məyə su ali pələc pin, pəmə təkə sənətəyə əm pələc, kə səyə əm pətət haη kə səsak əm kə məηkə pəforu disre mə. Ndekəl oη MARIKI ompoc'am.»

30 Kə Siyaka ombocε ηa kəsata, kə ηandi yeri kə ηamun.

31 Kə ηayefe bətbət suy kə ηandərmenε. Kə Siyaka esak ηa kə ηalukus kə ηasak Siyaka pəforu disre.

32 Dəsək din dadəkə də acar a Siyaka ηander ηaloku kə teta kələmp kəηkə ηanakay mə, kə ηaloku kə: «Səsətə domun.»

33 Kə Siyaka ewe kələmp kaηkə Sibeya. Ti təsəηe nte aηwenε dare dadəkə Bersaba haη məkə mə.

³⁴ Esayu kəsətə kən meren wəco maŋkələ (40), k'elək aran aHewy, pacwe ŋa Sudit wan ka Beri kə Basmət wan ka Elən.

³⁵ K'aran aHitara akanɛ mɛrəŋ ŋawonəs Siyaka kə Rebeka dis.

27

Yakuba kəsətə kən kəpocɛ nkɛ pənamar Esayu kəsətə mə

¹ Siyaka əncyənɛ wətem, fər yocləl kə haŋ kə tɛləpsər kə kətənəŋk. K'ewe wan kən wəcəkə-cəkə Esayu, k'oloku kə: «Wan kem!» Kə Esayu owosɛ: «In'ɛwɛ!»

² Kə Siyaka əŋgbəkərə: «Iyənɛ wətem, incərə fɛ dəsək dem defi.

³ Mələk oŋ yɛpɛnɛ yam, cəbəlma cam kə ambəncəran, məkə dəkulum məkə məpən'em wɛsɛm.

⁴ Məlompəs'em peri pəmɔ təkə imbətər ti mə. Məkər'em pi, idi, nte təŋsəŋɛ ina yati itolan'am pətət a icfi mə.»

⁵ Rebeka pəccəŋkəl təkə Siyaka oncloku wan kən Esayu mə. Kə Esayu əŋkə dəkulum kəkəpən wɛsɛm, pəkərə.

⁶ Kə Rebeka oloku wan kən Yakuba: «Nte t'ine. Papa kam pəcloku wɛnc əm Esayu:

⁷ «Məkər'em wɛsɛm. Məlompəs'em peri mpɛ indedi, itolan'am pətət nde MARIKI eyi mə, a icfi.»

⁸ Ndekəl oŋ wan kem məcəŋkəl dim dem, məyɔ təkə indelok'am mə.

⁹ Məkə mələk'em nde yəcəl dacɔ, mbiyofɔ yətət mɛrəŋ. Ilompɛ papa kam peri pətət pəmɔ təkə əmbətər pi mə.

10 Məndekene papa kam peri papəkə, nte tənşəne pətolan'am pətət a pəcfi mə.»

11 Kə Yakuba oloku kere Rebeka: «Ey, mba wenc im Esayu ela cəfon dəris, k'ina iyə fe ci.

12 Tələma papa wəkem pəkəwakəs im dis, endecər'em kətəlomp tənşə'em kəsətə pələc ta isətə pətət-ε.»

13 Kə kere oloku kə: «Təyənə a pələc papəkə peder im! Məcənkəl gbəcərəm dim dem. Məkə məker'em mir.»

14 Kə Yakuba ənkə pələk mir, k'ənkerə iya kən. Kə iya kən olompəs peri, pəmə təkə papa kən enabətər pi mə.

15 Kə Rebeka elək yamos ya Esayu wan kən wəcəkə-cəkə, yamos yətət yəkə enatam kəsətə dəker mə, k'əsən yi wan kən wəlpəs Yakuba k'emberne.

16 K'ənjkump Yakuba akata ɲa mbiyofə yəkə ɲanadif mə dəwaca kə dəkilim, kəbər ka mofə məkə mənatəyə cəfon mə.

17 Kə Rebeka əsən wan kən Yakuba peri pəkə enalompəs mə, kə kəcom.

18 Kə Yakuba ənkə nde papa kən eyi mə, k'oloku: «Papa wəkem!» Kə Siyaka owose: «In'ewε. Mən'an'əfə-ε, Wan kem?»

19 Kə Yakuba oloku kas: «In'əfə Esayu wan kam wəcəkə-cəkə. Iyə təkə məlokun'em mə. Məyefe ilətsen'am, məndε məsəm wəsəm wem, nte tənşəne mənə yati mətolan'em pətət mə.»

20 Kə Siyaka oloku wan kən: «Mba məyənək kəsətə wəsəm wan kem!» Kə Yakuba oloku: «MARIKI Kanu kam kəker'em wi fər yem kirin.»

21 Kə Siyaka oloku Yakuba: «Məcənne ən wan kem, iwəkəs əm, icərə kə pəyənə a wan kem Esayu

ɔfɔ-ε.»

²² Kɔ Yakuba ɔlɔtərne kas Siyaka, k'ɛwakəs kɔ k'oloku: «Dim dandɛ da Yakuba dɔ, mba waca wawɛ wa Esayu wɔ.»

²³ Siyaka ɛnanɛpəl fɛ kɔ. Bawo waca wɔn wɛnala ɔfon pəmɔ waca wa wɛnc Esayu, k'ontolanɛ kɔ pətət.

²⁴ K'eyif: «Mən'ɔfɔ mənə wan kem Esayu?» Kɔ Yakuba owosɛnɛ kɔ: «Ey.»

²⁵ Kɔ Siyaka oloku: «Məbɛr'em isəm wɛsɛm wa wan kem, nte tənɔnɛ, ina yati itolan'am pətət mɔ.» Kɔ Yakuba ɛmbɛɛ Siyaka yeri k'endi, k'ɛnkɛɛ kɔ sɔ member k'omun.

²⁶ Kɔ kas Siyaka oloku sɔ: «Məɔnɛ məcup im wan kem.»

²⁷ Kɔ Yakuba ɔncɔnɛ, k'oncup kɔ. Kɔ Siyaka ene ambɔnc nja yamos ya Esayu. K'ontolanɛ kɔ nte: «Ey, ambɔnc nja wan kem nɛyi pəmɔ ambɔnc nja dale ndɛ MARIKI ompocɛ pətət mɔ.

²⁸ Kanu kəsən əm pəcaŋki pa darenc
kɔ daka da dəntɔf:

Malɔ kɔ member pəlarəm!

²⁹ MARIKI pəsənɛ, afum nɔy'əm dəntɔf,

Kanu kəsənɛ afum nətontnɛn'am!

Kanu kəsənɛ məyi awɛnc əm aŋa kəron,

Kanu kəsənɛ awut a iya kam nətontnɛn'am dəntɔf!

Kanu kəsən pələc, wəkɔ ɛnfən'am pələc mɔ,

Kanu kəsən pətət wəkɔ ɛnfən'am pətət mɔ.»

³⁰ Siyaka ɛnadɛlip kətolanɛ Yakuba, Yakuba endeyɛfɛ kas dəntɔf, kɔ wɛnc Esayu ɛmbɛɛ pəyɛfɛ dəkəpɛn.

31 Kə Esayu olompəs sə peri k'enjkenε kas Siyaka. K'oloku kas: «Papa məyəfε məsəm wəsəm wa wan kam, nte tənşənε mətolan'em pətət mənə yati mə.»

32 Kə kas Siyaka eyif kə: «Mən'an'əfə-ε?» Kə Esayu oloku kə: «In'əfə wan kam wəcəkə-cəkə Esayu.»

33 Kə pəyi Siyaka yamayama, yamayama pəpən k'oloku: «An'əkə pəpən wəsəm k'enjker'em-ε? Isəm yi a kə mändeder, intolanε kə pətət. Kətola pətət kəlip kəsumpər kə.»

34 Nte Esayu ene moloku ma kas mə, k'ember kəbebe, k'onkule-kule pəpən, k'oloku kas: «Ina sə mətolan'em pətət Papa.»

35 Kə Siyaka oloku kə: «Wenc əm enderεnε cəmpənən k'elεk kətolanε pətət kam.»

36 Kə Esayu oloku: «Cepə nte asən kə tewe ta Yakuba mə, ti t'enjemp's'em han kəmerən? Enabanər im təkə dəcəmə da debeki dem. Kə pəndəsəyi tantε k'enjlekər im sə kətolanε pətət kem.» Kə Esayu endənər: «Papa, məmənjkərne fε sə kətolanε pətət kələma, məsən im ki?»

37 Kə Siyaka oloku Esayu: «Isən kə kəyi kam kəron, k'isən kə awenc anə fəp kəyi kə dəntəf, k'isən kə bələ* kə wən. Cəke c'indeyənε mənə-ε, wan kem?»

38 Kə Esayu eyif kas: «Kətola pətət kin kanəkə gbon kə məyə ba, Papa? Ina sə mətolan'em pətət, Papa!» Kə Esayu eyefε kəbok.

39 Kə kas Siyaka oloku kə: «Mənənk! Dəkəndε dam dəfədeyə daka da dəntəf Kə pəcanki mpε pənnyefε darenε mə.

40 Dakma dam dendedəs əm doru,

* 27:37 CəTabo «blé»

Məndeyi wənc əm dəntəf.

Məndeyi tam taciŋa

Fənəntər fam fəndesəŋe, məccer kə məfan mən.»

Kəkə ka Yakuba nda ncək'ən Laban

⁴¹ Kə Esayu eməŋke Yakuba mətələ, teta kətolanə pətət nkə kas enatolanə Yakuba mə. Esayu pəccəpəsne dəbəkəc, «Mataka ma defi da papa wəkem məmbələ fe sə. Indedif wənc im Yakuba.»

⁴² K'əŋkə paloku Rebeka məcəmcmne mələc ma Esayu nnə Yakuba eyi mə. Kə Rebeka ewe wan kən Yakuba, k'oloku kə: «Məne ntə wənc əm Esayu efan kəluks'am ayek mə, a pədif əm.

⁴³ Awa wan kem, məcəŋkəl im! Məyefe, məkə məgbəpne ndena wənc im wərkun Laban nde Haran.

⁴⁴ Məkə məyi di mataka, han mətələ ma wənc əm melip.

⁴⁵ Kə mətələ ma wənc əm mendelip-ε, pəpələrne pəcu y pəkə məyə kə mə, indew'am məder. Ta ake t'indebutə nu mərəŋ monu dəsək din-ε?»

Kəyεkse ka Yakuba Pəkə Mesopotami

⁴⁶ Kə Rebeka oloku Siyaka: «Doru dəŋgbəf im teta awut aran aHewy. Kə Yakuba enənçə wəHewy, wan wəran wəka dətəf pəmə akanə, ake indesəyə oŋ doru-ε?»

28

¹ Kə Siyaka ewe Yakuba, k'ontolanə kə pətət, k'osom kə ntə: «Ta mənənçə wəran wəka Kanan.

² Məyefe. Məkə Padan-Aram, ndena papa ka iya kam. Mələk di wəran awut aran a ncək'am Laban dəcə.

³ Kanu ke kəntam mes fəp doru mə kəpoc'am pətət, kəsəŋ əm dokombəra, kəsəŋ'am məla nte təŋsəŋe məyənə afum alarəm mə!

⁴ MARIKI pəsəŋ əm pətət pa Abraham kə yuruya yam nte təŋsəŋe atəf ŋəŋe məyi decikəra mə, ŋey'əm dəwaca pəmə təkə Kanu kənasəŋ ŋi Abraham mə.»

⁵ Kə Siyaka esak Yakuba k'əŋkə Padaŋ-Aram, ndena Labaŋ wan ka Betuhəl, wəAram, wənc wərkun wəka Rebeka, iya wəka Yakuba kə Esayu.

⁶ Kə Esayu ənəŋk a Siyaka ontolanə Yakuba pətət, k'oloku kə kəkə sə Padaŋ-Aram pəkətən wəran, mba nte Siyaka onctolanə kə mə, enasom kə nte: «Ta mənəncə wəran wəka Kanaŋ de.»

⁷ Yakuba ənane moloku ma kas kə kere, k'əŋkə Padaŋ-Aram.

⁸ Kə Esayu ənəŋk a mes ma awut aran aka Kanaŋ menabət fə papa kən Siyaka.

⁹ Kə Esayu əŋkə ndena Səmayila, k'ələk di wəran pacwe kə Mahalat, wan wəran wəka Səmayila wan k'Abraham, wəkire ka Nebayət, kəberənə ka aran aHewy akə enayə mə.

Kəwəpəp ka Yakuba

¹⁰ Kə Yakuba eyefe Bersaba k'əŋkə Haran.

¹¹ K'embəp tofo tələma k'endire di, bawo dec dənələpə kə. Kə Yakuba ələk tasar tin ta kəfo kaŋkə, k'əfakənə pi, k'əfəntərə kəfo kaŋkə.

¹² K'əwəpəp, k'ənəŋk same səcəmə dəntəf domp da si docgbuŋənə kəm mələkə a Kanu məcfərəŋk si, məcpe, moctor.

¹³ Kə MARIKI ənəmə same sasəkə darenc. K'oloku: «In'əyənə MARIKI, Kanu k'Abraham papa

kam, kə Kanu ka Siyaka. Antəf ɲaɲəkə məfəntərə mə, indesəɲ əm ɲi məna kə yuruya yam.

¹⁴ Yuruya yam ɲendela pəmə kəbof ka dəntəf. Məndewəkələs dəkəndε dam kəca kətət kə kəmeriya, nde dec dəmpε mə kə nde dəɲkalε mə. Afum a doru fəp ɲande ɲactənər əm kətolanε pətət kə yuruya yam.

¹⁵ Ina yati in'osol'am, inde icbum əm kəca nke o nke məɲkə mə, indekər'am atəf ɲaɲε, bawo ifəsak əm ta intalas tantε ɲlək'am mə.»

¹⁶ Kə Yakuba entimε dəmere, k'oloku: «Tələma MARIKI eyi nno tofo tantε, k'intənacərə ti!»

¹⁷ K'enesε k'oloku: «Mba tofo tɔyɔ wɛywey! Pənciyənε fε dε kə kələ ka Kanu, kusunja ka darenc kə!»

¹⁸ Kə Yakuba eyεfε bətbət suy, k'elək tasar təkə enafakənε domp mə, k'encəmbər pi, k'olonər pi kəron moro məbəy teta kəpusε ka pi Kanu.

¹⁹ Kə Yakuba ewe tofo tatəkə Betel, mba dare dadəkə dənanunjenε dəyɔ tewe ta Lus.

²⁰ Kə Yakuba ontola pəcloku: «Kə pəyənε a Kanu kəsol'em kəcbum im dəpə ndε ɲkət mə, kə pəyənε a kəɲsəɲ im kəcom kem kəsəm, kəsəɲ im sə yamos ibεrne,

²¹ k'ilukus pəforu disrε nde kələ ka papa wəkem-ε, awa MARIKI endeyənε Kanu kem.

²² Tasar tantε incəmbər teta kəpusε ka pi Kanu mə, pendeyənε kələ ka Kanu. Indesəɲ əm farilε fa mpε o mpε məndəkəsəɲ im mə.»

29

Yakuba kəbərənε kə Rasel

¹ Kə Yakuba eyefe kəkət kəkə ka atəf ɲa awut a nde dec dəmpɛ mə.

² Kə Yakuba ənəɲk kələmp dəndo dəkulum, kə yəcəl yefet yefet yolonkanɛ mofə maas yecəmə kələmp kanəkə kəsək, bawo kələmp kanəkə kə yəcəl yoncmun. Tasar mpɛ pənayi kələmp dəkusu mə pənabək.

³ Difə yəcəl fəp yəncbərəne. Pabiɲkəli tasar papəkə anaboc kələmp dəkusu mə, cir kə ɲkesiya yomun. Kə yelip-ɛ palukse tasar papəkə sə kələmp dəkusu.

⁴ Kə Yakuba eyif akək yəcəl: «Awenc im aɲa, aka deke ɲə nəyənɛ-ɛ?» Kə akakə ɲaloku kə: «Aka Haran ɲə səyənɛ.»

⁵ Kə Yakuba eyif ɲa: «Nəncərə Laban, wan ka Nahor?» Kə ɲawose: «Ey, səncərə kə.»

⁶ K'eyif ɲa: «Cəke cə pəyi kə-ɛ?» Kə akakə ɲaloku kə: «Daka o daka! Wan kən wəran Rasel ender wəkə kə yəcəl yefet yefet.»

⁷ Kə Yakuba oloku ɲa: «Dec dəsərəbək kərəsna. Təm tolonka yəcəl tentabəp fɛ. Nəsən yəcəl domun, kə nəlip-ɛ nəkekərə yi kərəsna yəkəsəmət.»

⁸ Kə ɲaloku kə: «Səfətam ti kə yəcəl fəp yəntəlonkanɛ-ɛ, bawo ti tə səmbiɲkəli tasar ntɛ aɲsuncɛ kələmp mə, a yəcəl yefet yefet yomun.»

⁹ Yakuba eyi kəlok-lokər akək kə Rasel embərə kə yəcəl yefet yefet ya kas, bawo Rasel wəkək ənayi.

¹⁰ Ntɛ Yakuba ənəɲk Rasel wan wəran wəka Laban kə yəcəl yefet yefet ya Laban mə, k'əncəɲne k'embiɲkəli tasar tatəkə aɲsuncɛ kələmp mə. Kə yəcəl yefet yefet ya Laban yomun.

¹¹ Kə Yakuba oncup Rasel, k'eyefe kəfək, pəcbok.

¹² Kə Yakuba oloku Rasel: «Fum ka papa kam

iyəne, wan ka Rebeka iyəne.» Kə Rasel eyekse kəkəloku ti kas Laban.

¹³ Nte Laban ene kəder ka Yakuba wan ka wəkire kən mə, k'eyekse k'ende pəsapne Yakuba, k'emakərene kə. Kə Laban enkekəre kə nde kəb kən, kə Yakuba əlmər kə mes məkə menasətə kə mə fəp.

¹⁴ Kə Laban oloku kə: «Kance kəsoku pəs kə: Mecir min mə səmpaḡne!» Kə Yakuba eyi ndena Laban ɲof ɲin.

Kənence ka Yakuba kəmerəḡ

¹⁵ Kə Laban ende pəloku Yakuba: «Bawo fum kem məyənə, məfədebəc'em kifəli? Məboncər im daka nde məfan da kəway kam mə.»

¹⁶ Laban enayə ayecəra mərəḡ: Tewe ta Bəmbə bən tenayənə Leya, kə Cayi cən Rasel.

¹⁷ Leya enatese fər dəkəro, mba Rasel enanaḡkanə kətese.

¹⁸ Rasel enabət Yakuba mes. Kə Yakuba oloku Laban: «Indebəc'am meren camət-mərəḡ, teta wan kam wəran Cayi: Rasel.»

¹⁹ Kə Laban oloku kə: «Kəsəḡ əm kə kəncepər im təkə ɲkəsəḡ kə wərkun wəcuru mə. Məyi nno nderem!»

²⁰ Kə Yakuba embəce Laban meren camət-mərəḡ teta Rasel. Kə meren camət-mərəḡ maməkə meyi, Yakuba dəfər pəmə mataka, bawo Rasel enabət kə mes.

²¹ Kə Yakuba ende pəloku Laban: «Məsəḡ im wəran wəkem bawo tēm tēm ta yebəc telip, ifan kənence kə.»

²² Kə Laban ewe aka tofo tatəkə fəp, kə ɲambərene k'omboc kəsata.

23 Pəndeyi dəfəy, k'ələk wan kən wəran Leya k'eŋkene Yakuba, kə Yakuba enence kə.

24 Kə Labaŋ əsəŋ wan kən wəran Leya wəcar wəran nwe ancwe Silpa mə.

25 Dec dendesək, kə Yakuba enəŋk a bafə Leya asəŋ kə. K'oloku Labaŋ: «Cəke cə məyə em nte? Bafə teta Rasel t'imbəc'am? Ta ake tə məntiŋkər'em-ε?»

26 Kə Labaŋ oloku: «Afəsəŋ səna ndorosu Cayi, ta antasəŋ Bəmbə-ε.

27 Mələpəs tataka toluksər kə Bəmbə, a sədesəŋ əm sə Cayi kə məndewose sə kəbəc'em tetən meren camət-mərəŋ-ε.»

28 Kə Yakuba əyə tatəkə, k'ələpəs tataka toluksər kə Leya, kə Labaŋ əsəŋ kə sə wan kən wəran Rasel.

29 Kə Labaŋ ələk wəcar kən Bilha k'əsəŋ kə Rasel.

30 Ka Yakuba enence sə Rasel nwe enabət kə mes, pətas Leya mə. K'embəcə sə Labaŋ meren camət-mərəŋ.

Awut a Yakuba

31 Kə MARIKI enəŋk a ambətər fε Leya pəmə Rasel, k'əsəŋ Leya dokombəra. K'osumpər Rasel dokombəra.

32 Kə Leya embəkəs. K'əŋkom wan wərkun, k'ewe wan wəkəkə Ruben. Ti tə tatəkə nnə eyi mə, «MARIKI enəŋk kələpəs kem. Ndekəl ŋ, wos im endebətər im.»

33 K'əŋgbəkəre sə kəbəkəs, k'əŋkom sə wan wərkun. Kə Leya oloku a: «MARIKI ene a ambətər f'em, k'əsəŋ im sə wəkawε.» Kə Leya əsəŋ wəkəkə tewə ta Simeyəŋ.

34 Kə Leya oluksərne k'embəkəs, k'oŋkom wan wərkun sə. K'oloku: «Tante taŋ, wos im endegbəkər'em, bawo inkomε kə awut arkun maas. It'anasəŋε wan wəkakə tewe ta Lewy.»

35 K'embəkəs sə k'oŋkom wan wərkun sə. K'oloku: «Tante taŋ indekor-koru MARIKI.» Ti tenawenε wan wəkakə tewe ta Yuda. Kə Leya esak oŋ, kəkom.

30

1 Nte Rasel enəŋk a eyi fε kəkomε Yakuba mə, k'əyənε wenc wəran Leya kəraca. Kə Rasel oloku Yakuba: «Məsəŋ im awut kə pəyi fε ti-ε, infil!»

2 Kə pəntεε Yakuba nnə Rasel eyi mə, k'oloku: «Incəmə dəkəcəmə da Kanu, nke kəntəsəŋ əm dokombəra mə?»

3 Kə Rasel oloku: «Wəcar kem wəran Bilha εwε, məfəntərə kə nkən nte təŋsəŋε pəsətə wan mə. Nnə suwu sem s'endekom wan wəkakə, pəsəŋ'em kəyə wan.»

4 Kə Rasel əsəŋ Yakuba wəcar kən wəran Bilha. Kə Yakuba əŋkə kə,

5 Kə Bilha embəkəs, k'oŋkomε Yakuba wan wərkun.

6 Kə Rasel oloku: «Kanu kəmboc'em kiti, kə kəne sə dim dem, kəmpoc'em wan wərkun.» Ti tenasəŋε wan wəkakə tewe ta Dan.

7 Kə Bilha wəcar ka Rasel, əŋgbəkərə sə kəbəkəs, k'oŋkomε Yakuba wan wərkun taməŋ.

8 Kə Rasel oloku: «Kanu kəmar im kəsıməs kə wenc im wəran Leya, k'intam kə.» Kə Rasel əsəŋ wan wəkakə tewe ta Naftali.

9 Nte Leya enəŋk a esak kəkom mə, k'elek wəcar kən Silpa k'əsəŋ kə Yakuba pənence.

10 Kə Silpa wəcar ka Leya oŋkome Yakuba wan wərkun.

11 Kə Leya oloku a: «Pəbotu pender!» Kə Leya əsəŋ wan wəkəkə tewe ta Kadu.

12 Silpa wəcar ka Leya əŋgbəkəre sə kəkome Yakuba wan wərkun tamerəŋ.

13 Kə Leya oloku: «Mba pəmbət im! Ey, aran ŋande ŋackul'em oŋ a pəmbət əm.» K'əsəŋ wan kəkə tewe ta Aser.

14 Dəsək dələma katela kənyai, kə Ruben əŋkə dale. K'əŋkə pəsətə di yeri yokom yələma*, k'əŋkəre yi iya kən Leya. Kə Rasel oloku Leya: «İletsən'am, məpoc'em yokom yələma nyə wan kam əŋker'am mə.»

15 Kə Leya oloku Rasel: «Pəntəŋne f'am nte məmbəŋər im wos im mə, məne məsətə sə yeri ya wan kem?» Kə Rasel oloku Leya: «Awa! Ndaram ende məkə fəntəre, kəway ka yeri ya wan kam.»

16 Dəfəy dendebəp, nte Yakuba eyefe dale mə, kə Leya əŋkə pəfayne kə, k'oloku Yakuba: «Nnə nderem mənde məkə fəntəre, bawo kəsətə kam pibi pəməkə, məne nte isəkpəre pi yeri yələma ya dale nyə wan kem əŋkerəna mə.» Kə Yakuba ŋafəntəre pibi papəkə kə Leya.

17 Kə Kanu kəmbəŋ Leya, k'embəkəs. K'əŋkome Yakuba wan wərkun wəka kəcamət.

18 Kə Leya oloku: «Kanu kəsəŋ im kəway kem. Ina nwə ilək wəcar kem wəran k'isəŋ kə wos im mə.» Kə Leya ewe wan wəkəkə Isakar.

19 Kə Leya endesə pəbekəs, k'əŋkome Yakuba sə wan wərkun wəka camət-tin.

* **30:14** Yokom nyə yəyənə acəl ŋa dokombəra mə

20 Kə Leya oloku: «Kanu ompoc'em! Tantε tan, wos im endeyi tofo tin k'ina, bawo inkomε kə awut arkun camət-tin.» Kə Leya ewe wan wəkakə Sabulon.

21 Kə Leya embekəs, k'oŋkom wan wəran nwe enasəŋ tewe ta Dina mə.

22 Kə Kanu kənde kəcem-cemne Rasel, kə kəne kətola kən, kə kəsəŋ kə dokombəra.

23 Kə Rasel ende pəbekəs, k'oŋkom wan wərkun. K'oloku: «Kanu kəliŋ im malap.»

24 Kə Rasel ewe wan kən wəkakə Isifu, k'oloku: «MARIKI pəberən'em sə wan wərkun wələma!»

Yakuba kəsətə kən daka

25 Ntε Rasel oŋkom Isifu mə, kə Yakuba oloku Labaŋ: «Məsak im ilukus nnə nderem, ikə nde atəf ŋem.

26 Məsəŋ im aran em k'awut em aŋε imbəc'am tetanjan mə, ŋa ŋə səndekə, bawo mənə yati mənçərə yebəc nyε imbəc'am mə.»

27 Kə Labaŋ oloku Yakuba: «Ifaŋ a məbonçər im kəway nkε indesəŋ əm mə. Canu cem cəsəŋ'em kəcərə a MARIKI ompoc'em pətət tetam.

28 Məbonçər im kəway kam inşəŋ əm ki.»

29 Kə Yakuba oloku Labaŋ: «Mənə yati, mənçərə kə təkə imbəc'am mə, kə təkə isəŋε kə yəcəl yam yeyi mə.

30 Bawo yəcəl yepic yəkə inabəp'am mə, yela oŋ ndekəl. Kə MARIKI ompoc'am kələk dəsək ndε imbərə kələ kam mə, haŋ məkə. Ndekəl oŋ ake təm tə indebəcə afum em-ε?»

31 Kə Labaŋ eyif kə: «Ak'indesəŋ əm-ε?» Kə Yakuba oloku: «Məfədesəŋ im daka o daka. Kə

məwosə kəyɔ təkɔ indelok'əm mə, indesəkəkəs yɔcəl yam yefet yefet, ibum'am sɔ yi.

³² Məkɔ indecepər yɔcəl yam yefet yefet fəp dacɔ, mədekəcəmbər ηkesiya yetəmsər kɔ yecəmcəmər fəp kəsək yɔyɔnɛ yɔpɔŋ, yɔyɔnɛ yefet, ηkesiya nyɛ yɔyɔ lom yecapsər mə, kɔ cir nɛ cəncəmcəmər, nɛ cəntəmsər mə. Yayɔkɔ yendeyɔnɛ kəway kem.

³³ Dolompu dem deŋmentər əm ti alna, kɔ məndekəməmən kəway kem-ɛ. Mpe o mpe pɔ mənəŋk di alna cir dacɔ ta pəntəmsər, ta pəncəmcəmər kɔ ηkesiya dacɔ ta pəncapsər alom mə, məcərə a iŋkiyər əm pi.»

³⁴ Kɔ Labaŋ oloku Yakuba: «Awa! Iwosə toloku tam.»

³⁵ Awa, dəsək dadəkɔ dɔ, Labaŋ encəmbər mbiyofɔ ya cəgber, yecəmcəmər, cir cətəmsər kɔ cəcəmcəmər cir nɛ cənayɔ pəfer mə fəp, ηkesiya yɔkɔ yenayɔ alom ηcapsər mə. Kɔ Labaŋ elɛk yi fəp, k'ember awut ɔn dəwaca.

³⁶ K'awut ɔn ηambələnɛ yɔcəl yayɔkɔ, kəkət ka mata maas kɔ Yakuba dacɔ nwe enckekəs sɔ yɔcəl ya Labaŋ mə.

³⁷ Kɔ Yakuba elɛk wara wɛcaŋk wa tək maas yeciyanɛ, k'enaci wi pol nte tɔŋsɔŋɛ pəfer pa kətək powur mə.

³⁸ Kɔ Yakuba ɔndɔfət wara wawəkɔ enanaci mə nde yɔcəl yoncmun mə, nte tɔŋsɔŋɛ yecnəŋk wara wawəkɔ mə, tɔsɔŋɛ yorkun yecceɛ yɛran kɔ yender dəkəmun-ɛ.

³⁹ Kɔ yɔcəl yencɛɛnɛ wara wawəkɔ kəsək, ti tɛnasɔŋɛ yɔcəl yockoməs mowut ma cəgber, mɛtəmsər kɔ məcəmcəmər.

⁴⁰ Nte Yakuba ɛŋgbey mɛŋkesiya mə, k'encəmbər

yi fər ya yəcəl ya Labaη kirin̄ nyε yεnayə cəgber kə alom ηεcapsər mə, k'əsətə yəcəl nyε εnacəmbər taciηa ta owoσε yənəηkələne kə ya Labaη mə.

⁴¹ Kəcεc nke o nke yəcəl yetifi yorkun yεcfan̄ kəcεc yεran mə, Yakuba εnclek wara wən wənaci pəcəmbər wi yəcəl fər kirin̄ dəndo yoncmun mə, nte təηsəηε yetam kəcεcεne, yεcnəηk wara wawəkə mə.

⁴² Kə Yakuba εnəηk a, pəcəl pelen̄ki pεfan̄ kəcεc-ε, ədəf fε pi kəra kən kənaci. Kə tende teləpsər oη Yakuba kəyə yəcəl yetifi kə Labaη əyə yelen̄ki.

Yakuba kəyεkse pəkə ndena Labaη

⁴³ Kə Yakuba ende pəyənε wəka daka wəpəη. K'əyə yəcəl yεfεt yεfεt yelarəm, acar arkun, acar aran, yəkəme kə səfale.

31

¹ Kə Yakuba ene məcεm-cεmnε ma awut a Labaη, ηacloku: «Yakuba εlek daka da papa kosu fəp, di dəsəηε kə kəyənε ka wəka daka dandε fəp.»

² Kə Yakuba εηgbəkəre a kəro ka Labaη kəyi fε sə nnə eyi mə, pəmə təkə pənayi cəkə-cəkə mə.

³ Kə MARIKI oloku Yakuba: «Məlukus atəf ηa awisi aηa, dəηkom dam. Isol'am.»

⁴ Kə Yakuba ewe Rasel kə Leya aηε ηanayi dale ηackek yəcəl yən cir kə ηkesiya mə.

⁵ K'oloku ηa: «İηgbəkəre a, kəro ka papa konu kəyi fε sə nnə iyi mə, pəmə təkə pənayi cəkə-cəkə mə. Mba Kanu ka papa kem kəsol'em.

⁶ Nəncəre nənə yati a imbəce papa konu kə fənəntər fem fəp.

7 Mba papa konu eηkafəli-kafəli, k'encepe-cepε kəway kem haη wəco. Mba Kanu kəwosε fε kə kəy'em pələc.

8 Pənaloku a yetemsər yəyənε kəway kam-ε, kə yəcəl fəp yənader yockoməs awut atemsər. Pənaloku sə a ya cəgbεr yəyənε kəway kam-ε, yəcəl fəp kə awut a cəgbεr yə yənader yockoməs.

9 Kanu kəmbaη yəcəl yən nnə papa konu eyi mə, kə kəsəη im.

10 Tem nte yəcəl yencfaη kəcεcεnε mə, k'iyekti fər darenc, k'iwerəp a yəcəl yorkun nyε yencceεc yeran mə, yenayə cəgbεr, yetemsər, yecεmcεmər.

11 Kə mələkε ma Kanu molok'im dəmere: <Yakuba!> K'iwose: <In'εwε!>

12 Kə mələkε molok'im: <Məyekti fər məməmən. Yəcəl yorkun fəp nyε yeyi kəcεc yeran mə, yəyə cəgbεr kə yentemsər kə yecεmcεmər. Bawo inəηk məyə məkə Labaη əy'am mə fəp.

13 In'əyənε Kanu ka Betel, nde mənacəmbər tasar, kə məbəy pi moro teta kəpus mə, nde mənadεrm'im mə. Ndekəl oη, məyεfε atəf ηaηε, məlukus dəηkom dam.»

14 Rasεl kə Leya ηaloku kə: «Mba səyə sə kε nnə kələ ka papa kosu?

15 Mba ələm fε su oη pəmə acikəra ba, bawo εncaməs su, k'endi pəsam posu.

16 Daka ndε Kanu kəmbaηər papa kosu mə fəp, dendeyənε oη dosu k'awut asu. Məyə təkə Kanu kələk əm mə fəp.»

17 Kə Yakuba εyεfε, k'endəs awut ən yəkəmə kəron kə aran ən.

18 Kə Yakuba osolε yəcəl yən kəkεk, kə daka dən fəp ndε εnasətə mə, yəcəl nyε εnasətə Padaη-Aram

mə, k'əŋkə ndena papa kən Siyaka, atəf ŋa Kanaŋ.

¹⁹ Kə Labaŋ ende pəkə kəgbət-gbət ŋkesiya yən. Kə Rasel eŋkiye mērəŋka ma papa kən Labaŋ.

²⁰ Kə Yakuba nkən entin̄kər Labaŋ wəAram nte ənckə ndərən, ta elembərne kə mə.

²¹ Kə Yakuba eyekse kə daka dəkə enayə mə fəp, k'eyefe k'empimne kəŋgbəkə, k'entefərne mərə ma Kaladu.

²² Tataka ta maas, k'aloku Labaŋ a Yakuba eyekse.

²³ Kə Labaŋ elək awenc aŋa kə ŋancəme Yakuba darəŋ kəkət ka mata camət-mērəŋ, kə ŋambəp kə nde mərə ma Kaladu.

²⁴ Kə Kanu kənder Labaŋ wəAram dəmere ma pibi, kə Kanu kəloku kə: «Məkembərne kəlök-lokər Yakuba.»

²⁵ Kə Labaŋ embəp Yakuba pəcəmbər abal ŋən tərə kəroŋ. Kə nkən sə dəmnə encəmbər abal ŋən kə awenc aŋa tərə ta Kaladu kəroŋ.

²⁶ Kə Labaŋ eyif Yakuba: «Cəke cə məyə tantε-ε? Ta ake tə məntin̄kər'em, məckekəre awut em aran pəmə afum aŋe ašumpər dəkəwan mə-ε?

²⁷ Ta ake tə məŋgbəpne kə məyekse-ε? Məntin̄kər f'em ba, məyeklər f'em ba? K'inasak əm məkə pəbotu disre, pacləŋəs, pacfula pacfer.

²⁸ Məwosε f'em kəcup awut-sə em arkun kə awut em aran! Tante taŋ məmbut amera.

²⁹ Intam kəyə əm pələc, mba Kanu ka papa kam kəlökus'em nendisna: «Məkembərne kəlökə ka Yakuba pələc!»

³⁰ Bawo pəŋwon əm kəkə ndena papa kam, ta ake tə məŋkiyene canu cem-ε?»

31 Kə Yakuba oloku Labaŋ: «Indenanesər-nesər ti kəcəm-cəmne a, məndebaŋər im awut am aran.

32 Mba məməmən nwe o nwe məŋnəŋke canu cam afum em dacə mə, wəkakə eŋfi! Awenc asu aŋa fər kirin məməmən məlek mpe o mpe pəyənə pam mə məkekərə.» Mba Yakuba enacərə fe a Rasel eŋkiyəŋ Labaŋ canu ca kusunğa kəŋan.

33 Kə Labaŋ embere abal ŋa Yakuba, k'owur k'embeŋe ŋa Leya, k'owur k'embeŋe abal ŋa acar aran aŋe merəŋ, eŋəŋk fe daka o daka. Kə Labaŋ embere abal ŋa Rasel disre.

34 Rasel pələk merəŋka pəboc mi dəntəf, k'elek dəcəm nde aŋənəne yəkəme kəron mə k'endenəŋ, k'eyefe k'ende di kəron. Kə Labaŋ efen-feni abal disre fəp eŋəŋk fe merəŋka mme.

35 Kə Rasel oloku papa kən: «Mariki mem, ta pətəl'am, nte intəyefen'am mə, tentəŋne iyə təkə tenyi aran təm o təm mə.» Kə Labaŋ enten merəŋka mme haŋ, eŋəŋk fe.

36 Kə abəkəc ŋempə Yakuba, k'encəŋ Labaŋ kəcəp. Kə Yakuba elek moloku, k'oloku: «Deke iləsər-ε, deke inciya-ε tante məcəm'em darəŋ mə?

37 Nte məfen-feni ca yem fəp mə, ake mənəŋk-ε ca yam ya dukulə-ε? Məmentər im yi fər ya awenc im aŋa kə awenc əm aŋa ŋabere su dacə ina kə mənə.

38 Meren wəco merəŋ mə iyi nnə ndaram. Mba aŋkesiya ŋam ŋin, wir wan win welece fe kor, isəme f'am aŋkesiya yəcəl yam dacə.

39 Inkerə f'am pəcəl pefi, in'enasare teta yi. Məncwer im kəsəŋ ka kəway kə nyə anckiyər im pəwanğərə kə pibi mə.

40 Inayi nnə nne yəcəf im pəwanğərə, kəfe

kəcsut im pibi, mere məbələn'em.

⁴¹ Təsətə meren wəco mərəḡ nte iyi nnə ndaram mə. Icbəc'am teta awut am aran meren wəco kə maḡkələ, kə meren mme camət-tin, ta yəcəl yam yəfət yəfət. Mba mənacəpε-cepε kəway kem haḡ wəco.

⁴² Pəyənε fε Kanu ka papa kem Abraham, Kanu Kəwəy-wəy ka Siyaka kəsol'em-ε, kə tantε tə məsak im ilukus waca wəsəkər. Kanu kənəḡk malap mem, kə kələləs nke inalələs waca mə, ti tə kəmbocəsa su nendisna kiti.»

⁴³ Kə Labaḡ oloku Yakuba: «Awut arkun akaḡε, awut aran akaḡε kəbəp yəcəl yayε fəp yemi yə. Cəke c'intam məkə kəyənε awut em aran kə awut aḡε ḡaḡkom mə-ε?»

⁴⁴ Ndekəl məder səsek danapa fər ya fum wələma kirin ina kə məna.»

⁴⁵ Kə Yakuba εlek tasar tin, k'encəmbər pi cos teta kəpus ka pi.

⁴⁶ Kə Yakuba oloku awənc aḡa: «Nəwətəs masar!» K'awənc aḡa ḡawətəs masar kə ḡamboc tεpəsa. Kə ḡandε tεpəsa papəkə kəron kə ḡandi yeri.

⁴⁷ Kə Labaḡ ewe tεpəsa papəkə «Yekar Sahaduta,» * kə Yakuba nkən ewe pi «Kaled.»†

⁴⁸ Kə Labaḡ oloku: «Tεpəsa pampε peyi su məkə dacə.» Ti tə asəḡε pi tewe ta Kaled.

⁴⁹ Tεpəsa papəkə p'aḡwe sə Mispe, bawo Labaḡ enaloku: «MARIKI kəḡbəkəre su ina kə məna kə səndesələreḡε.

⁵⁰ Kə məntərəs awut em aran-ε, kə məlek sə aran aləma-ε, məcəre a bafə fum eyi su dacə, mba Kanu

* **31:47** Itə tatəkə cəAram cə «Tεpəsa pa sede» † **31:47** Kaled = CəHebərə «Tεpəsa pa sede»

yati.»

⁵¹ Kə Labaη oloku: «Təpəsa pəmpε, kə tassar təkə incəmbər ina kə mənə dacə mə.

⁵² Təpəsa pə masar pəmpε kə tassar pəcəmbər cos pəmpε peyi su dacə kətəηne tes, a ifəsəcepər təpəsa pəmpε kəkəcaηərn'am kəyə ka pələc, mənə sə ta məcepər təpəsa pəmpε kə tassar pəmpε kəkəcaηərn'em kəkəyə pələc.»

⁵³ Kə Labaη oloku: «Kanu ka Abraham kə Nahor, kə Kanu ka kas kəηan kəyi su dacə.» Kə Yakuba endermε Kanu Kəwεy-wεy ka papa kən Siyaka.

⁵⁴ Kə Yakuba oloηne tərə tatəkə kəroη, k'ewe awenc aηa kədədi yeri yayəkə. Kə ηandi yeri yayəkə kə ηandire tərə papəkə kəroη.

32

¹ Kə Labaη eyefe bətbət suy, k'oncup awut-sə ən arkun k'aran, k'ontolanε ηa, k'osumpər dəpə kəlulus ka nde ndəron.

Yakuba kəlompəsne kən kəbəpene kə Esayu

² Kə Yakuba sə encəmə dəpə dən darəη, kə mələke a Kanu ηancəpse kə darəη.

³ Yakuba endənəηk mi, k'oloku: «Afan ηa Kanu ηə!» K'əsəη tofo tatəkə tewe ta Mahanayim*.

⁴ Yakuba pəyi tadarəη k'osom nda wenc Esayu nwε enayi kulum ka Edəm mə, atəf ηa Sehir.

⁵ Kə Yakuba osom ηa nte: «Nte tə nəηkəloku mariki wenc im Esayu: «A wəcar kam Yakuba-ε, a iηkə iwon nda Labaη haη.

* **32:3** *Mahanayim* = CəHebərə «fan mərəη»

⁶ Iyo cəna, səfale, ηkesiya, cir, acar arkun kə aran. Ti t'isom'am nnə mariki wənc im eyi mə, pəctam kəwose ibere.»

⁷ K'asom ηaluksərne nnə Yakuba eyi mə, kə ηaloku kə: «Səηkə nda wənc əm Esayu, nkən sə kəlompəsne k'ende kədebəp əm, kə afum 400.»

⁸ K'abəkəc ηəntəfəntərə Yakuba, kə kənesə kəsumpər kə. K'eyer afum akə ηanasol mə cəgba mərəη, kəbər ηkesiya, cir, cəna haη yəkəmə.

⁹ Kə Yakuba oloku: «Kə Esayu entam afum a kəgba kin-ε, a kə ηaηyekse.»

¹⁰ Kə Yakuba oloku: «Kanu ka papa kem Abraham, Kanu ka papa kem Siyaka, MARIKI nwe olok'im: «Məlukus atəf ηam nde aηkom əm mə, indeyən'am pətət!»

¹¹ Ifətər layidi kə pətət mpe məηker'em mə, ina wəcar kam. Bawo ntε inceptər Yurdən yayε mə, togbo tem gbəcərəm t'inatəmpər, ndəkəl oη iyer afum em cəgba mərəη.

¹² İletsən'am məbaη im, wənc im Esayu dəwaca! Bawo innesə ta pədesut im, kə iya ka awut em.

¹³ Kə mənə Kanu mənəlok'im: «İndeyəm pətət, indeyə yuruya yam ηala pəmə asənc ηa dəkəba, nηe antətam kələm mə.»»

¹⁴ Difə Yakuba enacepərəne pibi. K'eyek-yek daka dən dəkə enakere mə daco kəkəpocε wənc Esayu:

¹⁵ Cir masar mərəη (200), mbiyofə wəco mərəη (20), ηkesiya yəran masar mərəη (200) kə yorkun wəco mərəη (20),

¹⁶ kə yəkəmə yəran wəco maas (30) kə awut ayi akə yəncməsər mə, cəna cəran wəco maηkələ (40), mura wəco (10), səfale səran wəco mərəη (20) kə sərkun wəco (10).

17 Kə Yakuba əsəŋ yəcəl yayəkə fəp fa yi kə dokom da yi acar ən, k'oloku ŋa: «Nəy'im kirin, nəsolə yəcəl yayə dokom dokom, nəbələne yi kə yəkə.»

18 K'osom wəcəkə-cəkə: «Kə nəŋkəbərəne kə wənc im Esayu a pəyif əm: «An'ə məyəne? Deke məŋkə-ε? An'əyə yəcəl yayə məsolə mə-ε?»

19 Məloku kə: «Ya wəcar kam Yakuba yə, kəpocə kə nke əsəŋ im a ikenə mariki mem Esayu mə. Mba nkən əfə wəkə ender im tadarəŋ mə.»»

20 K'osom sə kəsom kin kaŋkə, asolə yəcəl ya mərəŋ, ya maas kəbər ka alpəs akə ŋanayi tadarəŋ ŋasolə yəcəl mə: «Tətəkə tə nəŋkəloku Esayu kə nəŋkəbərəne-ε.

21 Nəloku kə: «Wəcar kam Yakuba ender su wəkə tadarəŋ.»» Bawo Yakuba ənaloku: «Kəpocə kaŋkə kəy'im kirin mə, ik'inəkətor-torene kə abəkəc, a sədenəŋkene fər disre. Tələma endəkəsələ'n'em belbel.»

22 Kə yopocə yayəkə yeyi kə kirin, k'encepərəne pibi papəkə dəndo dəkulum.

Yakuba kəsıməs kən kə Kanu

23 Kə Yakuba eyefe pibi papəkə, k'elek aran ən mərəŋ, amarəs aran ən mərəŋ k'awut ən wəco kə pin, k'encələne ŋa dəŋgbəl da Yabək.

24 Nte Yakuba elek aran ən, k'encələne ŋa dəŋgbəl kə daka dəkə ənayə mə fəp.

25 Kə Yakuba eyi di sona. Pəndebiyə, kə fum wələma eyefe kəsıməs kə Yakuba haŋ dəsəkə.

26 Nte wəsımsəne kən ənəŋk, eyi fə kətam kə mə, k'osut kə nna dətəkəc. Kə təkəc ta Yakuba towur pəcsıməs kə fum wəkəkə.

27 Kə fum wəkakə oloku: «Məsak im ikə, bawo pəyi kəyə panpan.» Kə Yakuba oloku kə: «İfəsak əm məkə ta məntolan'em-ε.»

28 Kə fum wəkakə eyif Yakuba: «Cəke c'aŋw'am-ε?» Kə Yakuba oloku: «Yakuba y'aŋw'em.»

29 Kə fum wəkakə oloku kə sə: «Yakuba yəfəsəyənə tewe tam, Yisrayel† η'ande pəcw'am, bawo məsiməs kə Kanu kə afum, kə məntam ηa.»

30 Kə Yakuba eyif fum wəkakə: «İletsən'am məbəcər im tewe tam.» Kə fum nwe eyif kə: «Ta ake tə məfəŋε kəcərənε tewe tem-ε?» Kə fum nwe ontolanε Yakuba dəndo.

31 Kə Yakuba əsəŋ tofo tatəkə tewe ta Peniyel‡, bawo nkən olokunε: «İnəŋk Kanu səgbətnənε, k'intəfi.»

32 Dec dəncpε a pəccepər Peniyel. Yakuba pəctorər təkəc tən.

33 Ti təsəŋε nte awut a Yisrayel ηantəsəm abənta ηa dətəkəc mə, bawo abənta ηa dətəkəc ηə Kanu kənasut Yakuba, nde kəbent ka dəkəcək kə kəbent ka dəkumunt yembəpənε mə.

33

Yakuba kəbəpənε kəŋan kə Esayu

1 Kə Yakuba eyekti kəro k'ənəŋk Esayu pəcder pəsələ afum tasar tin (100). Kə Yakuba eyer awut Leya, Rasel, kə acar aŋε mərəŋ dacə.

2 Kə Yakuba əncəmbər aran ən acar kirin, k'awut aŋan ηancənc ηa, kə Leya əncək k'awut ən ηayi kə darəŋ, kə Rasel əncəmə kə wan kən Isifu eyi kə darəŋ.

† 32:29 Yisrayel = CəHebərə «kəsıməs kə Kanu» ‡ 32:31 Peniyel = CəHebərə «kəro ka Kanu»

³ Kə nkən yati encepər ɲa fər kirin, k'ontontnənə Esayu dəntəf camət-mərən, haɲ k'ələtərənə kə.

⁴ Kə Esayu eyəkse kəkəbərənə kə Yakuba wənɛ, k'əsapənə kə, k'ənepsərənə kə dəkilim, k'oncup kə, kə ɲayefe fəp faɲan kəbok.

⁵ Kə Esayu eyekti kəro, k'ənəɲk aran kə awut, k'eyif: «Are ɲə akaɲe?» Kə Yakuba oloku kə: «Awut akaɲe ɲə Kanu kənamar im kəsətə nənəfər dən disre, ina wəcar kam.»

⁶ Kə aran ən acar ɲələtərənə Esayu, kə awut aɲan, kə ɲantontnənə kə.

⁷ Kə Leya ələtərənə kə sə kə awut ən, kə ɲa sə ɲantontnənə kə, kə Isifu kə Rasel ɲələtərənə kə, kə ɲantontnənə kə.

⁸ Kə Esayu eyif kə: «Ake mənɲəyənə yəcəl yayə səncepər-cepər mə?» Kə Yakuba oloku kə: «Kətəɲnə ka mənə mariki mem k'inafaɲ. Ti t'inacəm-cəmənə kəsəɲ əm yi.»

⁹ Kə Esayu oloku Yakuba: «Yelar im ina wənɛ im, məməɲkərənə yayə yəyənə yam.»

¹⁰ Kə Yakuba oloku Esayu: «Ala. İletsən'am, kə pəyənə a isətər əm kətəɲnə, məwose məbaɲ kəpocə kem. Ti t'iməmənə kəro kam pəmə təkə aɲməmən kəro ka Kanu mə, kə məsələn'em belbel.

¹¹ Məbaɲ kəpocə kem nke isəɲ əm mə, bawo Kanu kəmar im k'isətə daka dəkə ifaɲ mə fəp.» Kə Yakuba ənɛmənə ti Esayu darəɲ haɲ kə wəkəkə owosə kəbaɲ ka kəpocə kaɲkə.

¹² Kə Esayu oloku: «Paɲkən, pasolnə dəpə, in'endey'əm kirin.»

¹³ Kə Yakuba oloku: «Mariki mem, məncərə a awut ɲancuca kəkətənə, k'isolə sə mir mowut kə mana məməsə. K'ayə yi yəkət pəpəɲ dəsək din-ə

yəcəl yowut fəp yenfi.

¹⁴ Mariki mem məy'im kirin, indey'am tadarəh, pəpic-pəpic isurənə yəcəl k'awut pəkət, hañ ibere ndena wənc im nde atəf ɲa Sehir.»

¹⁵ Kə Esayu oloku: «Isakər'am afum em aləma akə isolə mə.» Kə Yakuba eyif Esayu: «Ak'indeyənə ɲa-ε? Təfan ta ina, isətə kəɲaɲnə nnə məna mariki mem meyi mə.»

¹⁶ Dəsək dadəkə də Esayu elək dəpə kəlukuş ka Sehir.

Yakuba kəndə kən Səkem kəsək

¹⁷ Kə Yakuba əɲkə dare da Sukət. K'ələ kələ kən k'ələnə yəcəl yən ɲgbancan. Ti t'asəɲə tofo tatəkə tewe ta «Sukət*».

¹⁸ Kə Yakuba əmbərə kətamnə disrə dare da Səkem, atəf ɲa Kanaɲ. K'əɲkə pəcəmbərəş dare kəsək kəberə kən kəyefə ka Padaɲ-Aram.

¹⁹ K'eway awut a Hamər arkun dəwaca, papa ka Səkem, tofokəl ta antəf nde ənacəmbər abal mə. Ənaway di məncəmbəl† tasar tin (100).

²⁰ Kə Yakuba əncəmbər di tetek toloɲnə Kanu, k'ewe tofo tatəkə «El-Elohe-Yisrayel‡».

34

Simeyəh kə Lewy kəluxe ayek ɲa wəkire kəɲan Dina nwe analapəs mə

¹ Dina, wan wəran nwe Leya ənakomə Yakuba mə, əyefə kəkənəɲk awut aran a dətəf.

* **33:17** *Sukət* = CəHebərə «ɲgbancan» † **33:19** CəHebərə «kesita»
= kəway ka tənkesiya kənayi tən tatəkə ‡ **33:20** *El-Elohe-Yisrayel*
= CəHebərə «El, Kanu ka Yisrayel»

² Səkem, wan ka Hamər wəHewy wəbe wəka dətəf, enəjk kə, k'emban kə, k'ombocərne kə, k'elapəs kə.

³ Kə Səkem esektərne teta Dina wan wəran ka Yakuba, han dəmoloku mən k'esep kəsətə ka kəbətər ka Dina.

⁴ Kə Səkem oloku papa kən Hamər: «Məsəj im wəyecəra wəkawe pəyənə wəran kem wənence.»

⁵ Kə Yakuba ende pəcərə a Səkem encərə wan kən Dina dərən. Mba ntə awut a Yakuba arkun ηanayi dale kə yəcəl yən mə, kə Yakuba encənke ti han kə ηander kəyefe dale.

⁶ Kə Hamər papa ka Səkem əjkə pəlok-lokər Yakuba.

⁷ Kə awut a Yakuba ηander kəyefe dale. Ntə ηane moloku maməkə mə, kə mosumpər ηa. Kə pəntele ηa, bawo Səkem enayə təyə ntə pənatəmar paηaηnənə kə Yisrayel mə: Kəkiye kəcərə Dina wan ka Yakuba dərən, ta ηayənə akin ayi-ε.

⁸ Kə Hamər oloku ηa ntə: «Wan kem Səkem εfan kəfan dəm wəkire konu Dina kənence, nəsəj kə kə pənence, iletsenə nu.

⁹ Antam kəkotərənə pacnencənənə. Nəde nəcsəj su awut anu aran, nəclək awut asu aran.

¹⁰ Nəndendə kə səna, atəf ηendeyi nu dəwaca pəmə səna, nəyi də, nəccaməs, nətən sə də ntəf.»

¹¹ Kə Səkem oloku papa kə awenc a Dina: «K'isətər nu kəwose-ε, inşəj nu mpə o mpə nəηwer im mə.

¹² Nəwer im kəfac kəpəj kə yopocə yelarəm. Inşəj nu yi. Mba nəsəj wəyecəra wəkawe Səkem pənence.»

¹³ Kə awut a Yakuba arkun ηantiηkər Səkem kə kas bawo Səkem enakiye kəcərə ka wəkire kəηan

dəran.

¹⁴ Kə awut a Yakuba ηaloku Səkem kə kas: «Pəncuca su kəsəη wəkire kosu, fum nwe antəkənc mə, bawo tendeyəne kəlapəs kosu.

¹⁵ Kə səndewose tefəη tonu-ε, mēne nəna sə nəwose kəyi pəmə səna, ti tə tatəkə arkun aηe ηayi nu dacə mə fəp pakənc ηa.

¹⁶ Təm tatəkə səηwose kəclek awut anu aran sənence, nəna sə dəmnε nəclek akosu nəcnence. Sənde nnə kə nəna payəne sə afum akin ayi.

¹⁷ Mba kə nəntətam kəne təkə səloku a pakənc nu mə, səηlek wan kosu Dina, səkə.»

¹⁸ Hamər kə wan kən Səkem ηawose moloku maməkə, kəwose a pakənc ηa.

¹⁹ Kə wan wərkun nwe oncop təyə tatəkə, bawo enabətər Dina haη pəcəpərər. Nkən Səkem sə, anabətər kə nde ndaraηan patas aka di fəp.

²⁰ Hamər kə Səkem ηaηkə nde dəkəbεre da dare daηan, kə ηaloku afum a dare:

²¹ «Afum akaηe ηasəke su bəkəc. Nəwose kənde atəf ηaηe ηaccaməs, atəf ηaηe ηəwəkəl ηa. Ande paclekərene aran kə ηa.

²² Mba afum akaηe kəwose kəηan kənde kə səna, payəne akin ayi, mēne pawose arkun aηe ηayi su dacə mə fəp, pakənc ηa pəmə ηa.

²³ Yəcəl yaηan kə ca yaηan fəp yəfədeyəne yosu ba? Pawose tefəη taηan gbəcərəm, ηayi su de.»

²⁴ Akə ηanakə dəkəbεre da dare daηan mə fəp, kə ηancəηkəl Hamər kə wan kən Səkem. Arkun akə ηanader dəkəbεre da dare daηan dəkəcəηkəl mə fəp, k'əηkənc ηa.

²⁵ Tataka ta maas ta kəkənc kəηan, akənc ηayi kəcunεne, kə awut a Yakuba mērəη, Simeyəη kə

Lewy awənc arkun a Dina, ɲaləkəs sakma səɲan kə ɲander ɲacop dəkəbərə da dare daɲan, nde afum a di ɲanacəm-cəmne kəyi pəforu disre mə. Simeyən kə Lewy ɲawəkərne arkun a dətəf kədifət haɲ kə ɲalip ɲa fəp.

²⁶ Kə ɲandifene sə Hamər kə Səkem sakma səɲan, kə ɲalək wəkire kəɲan Dina ndena Səkem kə ɲaɲkə.

²⁷ K'awut a Yakuba ɲawəkərne sə afi, kə ɲaɲkiyə aka dare bawo mətəle mənayi ɲa kəlapəs ka wəkire kəɲan Dina.

²⁸ Kə ɲalək ɲkesiya, cir, cəna, səfale, yəcəl yəkə yeɲayi dare disre kə dəkulum mə fəp.

²⁹ Kə awut a Yakuba ɲawətəs ca ya afi, awut aɲan, aran aɲan, kə ca yəkə ɲanabəp nda Səkem kə Hamər mə fəp kə ɲaɲkekərə.

³⁰ Kə Yakuba oloku Simeyən kə Lewy: «Nəyə em pələc tetonu tendesəɲe aka Kanaɲ kə aka Perisi ɲadeter im! Nəncərə a səmpicə, kəberene kə ɲander kədesutene kə ina, təm tatəkə ɲandesut im ɲaləsər afum em.»

³¹ Kə awut a Yakuba ɲaloku kas kəɲan: «Səndewosə Səkem pəyə wəkire kosu pəmə wəran wəyi yamayama ba?»

35

Yakuba kəyefə Səkem pəkə Betel

¹ Kə Kanu kəloku Yakuba: «Məyefə məpə məkə məndə Betel, məlompəs di tetek toloɲne Kanu nke kənawurər əm, nte mənayeksər wənc əm Esayu mə.»

² Kə Yakuba oloku afum ən, kə akə ɲanayi kə nkən mə: «Nəwure nu dacə canu cəcikəra. Nəsəkəsne, nəsəkpər yeberne.

³ Kəyεfε k'ander, papεrne Betel. Dəndo inəkəmbər tetek toloηne Kanu nke kənalok-lokər im dəsək nde inayi pəcuca disre, a kə kəsol'em təm nte inayi dəpə ickə decikəra mə.»

⁴ Kə ηasəη Yakuba canu cəcikəra nce cənayi ηa dəwaca mə fəp, kəbəp ya dələηəs yanən. Kə Yakuba emət yi nde kətək kəpəη kəηkə kəyi Səkem kəsək mə.

⁵ Kə ηəηkə. Kə ayek-yek ηa Kanu ηeηgbəpərne aka sədare səkəsək fəp, kə ηantətəm kəcəme awut a Yakuba darəη.

⁶ Kə Yakuba ηambere kə akə ηanacəme kə darəη mə fəp, kəkə ka Lus, ti tə tatəkə dare da Betel, atəf ηa Kanaη.

⁷ K'encəmbər di tetek toloηne Kanu, k'ewe tofo tatəkə «El-Betel», bawo difə Kanu kənawurər kə təm nte enayeksər wenc mə.

⁸ Kə Debora, wəran nwe enadusum Rebeka mə, efi. K'awup kə Betel tantəf, nde aηkiri dəntəf ηηe awe tewe ta «Kətək ka Məncər» mə.

⁹ Kə Kanu kəwurər sə Yakuba, nte embere Padan-Aram mə, kə kəmpocε kə pətət.

¹⁰ Kə Kanu kəloku kə: «Mən'aηwe Yakuba, mba afəsəw'am tewe ta Yakuba tatəkə. «Yisrayel» η'ande pacw'am oη.» Kə Kanu kəsəη kə oη tewe ta Yisrayel.

¹¹ Kə Kanu kəloku kə: «In'əyənε Kanu nke kəntəm mes fəp mə. Məyənε wəkombəra, məla. Afum a təf yelərəm ηə məndekom, abε ηandewur əm dərıs.

¹² Atəf ηηe isəη Abraham kə Siyaka mə, indesəη əm ηi kə yuruya yam kə məndecəpər-ε. Indesəη ηa atəf ηaηε.»

¹³ Kə Kanu kəmbəle kə day, nde kənalok-lokər kə mə.

14 Kə Yakuba encəmbər tasar da kəfo kaŋkə Kanu kənalok-lokər kə mə. K'olonjər pi member kə moro məbəy teta kəpusə ka pi Kanu.

15 Kə Yakuba əsəŋ tofo tatəkə tewe ta Betel*, nde Kanu kənalok-lokər kə mə.

Kəkom ka Benyamin, defi da Rasel

16 Yakuba eyefe Betel kə afum ən. Nanawak kəbələ sə kəberə ka Efrata, kə Rasel oŋkom, kəkom kəcuy.

17 Eyi pəcuy pa kəkom kaŋkə, kə wəbaŋ kən wan oloku: «Ta mənesə, bawo məsətə sə wan wərkun!»

18 Ntə Rasel encfi mə, k'ewe wan wəkəkə Ben-Oni†. Mba kə kas ewe kə Benyamin‡.

19 Kə Rasel efi. K'awup kə nde dəpə da Efrata, nde Betləhem.

20 Kə Yakuba encəmbər tasar nde kufu ka Rasel, tasar popus papəkə enacəmbər kufu ka Rasel mə, pəsəryi di haŋ məkə.

21 Kə Yakuba əŋkə, pəcəmbər abal nde Mikədal-Edər takəroŋ.

22 Ntə Yakuba eyi atəf ŋəŋəkə mə, kə Ruben əŋkə pəfəntərər Bilha wələkə ka papa kən, kə Yakuba encərə ti.

Yakuba enasətə awut arkun wəco kə mərəŋ:

23 Awut a Leya: Ruben coco ca Yakuba, Simeyəŋ, Lewy, Yuda, Isakar, kə Sabulon.

24 Awut a Rasel: Isifu kə Benyamin.

25 Awut a Bilha, wəmarəs ka Rasel: Dan kə Naf-tali.

* **35:15** *Betel* = CəHebərə «Kələ ka Kanu» † **35:18** *Ben-Oni* = CəHebərə «wan wəka pucuy» ‡ **35:18** *Benyamin* = CəHebərə «Wan wəka kəca kətət»

²⁶ Awut a Silpa, wəmarəs ka Leya: Kadu kə Aser. Awut a Yakuba ηanayi akakə, aηε enakom Padaη-Aram mə.

²⁷ Kə Yakuba ender kas Siyaka kəsək, nde Mamre, nde Kiriyat Arba, nde pəyənε Hebərəη mə, a kə Abraham kə Siyaka ηanayi decikəra mə.

²⁸ Kəwon ka Siyaka doru kənasətə meren tasar tin kə wəco camət maas (180).

²⁹ K'əηgbiη kifer. K'əfi, k'ənəηkəl atem ən akə ηanafı mə, Siyaka enasikər, doru dətəηnε kə. K'awut ən Esayu kə Yakuba ηawup kə.

36

Esayu kəndε kən nde atəf ηa Edəm

¹ Dokombəra da Esayu də dandε, nwe aηwe sə Edəm mə.

² Kə Esayu εlek aran ən, aran a Kanaη daco: Ada, wan wəran ka Elon wəHewy, Oholibama wan wəran ka Ana, wan wəran ka Cibehəη wəHewy,

³ Basmat wan wəran ka Səmayıla, wəkire ka Nebayət.

⁴ Kə Ada oηkome Esayu Elifas, kə Basmat oηkom Rehuwεl.

⁵ Kə Oholibama oηkom Yehus, Yahelam, kə Korah. Awut a Esayu ηə akakə aηε anakome kə Kanaη mə.

⁶ Kə Esayu εlek aran ən, awut ən arkun kə aran, afum ən aka kələ kən, yəcəl yən kə ca yəkə enasətə atəf ηa Kanaη mə fəp, k'əηkə atəf ηələma. K'əmbələ wεnc Yakuba,

⁷ bawo yəcəl yenalər ηa, ta ηantam kəyi tofo tin-ε. Atəf nηε ηanayi mə ηenafətər ηa teta yəcəl yanηan yelərəm.

⁸ Kə Esayu endε nde mərə ma Sehir. Esayu, nkən ancwe sə Edəm.

Yuruya ya Esayu

⁹ Dokombəra da Esayu, də dandε wətem ka yuruya nyε aŋwe Edəm mə, nde mərə ma Sehir kəron.

¹⁰ Mewe ma awut a Esayu mə mame: Elifas wan ka Ada wəran ka Esayu, Rehuwəl wan ka Basmat wəran ka Esayu.

¹¹ Awut a Elifas ŋanayəne: Teman, Omar, Sefo, Kahetam, kə Kenas.

¹² Timna wəlakə ka Elifas enayi wan ka Esayu. K'əŋkome Elifas Amalek. Awut a Ada ŋə akakə wəran ka Esayu.

¹³ Mewe ma awut a Rehuwəl mə mame: Nahat, Serah, Sama, kə Misa. Awut a Basmat ŋə akakə wəran ka Esayu.

¹⁴ Mewe ma awut a Oholibama wan wəran ka Ana, wansə ka Cibehəŋ, wəran ka Esayu: K'əŋkome Esayu Yehus, Yahelam, kə Korah.

¹⁵ Mewe ma abε a yuruya ya Esayu mεmε: Awut abε a Elifas, coco ca Esayu: Wəbε Teman, wəbε Omar, wəbε Sefo, wəbε Kenas,

¹⁶ wəbε Korah, wəbε Kahetam, kə wəbε Amalek. Abε a Elifas ŋə akakə, atəf ŋa Edəm. Awut a Ada ŋə akakə.

¹⁷ Awut a Rehuwəl, wan ka Esayu ŋə akanε: Wəbε Nahat, wəbε Serah, wəbε Sama, kə wəbε Misa. Abε a Rehuwəl ŋə akakə atəf ŋa Edəm. Awut a Basmat ŋə akakə, wəran ka Esayu.

¹⁸ Awut a Oholibama ŋə akanε, wəran ka Esayu: Wəbε Yehus, wəbε Yahelam, kə wəbε Korah. Abε a Oholibama ŋə akanε wan wəran ka Ana, wəran ka Esayu.

19 Awut a Esayu ηə akakə, kə abε aηan. Esayu nwe ancwe sə «Edəm» mə.

20 Awut a Sehir wəHori ηə akaηε: Lotəη, Sobal, Cibehəη, Ana,

21 Disəη, Eser, kə Disəη. Abε aHori ηə akakə, awut a Sehir nde atəf ηa Edəm.

22 Awut a Lotəη ηanayəne Hori kə Hemam. Wəkire ka Lotəη enayəne Timna.

23 Awut a Sobal ηanayəne Alwan, Manahat, Ebal, Sefo, kə Onam.

24 Awut a Cibehəη ηanayəne Aya kə Ana. Ana wəkakə enafir kələmp nde dətegbəre, pəkə dəηkek səfale sa papa kən Cibehəη.

25 Awut a Ana ηanayəne Disəη kə Oholibama, wan ka Ana wəran.

26 Awut a Disəη ηanayəne: Hemdan, Esbaη, Yitəran, kə Keran.

27 Awut a Eser ηanayəne: Biləη, Sawəη, kə Akan.

28 Awut a Disəη ηanayəne Huc kə Aran.

29 Abε a Hori ηə akaηε: Wəbe Lotəη, wəbe Sobal, wəbe Cibehəη, wəbe Ana,

30 wəbe Disəη, wəbe Eser, wəbe Disəη. Abε a Hori ηa akakə, abε aηan atəf ηa Sehir.

31 Tem tatakə abε ηanatəmpər fe kəresna dəbe nde atəf ηa Yisrayel. Mewe ma abε aηe ηanacepər atəf ηa Edəm mə, mə mamε:

32 Bela, wan ka Behor, enayəne wəbe Edəm, tewe ta dare dən tenayəne Dinaba.

33 Kə Bela efi. Kə Yobab wan ka Serah wəka Bəcəra elək dəbe dən.

34 Kə Yobab efi. Kə Hucam wəka atəf ηa Temani elək dəbe dən.

³⁵ Kə Hucam efi. Kə Hadad wan ka Bedadu elək dəbe dən. Nkən enacəmbər Madiyan ɲde kulum ka Mohab. Tewe ta dare dən tənayənə Awit.

³⁶ Kə Hadad efi. Kə Samla wəka Masreka elək dəbe dən.

³⁷ Kə Samla efi. Kə Sawul wəka dare da Rehobot Dəkəngbəkə elək dəbe dən.

³⁸ Kə Sawul efi. Kə Bal Hanan, wan ka Akbər, elək dəbe dən.

³⁹ Kə Bal Hanan wan ka Akbər efi. Kə Hadar elək dəbe dən. Tewe ta dare dən tənayənə Pawu, kə tewe ta wəran kən tənayənə Mehetabel, wan ka Materodu wəran, wan ka Mesahabu wəran.

⁴⁰ Mewe ma abe a Esayu mə maməkə, dəcor dəcor, dətəf təf. Pəmə tatəkə mewe maɲan moloku ti mə: Wəbe Timna, wəbe Alwa, wəbe Yetet,

⁴¹ wəbe Oholibama, wəbe Ela, wəbe Pinən,

⁴² wəbe Kenas, wəbe Teman, wəbe Mibəcar,

⁴³ wəbe Makdiyel, wəbe Iram. Akanə ɲanayənə abe a Edəm, kə dəkəndə daɲan atəf ɲəkə ɲanayənə abe mə. Esayu enayənə wətem ka aka Edəm.

37

Tecepərənə ta Isifu

37-50

Taruku ta Yakuba k'afum ən

Mewerəp ma Isifu

¹ Kə Yakuba endə atəf ɲa Kanan ɲde kas enandə mə.

² Dokombəra da Yakuba dəndə: Kəsətə ka Isifu meren wəco kə camət-mərən, kə Isifu eyefe pəccəpse awənc aɲa darən ɲackək ɲkesiya kə cir. Pəyənə wan wəfət, pəccəmə awut arkun a Bilha kə Silpa darən, aran a kas. Mba Isifu encder pəcsənə papa kəɲan

kəcərə mecəmcəmnə mələc məkə menccepər di mə fəp.

³ Yakuba* enabətər Isifu pətas awut ən alpəs aηe fəp, bawo detem disrə d'enasətə kə. Kə Yakuba əsət burumus bənəjkəsəl lom k'əsəη bi Isifu.

⁴ Kə awənc a Isifu ηənde ηanəjk, a kas kəηan əmbətər Isifu pətas ηa fəp. Kə ηaməηkə Isifu mətələ maməkə. Kə ηayi ta ηəηlok-lokər Isifu belbel-ε.

⁵ Kə Isifu ewerəp, k'əηkə pələku mere maməkə awənc aηa, kə akakə ηanəjkəne sə kəter kə.

⁶ Kə Isifu oloku ηa: «Awənc im aηa, nəcəηkəl mere mme iwerəpna mə!

⁷ Dəkulum ayina pacsek mēmpələ. Pəwon fε kə kilim kem ka mēmpələ kəyεfε kə kəncəmə sot! Kə cilim ca mēmpələ ma nəna cənder cənəηkər kem, kə cəntontnənε ki.»

⁸ Kə awənc aηa ηaloku kə: «Mba mənə məncəmcəmnə kəyənε ka wəbε ka səna ba? Məyi su kəronη?» Kə ηamberənε sə kəter kə teta moloku mən maməkə.

⁹ Kə Isifu endesə pəwerəp, k'oloku sə ti awənc aηa. K'oloku: «Iwerəpna sə: Dec, ηof kə cəs wəco kə pin yontontnən'em.»

¹⁰ Kə Isifu oloku mere maməkə papa kən kə awənc aηa. Kə papa kən oηkul-kulər kə, k'eyif kə: «Cəke cə mere mame məwerəp mə moloku-ε? Məncəmcəmnə a səndeder, iya kam, awənc əm aηa, kə ina sədetontnən'am dəntəf?»

¹¹ Kə awənc a Isifu ηayənε kə kərəca. Mba kə kas kəηan eməηkərne kəwerəp kəηkə.

Awənc a Isifu ηancaməs kə

* **37:3** CəHebərə «Yisrayel» = tewe tantε tə Kanu ki sərka kənasəη Yakuba. Məməmən

12 Kɔ awɛnc a Isifu nɔnde nɔawur, kɛkɛkɛk nɛkesiya kɔ cir ya kas kɛnan nde Sɛkem.

13 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «Awɛnc ɛm aɔa nɔayi Sɛkem nɔawurɛnɛ yɔcɔl kɛkɛsɔmɛt. Mɛder, ifan kɛsɔm ɛm nde nɔayi mɔ.» Kɔ Isifu owosɛ: «In'ɛwɛ!»

14 Kɔ Yakuba oloku kɔ: «Mɛkɔ mɛmɔmɔn em kɔ pɛyɔnɛ a daka o daka dɔyɔ fɛ awɛnc ɛm aɔa kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt-ɛ. Mɛder mɛlɔk'im ti.» K'osom kɔ kɛyɛfɛ ka aranta nɔa Hebɔrɔɔ, kɔ Isifu ɔɔkɔ Sɛkem.

15 Kɔ wɛrkun wɛlɔma ɔɔkɔ pɛbɔp kɔ pɛckafɛlɛ-kafɛlɛ dɛkulum. Kɔ wɛrkun nwe eyif kɔ: «Ake mɛntɛn-ɛ?»

16 Kɔ Isifu oloku kɔ: «Awɛnc im aɔa n'inten, ilɛtsɛn'am mɛmentɔr im nde nɔayi kɛkɛk yɔcɔl mɔ.»

17 Kɔ wɛrkun nwe oloku kɔ: «Nɔayɛfɛ dɛ, inɛnɛna nɔa nɔaloku: «Panɔkɔn kɛca ka Dotan.»» Kɔ Isifu ɛncɛmɛ ni yanɔan darɔn kɔ yɔcɔl han k'ɔɔkɔ pɛbɔp nɔa Dotan.

18 K'awɛnc aɔa nɔanɔɔk kɔ pɛbɔlɛ, ta ɛntabɔp nɔa-ɛ, kɔ nɔasekɛ kɔ kɛdif.

19 Kɔ nɔalokɛnɛ: «Wɔbɛ ka kɛwɛrɔp ender wɛkɔ.

20 Nɛder ɔɔ padif kɔ, pagbal kɔ nde dɛkɛlɔmp. Pakɔ paloku a wɛsɛm wɔsɔm kɔ. Pamɔmɔn ɔɔ daka ndɛ kɛwɛrɔp kɔn kɛndeyɔnɛ mɔ.»

21 Kɔ Ruben ɛnɛ ti, k'ɛmban kɔ akakɔ dɛwaca. K'oloku: «Ta pasɔnɛ kɔ kɛfi.»

22 Kɔ Ruben oloku sɔ: «Ta nɔawurɛ mecir! Nɛgbal kɔ kɛlɔmp kanɛ kɛyi nnɔ dɛtɛgbɔrɛ mɔ. Ta nɛdɛnɔr kɔ kɛca!» ɛnaloku nɔa moloku mamɛ, nte tɔnɔnɛ pɛtam kɛyac Isifu defɛ, pɛkɛnɛ kɔ kas mɔ.

23 Nte Isifu ɛmbɔp awɛnc aɔa mɔ, kɔ akakɔ nɔawurɛ kɔ burumus bɔnɔnɔkɛsɛl lom bɔkɔ ɛnabɛrɛnɛ mɔ.

24 Kə ɲasumpər kə, kə ɲantore kə dəkələmp. Kələmp kaŋkə kənaɯosər, ali domun kənaɯə fə.

25 Kə ɲandə ɲacdi yeri, ɲandeyekti fər, kə ɲanəŋk afum a Səmayila ɲayefə atəf ɲa Kaladu. Yəkəme yaŋan yeɯsare suray, cəl kə labundə nyə ɲanckekərə Misira mə.

26 Kə Yuda eyif awenc aŋa: «Ta ake tə andedifə wənc kosu paməŋk mecir mən-ε?»

27 Nəder pacamsər kə afum a Səmayila. Ta padəŋər kə kəca. Bawo wənc kosu əfə, mecir min mayi mə ampaŋne.» K'awenc aŋa ɲanene kə moloku maməkə.

28 Kə acaməs aMadiyaŋ aŋe ɲanccepər mə, ɲampene Isifu dəkələmp. Kə awenc a Isifu ɲancamsər kə aMadiyaŋ gbeti ncəmbəl wəco mərəŋ, k'aMadiyaŋ ɲaŋkekərə Isifu Misira.

29 Nte Ruben oluksərne kədəməməŋ kələmp disre mə, embəp fə sə Isifu kələmp disre. K'ewal-wali yeberne yən.

30 K'əŋkafələ nnə awenc aŋa ɲayi mə, k'oloku: «Wan nwe eyi fə sə nnə dəkələmp! Cəke indeyə oŋ-ε?»

31 Kə ɲalək burumus ba Isifu, kə ɲafay ambiyofə amera, kə ɲasopət burumus babəkə mecir.

32 Kə ɲaŋkene kas kəŋan burumus bənəŋkəsəl lom ba Isifu babəkə, kə ɲaŋkə ɲacloku kas kəŋan: «Yamos yayə yə səŋkə sənəŋk. Məna sə məməməŋ ma kə pəyənə a burumus ba wan kam bə-ε.»

33 Kə Yakuba eneɲəl bi, k'oloku: «Burusus ba wan kem bə! Wəsem wələc wələma wəsəm kə! Wəsem wəwatəri-watəri kə!»

34 Kə Yakuba ewal-wali yamos yən, k'esekəne kələto k'abək defi. K'ombok wan kən Isifu mataka

məlarəm.

³⁵ Kə awut ən arkun kə aran fəp ηayεfε kətorε-torε kə abəkəc. Mba k'ombupərə kələtsεnε fəp. K'oloku: «Indebok wan kem han dəsək ndε indekəbəp kə dabiya mə!» K'εncəmə kəbok ka wan kən darəη.

³⁶ Kə aMadiyan ηancaməs Isifu Misira. Kə Potifar wəture ka Firawona yeri nwe εnayəne wəbe ka abum a dəsəηka sa Firawona mə, εway kə.

38

Yuda kə Tamar

¹ Təm tatəkə, Yuda pəbəlεne awεnc aηa, k'əηkə pəyi kə wərkun wələma nwe ancwe Hira mə, wəka Adulam εnayi.

² Dəndo, kə Yuda εnəηk wəyecəra wəKanaη wələma pacwe kə Suwa. K'εlek kə k'εnence k'ombocərne kə.

³ Kə Suwa embəkəs, k'əηkome Yuda wan wərkun k'ewe kə Er.

⁴ K'embəkəs sə k'əηkom wan wərkun k'əsəη kə tewe ta Onaη.

⁵ K'əηgbəkəre sə kəkəkom wan wərkun nwe εnawe Selah mə. Dare da Kisibu Yuda εnayi tēm nte Suwa onckom Selah mə.

⁶ Kə Yuda εface coco cən wəyecəra nwe ancwe Tamar mə.

⁷ Mba Er, nwe εnayəne coco ca Yuda mə, εnatesε fε fər ya MARIKI kirin. Kə MARIKI əsəηε kə kəfi.

⁸ Kə Yuda oloku təηə tən Onaη: «Məbocərne wəran ka wəbek'am. Məsəηε wəran kən pəsətəne kə yuruya.»

⁹ Nte Onaη εnacəre a awut aηε endesəη wəran ka wəbek'ən, ηafədeyəne akən mə, kə Onaη

ηανκənafəntərə kə wəran ka wənc-ε, pəclon domun dən d'arkun dəntəf, nte tənşəηε ta əsəηε wənc kəsətə yuruya mə.

¹⁰ Məyə mən maməkə məncbət fε MARIKI, k'əsəηε sə nkən Onaη kəfi.

¹¹ Kə Yuda oloku Tamar wəran ka wan kən: «Məndε kəbal ka wos əm ndena papa kam haη wan kem wərkun Selah pəcbek.» Bawo Yuda on-clokunε: «Wəkawε sə kəfi k'ender pəmə abek'ən.» Kə Tamar əηkə pəyi nde kələ ka papa kən.

¹² Kə mataka məlarəm mencepər, kə wan wəran ka Suwa, wəran ka Yuda, efi. Nte abəkəc ηenator Yuda mə, k'empərne kəca ka Timna kə wanapa kən Hira wəka Adulam, nde akə ηancfon ηkesiya yən ηanayi mə.

¹³ K'əηkə paloku Tamar: Konci kam entas Timna kəkəfon ηkesiya yən yəfət.

¹⁴ Kə Tamar owurε yamos yən ya cəbokəra, k'əηgbalərne kəloto, k'əηepsərne ki, k'əηkə pəndε dəkəberε da Enayim nde dəpə da Timna. Bawo enanəηk a Selah embek, k'antəlek kə pasəη Selah pəyənε wəran kən.

¹⁵ Kə Yuda enəηk Tamar, kə pəyi kə pəmə wəran wəyamayama, bawo enakumpənε kəro.

¹⁶ Kə Yuda encaη Tamar moloku dəpə: «Tanəkən, səkə səfəntərə.» Bawo Yuda enacərə fε a wəran ka wan kən wərkun əfə. Kə Tamar eyif kə: «Ake məndekəsəη im, kə məmbocərn'em-ε?»

¹⁷ K'oloku: «İηkəkər'am wir wowut yəcəl yem dacə.» Kə Tamar oloku: «Mənε məsəη im paka pələm itəmpər haη məckεrε wir wowut wawəkə.»

¹⁸ Kə Yuda eyif kə: «Ake indəsəη əm haη ickεrε wir wowut nwe-ε?» Kə Tamar oloku kə: «Məsəη

im tamp tam, kəbənda kə kəgbo kaŋkə məntəmpər mə.» Kə Yuda əsəŋ kə yi. Kə Yuda əfəntərə kə Tamar, kə Tamar embəkse Yuda.

¹⁹ Kə Tamar eyefe k'əŋkə, k'owure kəloto kaŋkə enagbalərne mə, k'embərne sə yamos yən ya kəbal.

²⁰ Kə Yuda osom wanapa kən wəAdulam, a pəkene Tamar wir wowut, pəkere ne ca yəkə enacəmbər di seke mə. Mba enanəŋk fe kə.

²¹ Kə wəkakə əŋkə pəcyifət afum akə enabəp di mə: «Deke wəran wəten arkun, nwe encəmena nno dəpə da Enayim mə, eyi-ε?» Kə akakə ŋaloku kə: «Wəran wəten arkun əfəcəme nno.»

²² Kə wərkun nwe olukus k'əŋkə pəcloku Yuda: «Inəŋk fe kə. Ali afum a tofo tatəkə ŋaloku: «A wəran wəten arkun eyi fe nno.»»

²³ Kə Yuda oloku: «Pəmeŋkərne ca yem yəkə əntəmpər mə! Ta patənərne malap. Bawo isom pakene kə wir wowut kə məntənəŋk kə.»

²⁴ Nte yof maas yencepər mə, k'ande paloku Yuda: «Wəran ka wan kam əŋkət yamayama, kə təsəŋe kə kəbəkəs.» Kə Yuda oloku: «Nəwurene kə. Paçəf kə!»

²⁵ Nte asole kə kəwurene doru mə, k'osom nda konci kən: «Wəbəkəsəs kem əyə ca nyε. Məsəp məcəre nwe əyə tamp pampε, kəbənda kaŋke, kə kəgbo kaŋke mə.»

²⁶ Kə Yuda enepəl yi. K'oloku: «Tamar olomp pətas im, bawo iwose fe kəsəŋ kə wan kem Selah.» Difə tenalip encəre fe kə sə dərən.

²⁷ Nte Tamar eyefe kəkəmə mə, k'anəŋk a cəberi cəyi kə dəkor.

²⁸ Tamar eyi kəkəmə. Kə wan wəcəkə-cəkə owure kəca. Kə wəran wəbaŋ wan osumpər kənaka nke

kəca k'oŋkot kə debeŋa deyim dəkəca, pəcloku:
«Wəkawε andenuŋkεnε kəkəom.»

²⁹ Mba kə kənaka nke kəlinj kəca, kə wεnc
onuŋkεnε kəwur. Kə wəbaŋ wan eyifnε: «Kəpəc
kəre kə məwure kaŋkε-ε?» Kə Tamar ewe wan
wəkakə Pεrεc. *

³⁰ Kə wan wəka mεrəŋ owur, nwe anakot debeŋa
dəkəca mə, kə Tamar ewe wəkakə tewe ta Serah. †

39

Isifu kiyi kən Misira ndena Potifar

¹ K'aŋkəkəre Isifu Misira. Kə Potifar wəMisira,
wəbe wəpəŋ wəka firawona, nwe εnayəne wəkirinj
ka abum ən mə, εway kə afum a Səmayila dəwaca
akə ŋanakεre kə Misira mə.

² MARIKI εnasole Isifu, pəcuca fəp pə MARIKI
εncbaŋ kə. Kələ ka Mariki mən wəMisira k'εnayi.

³ Kə Mariki mən εnəŋk a MARIKI osole Isifu.
Mosumpər mən fəp, MARIKI εncmar kə mectεε kə
dəwaca.

⁴ Kə Isifu ende pəsətə kəlaŋ ka wəbe kən nwe
εncbəcə mə. Kə wəkakə εlek kə, k'əsəŋ kə dəbe da
kəcəmbər-cəmbər mes ma kələ kən disrε. K'εlek
daka dən fəp, k'εmber di Isifu dəwaca pəclompse-
lompse kə di kəcəmbər-cəmbər.

⁵ Nte Potifar εlaŋ Isifu, a k'əsəŋ kə kəcəmbər-
cəmbər ka mes ma kələ kən disrε fəp mə, kə MARIKI
omproce kələ ka wəMisira nwe, teta Isifu. Kə kəpocε
ka MARIKI kəsumpər daka da Potifar fəp, kəyεfε
dεker haŋ nde dalε.

* **38:29** Pεrεc = «kəpəc» † **38:30** Serah = «Kəpε ka dec»

6 K'əsakərə teta daka dən fəp Isifu, nkən enasumpər fə sə nte o nte mənə yeri nyə encdi mə.

Isifu kə wəran ka Potifar

Mba Isifu fum wətət teyi enayi.

7 Nte mes maməkə mencepər mə, kə wəran ka mariki mən ende pəcencər Isifu fər, k'oloku kə: «Məfəntərə kə ina!»

8 Kə Isifu efati. K'oloku wəran ka mariki mən: «Mənəjk nte mariki mem elek mes mən fəp k'ember im dəwaca mə, təsəne əfəsəyə nte o nte deker k'elek sə daka dən fəp k'əsəj im kəcəmbər-cəmbər.

9 Fum nwe o nwe eyi fə nnə kələ kanke nwe elele pəcəpər im mə. Əmənənə f'em nte o nte ta kələ kanke mənə mənə, bawo wəran kən məyənə. Ak'endesəj'em oñ kəyə pələc pəpəj, iciyanə sə Kanu-ε?»

10 Kə wəran nwe encəmənə Isifu moloku maməkə darəj hañ mataka mələrəm. Mba Isifu enawosə fə məcəm-cəmne mən, kəcərə a nəfəntərə kə nkən.

11 Dəsək dələma, kə Isifu emberə dukulo dəkəlompəs yəbəc yən. Mba dəsək dadəkə afum a kələ kanke ali wəkin enayi fə deker.

12 Kə wəran nwe osumpər pəberne pa Isifu k'oloku kə: «Məfəntərə kə ina!» Kə Isifu əsakərə kə pəberne pən, k'eyeksə k'owur doru.

13 Nte wəran nwe ənəjk a Isifu əsakərə kə pəberne pən dəwaca, k'eyeksə k'owur doru mə.

14 K'ewe afum a kələ kəjan k'oloku nə nte: «Nənəjk, wəHebərə nwe wos im* əjkərə pədefani su mə. Isifu ender im a pədefəntərə kə ina. Ti tə injkul-kulənə pəpəj.

* 39:14 Potifar

15 Nte endecære a kəpenε k'indε dim mə, k'eyεkse. K'esakər'em pəberne pən kə nkən owur nde doru.»

16 Kə wəran nwe ombocərne pəberne pa Isifu kəsək, haŋ mariki ma Isifu pəbεε dekεr.

17 Kə wəran nwe oloku wos tin tayi, k'oloku kə: «Wəcar wəHebərə nwe mənkerε su mə, ender im a pədefan'im.

18 Mba nte inkule-kule pəpəŋ mə, k'esak pəberne pən nnə iyi mə. Kə nkən eyεkse k'owur nde doru.»

19 Nte mariki ma Isifu ene moloku ma wəran kən, nwe oncloku kə: «Nte tə wəcar kam əy'em!»

20 Kə metεle məpəŋ mosumpər mariki ma Isifu. Kə wəkakə ember Isifu dəbili kəca nke wəbe encber afum dəbili mə. Kə Isifu eyi dəndo dəbili.

Kəyi ka Isifu dəbili

21 Kə MARIKI osole Isifu, k'elas layidi da amera ŋobotu ŋəkə enasəŋ kə mə. K'əsəŋε wəbe wəka dəbili kəmar kə.

22 Kə wəbe wəka dəbili εlek aka dəbili fəp k'ember ŋa Isifu dəwaca, nte o nte tencepər ŋ di mə, Isifu tencepər dəwaca kərsna.

23 Wəbe wəka dəbili əncməməŋ fε sə nte o nte Isifu enatəmpər dəwaca, bawo MARIKI enasole kə, pəclompse kə mosumpər məŋ fəp.

40

1 Nte mes maməkə mencepər mə, kə amarəs mērəŋ a Firawona, wəbe ka Misira, wətupe kə wəcəfε kən cəcom, ŋande ŋaciyane mariki maŋan.

2 Kə pəntεle Firawona nnə amarəs ən mērəŋ ŋayi mə.

3 Kə Firawona osom k'asumpər ŋa, k'aŋkə pacəŋər ŋa nde bili bəkə anacəŋər Isifu mə.

⁴ Kə wəbε ka aka dəbili oloku Isifu kəgbəkəre ηa pəmə nte εnayı ηa kəsək mə. Kə ηayı dəbili tēm telarəm.

Isifu kəloku tedisre ta mere ma amarəs a Firawona, aηε εnacəηəs dəbili mə

⁵ Pibi pin disre, kə amarəs a Firawona aηε mērəη ηawerəp. Nwε o nwε, tεwerəp tən taciηa teciyane kə ta wəkə.

⁶ Dec dendesək, kə Isifu εnəηk ηa ηaməncnε.

⁷ Kə Isifu eyif amarəs a Firawona aηε mērəη aηε ηanayı dəbili kə nkən mə, k'eyif ηa: «Ta ake tə nəηeyε cəro məkə-ε?»

⁸ Kə ηaloku Isifu: «Səwerəpna nnə pibi, mba fum eyi fε nnə nwε endetam kəloku su tedisre ta mere maməkə mə.» Kə Isifu eyif ηa: «Bafə Kanu kətəmpər kəcərə ka tedisre ta mes ba? Nəlök'im ma mere monu.»

⁹ Kə wətupε ka Firawona yomunəs ələmər Isifu mere maməkə εnawerəp mə. K'oloku: «Mere nmε iwērəpna mə: Aηgbəηkələ ηa wεn ηeyin'em fər kirin.

¹⁰ Nəyə wara maas. Nte aηgbəηkələ nηε ηoηgbuc mə kəcək ya yokom yembək, kə yokom yayəkə yələl.

¹¹ Tətəηne itəmpər apət nηε inctupε wəbε kem Firawona mə. K'ilək yokom yələma k'ifəcəs yi nnə apət nηε inctupε Firawona mə disre, k'isəη Firawona məncəncə ma pokom papəkə inafəcse kə dəpət mə.»

¹² Kə Isifu oloku kə: «Tedisre tayi tēntε: Wara wawəkə maas, mata maas mə.

¹³ Kə mata maas mencepər-ε, Firawona endəsəlucus kəyekt'am domp, pəluks'am yəbəc yam. Məndesə məctupε kə yomunəs pəmə təkə mənčbəc

ti mə, məçber kə yeri yəkə mənde kəctupε kə mə dəkəca.

14 K'andesak əm-ε, ta mədekəpələrn'em, ilətsen'am mələk'em layidi a məndekəmar im nnə wəbε eyi mə. Nte tənşəne pəwuren'em nnə kələ kanke disre mə.

15 Bawo atəf ηa Hebəre ηalək im k'ankeε Misira. Kə nnə, ali tes iyə fe nte andeber'em dəbili mə.»

16 Nte wəcəfε ka Firawona cəcom enənk a moloku mme Isifu oloku ma mere mə, məmbət kəne, k'oloku Isifu: «İna mere mem, mafala maas ma kəcom kəgbent m'isarena.

17 Kəfala kanke kəneçna ci daco mə fəp, yeri yəkə wəcəf cəcom ontup a pəcsəy yi Firawona mə fəp yeyina dənda. Bəmp yəcsəm yeri yayəkə isarena kəfala disre mə.»

18 Kə Isifu oloku kə: «Tedisre tayi tente: Cəfala cacəkə maas, mata maas mə.

19 Kə mata maas mencepər-ε, Firawona endepən'am darenc, pəber əm kəbənda dəkilim pəgbək əm, bəmp yəcsəm əm.»

20 Tataka ta maas, dəsək doluksər da kəkom ka Firawona. K'ombocε amarəs ən kəsata kəpəy. K'əsəy wəcəfε kən cəcom dəbe dəpəy, amarəs ən fəp fər kiriy.

21 K'olukse sə wəka mərəy wəkə yəbəc yəkə enayi cəkə-cəkə mə: Kə wəkəkə oncop sə kəctup pəber Firawona apət dəkəca.

22 Kə Firawona osumpər wəcəf cəcom wəpəy pəmə təkə Isifu enaloku ti mə.

23 Wəctupε ka Firawona yomunəs encəm-cəmne fe sə Isifu, k'empələrne kə.

41

Kəwerəp ka Firawona

¹ Kə teren tin tencepər, teren ta mērəj, kə Firawona ewerəp: Pəcəmə kəngbəkə nkə aŋwe Nil mə kəsək.

² Kə cəna cəran cətifi camət-mērəj cəncəfə dəkəngbəkə. Kə cəyefə kəsəmət dale.

³ Kə cəna cəran camət-mērəj cəloma cələŋki cəncəfə sə cəkə tadarəj dəkəngbəkə. Kə ci cəŋkə sə cəcəmə cəcəkə-cəkə kəsək dəkəngbəkə.

⁴ Kə cəna cələŋki nce cəyefə kəsəm cəna cətifi cəkə. Kə Firawona entəmə.

⁵ Kə Firawona ŋgbəkərə sə kədire, k'ewerəp sə tamērəj.

⁶ Səbomp sa malə camət-mērəj səpəj səwurəs atoka ŋin ŋətət. Kə səbomp sa malə səfet səwurəs səcəkə-cəkə tantəf.

⁷ Kə səbomp sa malə səfet nse səndi səbomp sa malə səpəj səlare səkə. Kə Firawona entəmə sə. Mere mayi mə maməkə.

⁸ Dec dendesək, kə amera ŋeləcə-ləce Firawona. K'ewe acərə mes k'abeki a Misira fəp. Kə Firawona əlmər ŋa mere mən. Mba ali fum ənayi fe nwe enctam kəloku kə tedisre ta mere mən mə.

⁹ Kə wətupə kən yomunəs elək moloku, k'oloku Firawona: «İncəm-cəmnə məkə tərələrne tem.

¹⁰ Pənatəle Firawona nno amarəs ən ŋayi mə, k'osom k'asumpər im kə wəcəfə kən cəcom, k'ember su dəbili nde kələ ka wəbe ka abum ən.

¹¹ Kə səwerəp ina kə wəka mērəj kem pibi pin. Nwe o nwe mere mən tacinə mmə antam kəloku tedisre ta mi mə.

12 Tətəŋne səyi bili bin kə wətemp wəcar wəHebərə wəka wəbe ka abum a Firawona wələma. Kə səloku kə nwe o nwe mere mən k'oloku su tedişre ta mi.

13 Kə toşurenε kə teyi pəmə təkə enaloku nwe o nwe mə. Kə Firawona oluks'em yebəc yem yəcəkə-cəkə. K'əŋgbək wəka mərəŋ kem.»

Isifu oloku tedişre ta mere ma Firawona

14 Kə Firawona osom a pawenε kə Isifu. K'awurenε kə katəna katəna dəbili. K'ofonne, k'əsəkpər yamos, k'əŋkə nde Firawona enawe kə mə.

15 Kə Firawona oloku Isifu: «İwerəp, mba ali fum isətə fe nwe oŋlok'im tedişre ta mere mem mə. Mba alok'im a məntam kəloku tedişre ta mere mme aŋlok'am mə.»

16 Kə Isifu oloku Firawona: «Bafə in'əfə! Kanu kəndeloku Firawona tedişre ta mere mən.»

17 Kə Firawona oloku Isifu: «Mere mem-ε, kəŋgbəkə kəsək incəmənə.

18 Kə cəna camət-mərəŋ cətət cətifi cəncafe dəkəŋgbəkə, kə cəyefe kəsəmət dale.

19 Kə cəna camət-mərəŋ cələma cələŋki cələc, ci cəncafe sə cəkə tadarəŋ dəkəŋgbəkə. Mba intanəŋk fe Misira cəna cələce pəmə cacəkə.

20 Kə cəna cələc cələŋki nce cəyefe kəsəm cəcəkə-cəkə camət-mərəŋ cətifi cətət cəkə.

21 Cəna cətifi nce cəcbere cələŋki dəputuk, ta ancərə kə pəyəne yati cəmbere ci dəputuk-ε. Kə cəna cələc nce cənanəkanε sə kələce, pətəs təkə cənalece mə. K'intəmε.

22 K'iwərəp sə nte: Səbomp camət-mərəŋ sa malə sətət səlare səwurəs atoka ŋin ŋayi.

23 Kə səbomp camət-mērəŋ sa malə sələma səfət səwurəs səcəkə-cəkə səkə tantof.

24 Kə səbomp sa malə səfət nse səndi səbomp sa malə səpəŋ səkə. İloku mere mamε acərəε mes. Mba ali fum isətə fε nwe oŋlok'im tedisrε ta mi mə.»

25 Kə Isifu oloku Firawona: «Mere ma Firawona fəp, toloku tin tə moloku. Kanu kəyi kəmentər Firawona nte kəndeyə mə.

26 Cəna cətət nce camət-mērəŋ, meren camət-mērəŋ mə. Kə səbomp sa malə sətət nse camət-mērəŋ, meren camət-mērəŋ mə, mere min mə.

27 Cəna cələc cələŋki nce cəmpəna cəkə tadarəŋ mə, meren camət-mērəŋ mə, kə səbomp sa malə səfət nse, dor da meren camət-mērəŋ də.

28 Pəmə təkə intəp ti kəcloku Firawona mə, Kanu kəmentər Firawona təkə kəndeyə mə.

29 Meren camət-mērəŋ ma kənəmbərə mender mamε atəf ŋa Misira fəp.

30 Kə meren camət-mērəŋ ma kənəmbərə men-cepər-ε meren camət-mērəŋ ma dor mendecəmə mi darəŋ: Dor dadəkə dendeluksε Misira darəŋ.

31 Kə dor dadəkə dencepər-ε, afədetam kəcərə yati kə pəyənε a kənəmbərə kənayi də tələma-ε. Debeki da dor dadəkə dendesəŋε ti.

32 Kə mənəŋk Firawona pəgbəkərə kəwərəp mere min maməkə kəmerəŋ-ε, Kanu kəyi kəsəŋε kə kəcərə: A mes melip nnə kəyi mə, kəbelkər kə kənder oŋ kəbəc yəbəc ya ki.

33 Nte Firawona encərə oŋ a Isifu əyə amera, k'encərə sə mes mə, kə Firawona əsəŋ kə dəbe atəf ŋa Misira disrε.

34 Firawona pəyεfε oŋ, pəboncəs akə ŋandeyənε abε aŋε ŋandəkətənε atəf ŋa Misira mə, nte təŋsəŋε

ηabanəs katin ka kəcəmət ka kəsətə yetel yaηan, atəf ηa Misira meren camət-merəη ma kəmembərə mme disre mə.

³⁵ Nəlonka yeri ya meren mobotu mme mender mə, ηayə ti dim da Firawona dəntəf. Firawona pəsom pameηk yeri sədare fəp.

³⁶ Yeri yayəkə yə andemeηke atəf, kədəm ka meren camət-merəη ma dor mme Isifu oloku kədəyi mə, nte təηsəηe ta dor dadəkə dedetam atəf ηa Misira mə.»

Isifu əyənə wəmarəs wəcəkə-cəkə wəka Firawona

³⁷ Kə moloku maməkə məmbət Firawona kə amarəs ən.

³⁸ Kə Firawona eyif ηa: «Andetam kəsətə fum pəmə Isifu ba, pəyə amera ηa Kanu?»

³⁹ Kə Firawona oloku Isifu: «Nte Kanu kəsəη əm kəcərə ka mes mame fəp mə, fum o fum eyi fe nwe əsək domp, pəcərə mes pəmə mənə mə.

⁴⁰ Mənə Isifu, mən'endeyənə wəkiriη ka kələ kem, afum a atəf ηem fəp. Mən'ə ηandeyi darəη, dəbe da ina Firawona gbəcərəm dendecepər dam.»

⁴¹ Kə Firawona oloku Isifu: «Misira mə mame isəη əm dəbe da atəf ηaηe fəp.»

⁴² Kə Firawona owurə kurundə kən dəkəca, k'ember ki Isifu dəkəca. K'ember Isifu yamos yətət ya kəloto ka səbeηa sa kentəler. K'əηgbek kə kema dəkilim.

⁴³ Kə Firawona embek Isifu abil ηa dəkəwan ηəkə ηenacənc ηən mə, kə ηancek kəkə. Kə afum ηayefe kəkul-kuləne ηa: «Abərek!» * Tatəkə tə Firawona enasəη Isifu dəbe, atəf ηa Misira.

* **41:43** *Abərek* = «Nətontne!»

44 Kə Firawona oloku sə Isifu: «In'əyənə Firawona! Kə məntəwosə-ε atəf ɲa Misira, ali fum əfəyektə də kəca, k'əŋkəyektə kəkək kən atəf ɲa Misira.»

45 Kə Firawona ewe Isifu tewe ta Misira «Cafənət Paheneyah.» K'əsəŋ kə wəran pəcwe kə Asnat, wan wəran ka Potifera, wəlonɲe ka dare da Hon. Kə Isifu owur kəkəcərə Misira mme enasətə kəkətənə dəbe ta encərə mi mə.

46 Isifu enasətə meren wəco maas (30) a Firawona pədecərə kə. Nte ancəmbər kə dəbe mə, fər ya Firawona kirin yə Isifu enawur kəkəcərə atəf ɲa Misira fəp.

47 Meren camət-mərəŋ ma kənəmbərə maməkə disre, kə afum a Misira ɲamberənə kəbəc.

48 Kə Isifu olonka yeri yayəkə fəp Misira meren mme camət-mərəŋ. K'olonka yeri ya sədare səfet səkə sənəŋkər sədare səpəŋ mə.

49 Isifu enalonka kur ka yeri pəmə kəsənc ka dəkəba, kur kənabək haŋ paccəm-cəmne a dor dəfəsətəm kəsumpər aka Misira.

50 Teren təcəkə-cəkə ta dor, kə Isifu onkom awut arkun mərəŋ aŋe Asnat wan wəran ka Potifera wəlonɲe ka dare da Hon enakomə kə mə.

51 Kə Isifu ewe coco cən Manase, ti tatəkə Kanu kəsəŋe kə kəpələr ka pəcuy fəp kə kəsakənə kə aka kələ ka kas.

52 K'ewe wan kən təŋə Efrayim, ti tə tatəkə Kanu kəsəŋ kə dokombəra atəf nɲe analapəs kə mə.

53 Kə meren camət-mərəŋ ma kənəmbərə melip.

54 Kə meren camət-mərəŋ ma dor moncop pəmə təkə Isifu enaloku ti mə. Dor dənayi təf ya Misira fəp. Mba yeri yeməŋkərne yənayi sə atəf ɲa Misira

fəp.

⁵⁵ Nte dor dosumpər aka Misira mə, kə ɲambokər Firawona kəsətə ka cəcom. Kə Firawona oloku aka Misira: «Nəkə nənəɲk Isifu, nte oɲloku nu mə, nəyə tatəkə!»

⁵⁶ Nte dor dəmbək Misira mə, kə Isifu oncop kəcamsər aka Misira malə. Mba dor dəncbək kəbək dəm atəf ɲa Misira.

⁵⁷ Afum ɲacyefe mofə fəp ma Misira kədeway malə nnə Isifu eyi mə, bawo dor dənanaɲkanə kəbək Misira.

42

Yakuba kəsom kən awut ən Misira

¹ Kə Yakuba ene a meɲgben * meyi Misira. Kə Yakuba oloku awut ən: «Ta ake tə nəndeyinə nnə nəcməmənənə fər disre-ε?»

² Kə Yakuba oloku: «Inə a malə meyi Misira. Nətor nəkə nəwayε su dəndo malə, ta padefinə dor.»

³ Kə awenc a Isifu wəco ɲantor kəkəway malə Misira.

⁴ Mba Yakuba enasak fe Beɲyamin wəkə enapaɲne kere kə Isifu mə pəcəpse awenc aɲa darəɲ, bawo Yakuba enaloku: «Beɲyamin əfəkə ta tes təc tələma təkəsətə kə.»

⁵ Kə awut a Yakuba ɲaɲkə Misira kəkəway malə pəmə təkə afum alarəm ɲanckə Misira dəkəway malə mə, bawo dor dənayı atəf ɲa Kanaɲ fəp.

Isifu eyenkas abəkac ɲən nnə awenc ɲayı mə

⁶ Təm tatəkə Isifu pəyəne wəbe wəka sədare sa Misira. Nkən encwayər afum a Misira fəp malə. Kə

* **42:1** Meɲgben mme ancə pasətə farin mə

awənc a Isifu ɲander ɲatontnənɛ Isifu fər yən kirin, ɲacəp mobu dəntəf.

⁷ Kə Isifu ɛnəɲk awənc aɲa. K'ɛnɛpəl ɲa. Mba owurər fɛ ɲa kəcərənɛ. K'olok-lokərə ɲa dim deyenki, k'eyif ɲa: «Deke nəyɛfɛ-ɛ?» Kə awənc aɲa ɲaloku kə: «Atəf ɲa Kanaɲ ɲə səyɛfɛ, kə sənder kəway nnə yeri.»

⁸ Kə Isifu ɛnɛpəl awənc aɲa. Mba awənc aɲa ɲananɛpəl fɛ kə.

⁹ Kə Isifu ɛncɛm-cɛmnɛ mere məkə ɛnawɛrəp tetanən mə. K'oloku ɲa: «Atɛn mes ɲə nəyənɛ! Mes ma atəf ɲaɲɛ mə nənder kətɛn, nəkə nəloku mi aka atəf ɲonu.»

¹⁰ Kə ɲaloku Isifu: «Ala, mariki mem, dəkəway yeri gbəcərəm sənder.

¹¹ Dɛwɛncə də səyɔ fəp fosu, wərkun wəkin okom su. Səsəkɛnɛ bəkəc! Səclək'am a dəkətɛn yeri gbəcərəm sənder.»

¹² Kə Isifu oloku ɲa: «Kəbupərə ti kə nəndɛ, mətambər ma atəf ɲaɲɛ mə nənder kətɛn nəkəloku mi ndoronu.»

¹³ Kə awənc aɲa ɲaloku Isifu: «Wəco kə mɛrəɲ wə sənayi kas kosu kəkɔm ndɛ Kanaɲ. Mba wəkə ɛfɛtɛ su dacə mə eyi məkə dəkɛr kə papa kosu, kə wəkin ɛnafi.»

¹⁴ Kə Isifu oloku ɲa: «Təkə iloku nu mə, ti təyənɛ kance: Atɛn mes ɲə nəyənɛ!

¹⁵ Awa, yɛbəc nyɛ y'indɛcəmbər nu: Indɛrmɛ nu tewɛ ta Firawona, nəfəwur nnə ta wəfɛt konu wəlpəs wəkəkə nəsak dəkɛr mə ɛndɛr-ɛ.

¹⁶ Nəsom wɛnc konu wəkin pəkəkɛrɛ wɛnc konu wəkəkə nəsak dəkɛr mə. Kə nəna aɲɛ ɛndɛsak nnə mə, dəbili andɛbɛr nu. Andɛməmən moloku

monu, pəcəre kə pəyənə kance kə nəloku-ε. Kə pəyənə fε ti-ε, indərme nu tewe ta Firawona atən mes ηə nəyənə!»

¹⁷ Kə Isifu ember ηa dəbili mata maas.

¹⁸ Tataka ta maas, kə Isifu oloku ηa: «Nəyə nte, təsəηe nu kəyi doru. İhnesε Kanu!

¹⁹ Kə pəyənə a nəsəkene bəkəc-ε, nəsak wenc konu wəkin dəbili. Nəna alpəs aηe nəkene afum anu yeri kərəs bawo dor deyι.

²⁰ Nəkərən'em wəfet konu wəkə nəsak dəndo mə nte təsəηe pəməmən moloku monu kə pəyənə a kance kə-ε, ta nədefi.»

²¹ Ti tə ηanayə, ηaclokenε: «Ey. Sən'enayə ti wenc kosu. Bawo anəηk ayek ηən, təm nte oncloku su a paηaηnεne kə mə, ta ancəηkələ kə-ε. Ti tə ayek ηən ηeyi kəsute su tante.»

²² Kə Ruben elək moloku, k'oloku ηa: «İnaloku fε nu ti ba, ta nəyə wan nwε pələc? Mba nənacəηkəl f'em. Ndekəl oη awer su mecir mən.»

²³ Awenc a Isifu ηanacərə fε a Isifu eηne kusu kəηan bawo wəcəpərəne moloku enayi kə dacə kə awenc aηa.

²⁴ Kə Isifu əmbələ awenc aηa, k'əηkə pəbok.

Awut a Yakuba kəlukus kəηan Kanan

Nte elip mə, k'oluksərne kədəlok-lokər ηa. K'elək Simeyəη awenc aηa dacə, k'ember kə dəbili fər ya awenc aηa kirιη.

²⁵ Kə Isifu osom a palase ηa yeri dələba, palukse nwε o nwε pəsam pən nde aləba ηən, pasarsər ηa yeri yayəkə. Ti tə anayənə ηa.

²⁶ Kə awenc ən ηasarsər səfale səηan yeri. Kə ηasumpər dəpə kə ηaηkə.

27 Kə wənc ka Isifu wəkin ende pəsikəli aləba ηən nde dəkarwanşə pəfan kəwure səfale sən yika yəsəm, kə wəkəkə enəjk pəsam pən aləba ηən disre.

28 K'oloku awənc aηa: «Aluks'em pəsam pem. İpempə nnə aləba ηem.» Kə mera yeyi ηa ya-mayama kəcərə a ηanjə dəkəway palukse ηa sə pəsam paηan. Kə ηayifnə: «Cəke cə Kanu kəyə su tante-ε?»

29 Kə ηambərə ndena papa kəηan Yakuba nde atəf ηa Kanaη. Kə ηələmər kas kəηan mes məkə menasətə ηa mə fəp.

30 Kə ηaloku kas kəηan: «Fum wəkə əyənə mariki ma atəf ηa Misira mə, olok-lokərə su dim deyenki, k'endenə su kəyənə atən mes ma Misira mme səndeloku aka nnə mə.

31 Kə səloku kə a səsəkənə bəkəc, bafə atən mes ηə səyənə.

32 Kə Səloku kə sə a wəco kə mərəη wə sənaiyi kas kosu kəkəom, mba wəfət kosu eyi dəkər nde Kanaη, kə wəkin enafi su dacə.

33 Kə mariki ma Misira moloku su: «Nte tə nəndeyə a itam kəcərə a nəsəkənə bəkəc. Nəsək wənc konu wəkin nnə, nəkenə afum anu yeri kərəsna bawo dor deyī.

34 Nəkə, nəkər'em wəfət konu. Təm tatəkə, indecərə a bafə atən mes ηə nəyənə, kə nəsəkənə bəkəc. Indelukse nu wənc konu, təm tatəkə nəcəmə sə kəcəməs konu darəη dətəf.»

35 Nte ηambərə ndaraηan akə ηayuk malə məkə ηanakərə mə, kə fəp faηan ηanəjkəs-nəjkəs pəsam paηan nde ləba yaηan disre. Nə kə kas kəηan nte ηanəjkəs pəsam nde ləba yaηan disre mə, kə kənəsə kənder ηa.

³⁶ Kə kas kəŋan Yakuba oloku ŋa: «Awut em ŋə nəfan kəbaŋsər im! Isifu eyi fə sə doru, Simeyən eyi fə sə doru, kə nəfan sə kələkər im Benyamin-ε! In'ə maməkə fəp mendetərəs.»

³⁷ Kə Ruben oloku papa kən: «Məde məyə padif awut em mərəŋ k'intəkər'am Benyamin. Məber im kə dəwaca, indekər'am kə.»

³⁸ Kə Yakuba oloku: «Wan kem əfətor kə nəna, bawo wəbek'ən Isifu efi. Sona s'eyi ŋ. Kə tələc təsətə kə dəpə-ε, cəke cə nəndeyə-ε, tēm tatəkə nəŋsəŋ'em kətorε cəfən cem cəfer dabiya kə abəkəc ŋocuy nde afi ŋayi mə.»

43

Yakuba kəwose kən Benyamin kəkə kə awenc ŋa

¹ Dər dəncbək kəbek dəm dətəf.

² Ntε ŋalip kədi malə məkə ŋanakere kəyεfε Misira mə, kə Yakuba oloku awut ən: «Nəlüksərne, nəkə nəwayε su yeri yepic.»

³ Kə Yuda oloku kə: «Wəbe ka Misira εnabənne su: <Ta inəŋk nu sə cəro, kə nəntəkər'em wenc konu wəlpəs-ε.>

⁴ Kə məŋwose kəsak wəfət kosu səkə-ε, səntor Misira kəkəway'am yeri.

⁵ Kə məntəwose kəsak kə səkə-ε, səfətam kətor Misira kəkəway'am yeri, bawo wərkun wəkakə εnaloku: <Ta inəŋk nu sə cəro kə nəntəkər'em wəfət konu-ε.>»

⁶ Kə Yakuba oloku: «Ta ake tə nənayən'em pələc tantε, kəcloku wərkun wəkakə a nəyə wəfət-ε?»

⁷ Kə awut ən ŋaloku: «Wərkun wəkakə εnayifət su pələrəm tetosu kə tokomεne tosu, pəcyif su: <Papa konu əsərəyi doru? Nəyə wenc wələma sə?> Kə

səlukse kə moloku maməkə. Sənatam kəcəre, a endeloku su: «Nəkə nəker'em wəfət konu!»?»

⁸ Kə Yuda oloku papa kənan Yakuba: «Məsak wəfət səkə kə ina. Səndeyefe səkə, təsəne su kədeyi doru ta səfi-ε, mənə papa, awut asu kə səna.

⁹ In'əsəne əm temer, teta wəfət: In'ə məndewer kə, kə intəkər'am kə-ε, ta ilukse kə ider ibər əm kə dəwaca-ε, in'endesare tēm tatəkə kiciya doru o doru nnə məyi mə.

¹⁰ Patəbəlsene moloku-ε, kə səntam nte kəkə kəmerəne səluku.»

¹¹ Kə papa kənan Yakuba oloku ne: «Bawo teyi tante, nəkə nəyə nte: Nələk yopoce, ca ya atəf ne ne yələma nətəmpərəne wərkun wəkəkə: Dəni, məse ma cəme mepic, cigbili, yamaku, mənəben ma yalakə kə cəla.*

¹² Nələk pəsəm pəkə nənakekəre təcəkə-cəkə mə kəmerəne. Nəluxe pəsəm pəkə anabere nu dələba mə, tələma ne naciya kəciya dəm.

¹³ Nələk wəfət konu nəkə ndena wərkun wəkawε.

¹⁴ Intola MARIKI nwe entam mes ma doru fəp mə, pəsəne wərkun wəkəkə pəkə pəyəne nu nənəfər pəsək wənc konu wəkə osumpər mə nəder, nəkerene sə Bənyamin! Kə ina kə pəyəne a awut em ne ndewur im dəwaca-ε, awa ne wur im dəwaca!»

Isifu ne ndi yeri kə awənc ne

¹⁵ Kə awut a Yakuba ne nek yopoce yayəkə kə pəsəm pəkə ne nakekəre təcəkə-cəkə mə kəmerəne, kə Bənyamin. Kə ne yefe, kə ne ntər Misira. Kə ne nek ne namentərne Isifu.

* **43:11** Ti tə tatəkə mənəben mənənek kəway.

16 Nte Isifu enəjk Benyamin kə awənc aña mə, k'oloku wəcamse kən: «Məberse afum akañe dəker, mədif pəcəl, məcoñ, bawo afum akañe ɲə səndenadi məkə yeri tofo tin dañana.»

17 Kə fum wəkakə ɔyə təkə Isifu enaloku kə mə, k'emberse afum añe dəker ndena Isifu.

18 Kə awənc a Isifu ɲanesə nte anaberse ɲa ndena Isifu mə, kə ɲaloku: «Teta pəsam pəkə anasak ləba yosu disre mə ti t'añkere su nnə. Añkere su nnə, ɲadewəkərne su ɲacəmbər su dacar kə səfale sosu.»

19 Kə ɲalətərne wəcamse ka Isifu, kə ɲaloku kə moloku mme dəkusuñka:

20 «Nəñaɲne su, mariki mem! Sənader təcəkə-cəkə kədeway yeri.

21 Nte sənclukus mə, kə səñkəsikəli ləba yosu karwanse, kə sənəjk nwe o nwe pəsam pən nde aləba ɲən. Mba səñkerene sə pi.

22 Səñkerene sə pəsam pələma kədeway yeri. Səncərə fe nwe enaber pəsam papəkə nde ləba yosu disre mə.»

23 Kə wərkun nwe oloku ɲa: «Ta nənesə bəkəc yəfər nu! Kanu konu kə, Kanu ka papa konu kənasəñ nu pəsam nde ləba yonu. Pəsam ponu pənader im.»

Kə wəcamse ka Isifu owurəne Simeyən nnə awənc aña ɲayi mə.

24 Kə fum wəkawə emberse ɲa nde kələ ka Isifu disre. K'əsəñ ɲa domun, kə ɲambikene wəcək. K'əsəñ sə səfale səñan yika.

25 Kə ɲalompəs kəpocə kəñan, ɲackar kəder ka Isifu dañ, bawo ɲananəne Isifu pəcloku: «Sən'endedi yeri dañ dəməkə kə ɲa.»

²⁶ Nte Isifu ender deker dan mə, kə ɲasəɲ Isifu yopocə yaɲan nyɛ ɲanatəmpərənɛ kə mə, kə ɲantontnɛnɛ kə dəntəf.

²⁷ Kə Isifu eyifət ɲa teta dis danan, k'eyif ɲa: «Papa konu wətem wəkə nəɲle mə, ɛntamnɛ? Ɔsərəyi doru?»

²⁸ Kə awɛnc aɲa ɲaloku: «Wəcar kam, papa kosu ɛntamnɛ, ɔsərəyi doru.» Kə ɲantontnɛnɛ Isifu.

²⁹ Kə Isifu eyekti fər. Nte ɛnəɲk Benyamin wəpaɲnɛ kən kɛrɛ mə, k'eyif ɲa: «Wəkawɛ ɔyənɛ wəfət konu wəlpəs, wəkə nənəlok'im tetən mə?» K'ənəcər: «Kanu kəmar əm wan kem!»

³⁰ Kə Isifu oncopər moloku, bawo ɛncteyɛ-teyɛ pəbotu pa kənəɲk ka wɛnc, ɛnafəɲ kəbok. Kə Isifu ɛmbɛrɛ dukulə dən, k'ombok di haɲ.

³¹ Kə Isifu ɛsak kəbok, k'ombufərɛnɛ kəro, k'owur. K'ɛsɛp kətəbok sə fər ya awɛnc aɲa kiriɲ. K'oloku: «Nəwureɛnɛ su yeri.»

³² K'ambɛrɛ Isifu yeri taciɲa, awɛnc aɲa taciɲa, kə aMisira ɲa ɲayi sə taciɲa. Bawo aMisira ɲancwosɛ fɛ kəpaɲnɛ dap da yeri kə aHəbərə.

³³ Kə awɛnc a Isifu ɲandɛ fər yən kiriɲ. Kəyɛfɛ ka coco ca papa kəɲan haɲ wəfət kəɲan nwe o nwe kə dəkəndɛ dən. Kə ɲayɛfɛ kələkɛnɛ kəciyanɛ nkɛ kəyi ɲa nte Isifu osumpər ɲa mə.

³⁴ Kə Isifu ɛmbɛrɛnɛ ɲa yeri yən nyɛ nkən ɛncdi mə. Mba pɛbɛrɛnɛ mpɛ ɛnasəɲ Benyamin mə pənala kəcamət, pɛtas pa akə. Kə ɲamun haɲ kə pəntəɲnɛ ɲa kə nkən Isifu.

44

Isifu ɔntərəs awɛnc ɔn nte təɲsəɲɛ pətam kəcərə bəkəc yaɲan mə

¹ Kə Isifu oloku wəcamse kən: «Məlasə afum akanə malə dələba pəmə təkə ləba yaŋan yentam kələk malə mə. Məber pəsam paŋan nde ləba yaŋan disre.

² Məber sə apət nem nömune ɲa gbeti ɲəkə, nde aləba ɲa wəfet wəkə kə pəsam pəkə ɲɲkərə kədewaye malə mə.» Kə wəcamse ka Isifu əyə təkə Isifu ɲaloku kə mə.

³ Dec dendesək, k'asak afum aŋe kəlukus nde ndaraŋan kə səfale səŋan.

⁴ ɲawur dare disre ta ɲantabələ-ε, kə Isifu oloku wəcamse kən: «Məyəfe məcəmə afum aŋe darəŋ haŋ məbər ɲa. Məyif ɲa: <Ta ake tə nəsonə pətət kəway pələc-ε?

⁵ Bafə apət ɲaŋe ɲə mariki mem oŋmune, ɲəsəŋe kə kəcərə təkə tender mə ba? Nənciya kəyə tante nəyə mə.»

⁶ Kə wəcamse ka Isifu embelər ɲa k'embər ɲa. K'əŋgbəkərəne ɲa moloku məkə Isifu ɲasom kə mə.

⁷ Kə ɲaloku wəcamse ka Isifu: «Ta ake tə mariki oŋlok-lokərə su tante-ε? Səna amarəs am səfətam kəyə tatəkə.

⁸ Sənuŋkenə kərəsna kə səŋkərə nu pəsam pəkə sənanəŋk nde ləba yosu mə, kəyəfe Kanaŋ. Ta ake tə səndekiyənə pəsam kə pəyi fe ti kəma nde kələ ka mariki mam-ε?

⁹ Nwε o nwε aŋnəŋke ca yayəkə mə, padif kə, kə səna fəp səyənə acar a mariki mem!»

¹⁰ Kə wəcamse ka Isifu oloku ɲa: «Awa. Ine nu sim! Nwε o nwε aŋnəŋke paka mə, əyənə wəcar kem. Nəna alpəs aŋe nəŋkə.»

¹¹ Kə ɲambəkər-belkər kətore-tore ləba yaŋan dəntəf kə ɲasikəli-sikəli yi.

¹² Kə wəcamse ka Isifu oncop kəfen-feni kəyefe ələba ɲa wəbeki, k'eləpsər ələba ɲa wəfet. Kə wəcamse ka Isifu ɔŋkə pənəŋk apət ɲɛ nde ələba ɲa Benyamin.

¹³ Kə awenc a Isifu ɲawal-wali yamos yaɲan, kə ɲandəndəsər sə səfale səɲan ləba yaɲan. Kə ɲaluksərne sə dare disre.

Yuda kəcəpe Benyamin

¹⁴ Yuda kə awenc aɲa ɲander sə nda Isifu wəkə ənasərɔyi kəfo kəŋkə ɲanasak kə mə. Kə ɲantempene dəntəf Isifu fər kirin.

¹⁵ Kə Isifu eyif ɲa: «Cəke cə nəyɔ tantε-ε? Nəncərə fe a intam kəcərə təkə təŋbərne mə, təkə tender mə?»

¹⁶ Kə Yuda oloku: «Cəke c'indeloku mariki mem-ε? Cəke c'indeloku mətam kəlan su-ε? Kanu kəmbəp amarəs am ɲaciya. Səyɔne ɔɲ acar a mariki mosu, kəyefe səna haɲ wəkə anəŋk apət ələba ɲən disre mə.»

¹⁷ Kə Isifu oloku: «Ifədebəc ti tatəkə! Fum nwe anəŋke apət mə, endeyɔne wəcar kem. Kə nəna, nəpərne nəkə ndena papa konu bəkəc yoforu disre.»

¹⁸ Kə Yuda ələtərne Isifu k'oloku kə: «İləktərn'am mariki, məwose wəmarəs kam pələk-lokər əm ta abəkəc ɲep'am nənə eyi mə! Bawo məyi pəmə Fira-wona.

¹⁹ Təcəkə-cəkə Mariki ənayifət amarəs ən pələoku: «Nəyɔ kas kə pəyɔne fe ti-ε wəfet ba?»

²⁰ Kə səwosene kə: «Səyɔ kas kətem, kə wəfet wan nwe ɔŋkom detem dən disre mə. Wəpaɲne kən kere ənafi. Kere kən kəkom, sona s'eyi ɔɲ, kə kas əmbətər kə.»

21 Kə məloku amarəs am: «Nəkə nəkerε wəfət konu inəŋk kə fər yem.»

22 Kə səloku mariki mem: «Wəfət kosu əfətam kəyεfε papa kosu kəsək. K'eyεfε kə kəsək-ε, papa kosu eŋfi.»

23 Kə məloku amarəs am: «Kə nəntəkεε wəfət konu-ε, ta inəŋk nu sə dε.»

24 Ntε səluksərνε ndena papa kosu wəmarəs kam mə, kə səlukse kə moloku ma məna mariki mem.

25 Kə papa kosu oloku: «Nəkə sə nəwayε su yeri yepic.»

26 Kə səloku kə: «Səfətam kəkə. Mba kə səŋsole wəfət kosu-ε, səŋkə, bawo wərkun wəkakə əfəwosε kənəŋk su cəro ta səŋkenε kə wəfət kosu pənəŋk-ε.»

27 Kə papa kosu wəmarəs kam oloku su: «Nəncərə a wəran kem awut mərəŋ η'εnakom'em.

28 Kə wəkin ende pəsak im. İlaŋ ti a wəkakə, anawatəri-watəri kə, bawo intanəŋk fε kə haŋ məkə.

29 Kə nəmbaŋər im sə ndəkəl wəkawε-ε, tes tedekəsətə kə-ε, pəcuy disrε pə nəndesəŋ'em kətorε cəfon cem cəfer dabiya nde afi ηayi mə.»

30 Ndekəl oŋ k'ilukus nde wəmarəs kam, papa kem eyi mə, ta inkenε kə wəfət kosu nwε abəkəc ηən ηosumpər mə,

31 eŋfi katina kə əntənəŋke su wəfət kosu-ε. Tem tatəkə amarəs am ηandesəŋε wəmarəs kam papa kosu kətorεne cəfon cən cəfer dabiya pəcuy disrε.

32 Bawo ina wəmarəs kam isəŋ kə temer kəlukse kə sə wan kən, icloku papa kosu: «K'intəluks'am wəfət kosu-ε, in'endesarε kiciya doru o doru nno papa kem eyi mə!»

33 Ndekəl ilətsen'am: İna wəmarəs kam iyi nno.

Iyənə wəcar ka mənə mariki mem. Wəfət kosu pəlukus kə awənc im aña nde papa kosu eyi mə.

³⁴ Cəke c'intam kəlukus, ta ilukse wəfət kosu nnə papa kosu eyi mə-ε? Ha! Intola fε kənəjk pələc pəkə pendekəsətə papa kosu mə, k'intəlukse kə wəfət kosu-ε!»

45

Isifu əsəne awənc aña kənepəl kə

¹ Isifu enatam fε sə kəmenjk mēncər nnə afum akə ηanayi kə kəsək mə dacə, k'onkule: «Nəwurənə afum fəp!» Ali wəkin enayi fε sə Isifu kəsək nte encmentərne awənc aña mə.

² K'eyefε kəbok, aMisira kə aka kələ ka Firawona ηane kə dim kəbok.

³ Kə Isifu oloku awənc aña: «In'əfə Isifu! papa kem əsərəyi doru ba?» Mba awənc aña ηanatam fε kəlukse kə moloku nte pənciyane ηa kənəjk kə sə mə.

⁴ Kə Isifu oloku awənc aña: «İletsənə nu, nələtərn'em.» Kə ηələtərne kə. K'oloku ηa sə: «In'əfə Isifu wənc konu nwε nənacaməs a kə aηkεre kə Misira mə.

⁵ Ndekəl oη, ta nəwakəsne. Ta pətεle nu kəcaməs kem pakər'em nnə, bawə kəbum konu, nəyi doru kə Kanu kənabəlkar'em kəkεre nnə, iyi nu kirin.

⁶ Teren ta mərəη ta dor tə tante dətəf. Pəncəmə meren kəcamət afəde pachifti, afəde pactel.

⁷ Kanu kəkər'em iyi nu kirin, nte təηsəne nu kəsətə ka nnə atəf ηəne yuruya mə, imar nu ta nəfi, icbum nu pəyənki pəmpε ayi kəcepərəne mə.

⁸ Ndekəl oη, bafə nən'ekər'em nnə, mba Kanu kə. Kanu kəncəmbər im iyənə papa ka Firawona,

mariki ma kələ kən disrε, wəkiriη ka sədare sa Misira fəp.

⁹ Nərokne nəpe nde papa kem eyi mə. Nəko nəloku kə: «Nte tə wan kam Isifu enaloku su: Kanu kəncəmbər im mariki ma atəf ηa Misira fəp. Ta məwon kəder nnə iyi mə!

¹⁰ Nde atəf ηa Kosəη ηə məηkəyi, məfədebəl'em, kəyefe məna papa kəbər awut am, awut-sə am, yəcəl yam yəpəη kə yefet haη ca nyε məyə mə fəp.

¹¹ Nnə taη indetam kəcsəη əm ca fəp bawo pəsərəcəmə meren kəcamət a dor declip. Ti disrε dor dəfədesumpər yəkə məyə mə.»

¹² «Fətə nəηgbətne ti fər yonu, kə wəfet kem Benyamin eηgbətən'em fər yən yati a in'oηlok-lokər nu.

¹³ Nəko nəloku papa kem kə pələl mpe isətə Misira mə fəp. Nələmər kə nte nənəηk de mə fəp. Nərokne nətorəne papa kem nnə iyi mə.»

¹⁴ Kə Isifu enapsərne sə wəfet kən Benyamin dəkilim, kə ηayefe kəbok.

¹⁵ Kə Isifu oncupəs awenc aηa fəp. Kə ηandeləpsər kənde tofo tin kə ηalok-loku.

Firawona kəwe ka Yakuba Misira

¹⁶ Kə moloku maməkə məsam kələ ka Firawona fəp disrε, a awenc a Isifu ηanderna məkə. Kə toloku tatəkə təmbət Firawona kə amarəs ən.

¹⁷ Kə Firawona oloku Isifu: «Məloku awenc əm aηa: «Nəyə nte: Nələk yəcəl yonu, nəko atəf ηa Kanaη.

¹⁸ Nələk papa konu kə afum ən, nəder nnə iyi mə. Indeyəne nu nte o nte tentese atəf ηa Misira mə. Nənde nəcdi yeri yoboηu ya Misira.»

19 İwos'am kəloku awənc əm aña: «Nəyo nte: Nələk cibil atəf ɲa Misira, nəkə nələk awut kə aran anu kə papa konu nəder.»

20 Ta nəɲaɲne mələr teta ca yonu yəkə nəndekəsak di mə, bawo mpe o mpe peyi atəf ɲa Misira pəyənə pətət mə, pendeyənə ponu.»

21 Kə awut a Yakuba ɲayo tatəkə. Kə Isifu əsəɲ awənc aña cibil pəmə təkə Firawona ənasom kə ti mə. K'əsəɲ ɲa sə yeri yəkə ɲanakə kəcdi dəpə mə.

22 Kə Isifu ompocə awənc aña fəp yamos yesəkpərə k'əsəɲ Benjamin gbeti mēncəmbəl masar maas (300) kə yamos kəcamət yesəkpərə.

23 Ca nyə yə Isifu ənasəɲ pakenə kas kəɲan: Səfale surkun wəco səsarə ca yətət ya Misira, kə səfale səran wəco səsarə malə, cəcom kə yeri ta nte əɲkəsumpər dəpə kəder Misira mə.

24 Kə Isifu əsak awənc aña kə ɲalokus. K'oloku ɲa: «Ta nəkəcəp dəpə de!»

25 Kə awənc a Isifu ɲayəfə Misira kə ɲampe Kanaɲ ndena papa kəɲan Yakuba.

26 Kə awənc a Isifu ɲaloku kas kəɲan teta Isifu kiyi kən doru sə. Kə ɲaloku kas kəɲan a Isifu əyənə wəbə wəka atəf ɲa Misira fəp. Mba abəkəc ɲənarə fə Yakuba bawo ənaləɲ fə ɲa.

27 Kə ɲaləmər kə moloku məkə Isifu ənasom ɲa mə fəp. Nte Yakuba ənənəɲk cibil cəkə Isifu ənasak kədələk kə mə, ti tənəsəɲə kə oɲ abəkəc kəpə.

28 Kə Yakuba oloku: «İləɲ ti oɲ! Wan kem Isifu əsərəyi doru! İndəkənəɲk kə a icfi.»

46

Yakuba kəkə kən Misira

¹ Kə Yakuba əŋkə kə ca yəkə enayə mə. Nte emberə Bersaba mə, k'oloŋne di Kanu ka papa kən Siyaka.

² Kə Kanu kələk-lokər Yakuba kənəŋk ka pibi disre. Kə Kanu kəwe kə: «Yakuba! Yakuba!» K'owose: «In'ewə!»

³ Kə Kanu kələku kə: «In'əfə ina Kanu, Kanu ka papa kam. Ta mənese kətor ka Misira. Bawo difə in'kəsəŋ'am kəyənə ka kas ka afum alarəm.

⁴ Sən'endesol kətor ka Misira. In'endesəŋ'am sə kəpə. Isifu yati endeməp'am fər waca wən.»

⁵ Kə Yakuba eyefe Bersaba. Kə awut a Yakuba ŋəŋkekərə kas kəŋan, aran aŋan, kə awut aŋan cibil ca dəntəf disre nce Firawona enasəŋ pakə kere ŋa mə.

⁶ Kə ŋələk sə yəcal yaŋan kə ca yəkə ŋanasətə atəf ŋa Kanaŋ mə. Kə Yakuba əŋkə Misira kə afum ən fəp.

⁷ K'en'kenene atəf ŋa Misira yuruya yən fəp, awut ən arkun kə awut-sə ən arkun, awut ən aran kə awut-sə ən aran.

Delay da afum a Yakuba

⁸ Mewe ma awut a Yakuba mə mme, aŋe ŋanakə Misira mə. Yakuba kə awut ən:

Coco ca Yakuba, Ruben.

⁹ Awut a Ruben: Henok, Palu, Hecərəŋ, kə Karmi.

¹⁰ Awut a Simeyəŋ: Yemuyel, Yamin, Ohad, Yakin, kə Cohar, kə Sawul wan wərkun wəka wəKanaŋara.

¹¹ Awut a Lewy: Kerson, Kehat, kə Merari.

¹² Awut a Yuda: Hər, Onan, Selah, Perəc, kə Serah, mba Hər kə Onan ŋanafi nde atəf ŋa Kanaŋ. Awut a Perəc ŋanayənə Hecərəŋ kə Hamul.

¹³ Awut a Isakar: Tola, Puwa, Yəb, kə Simrəŋ.

¹⁴ Awut a Sebuləŋ: Sered, Eləŋ, kə Yahələl.

15 Awut akanje ηə Leya enakome Yakuba nde Padaη-Aram, mba wan kən wəran Dina eyi fe ti. Kələk awut ən aran haη arkun, ηanakə afum wəco maas (33).

16 Awut a Kadu: Cifyən, Haki, Suni, Ecəbəη, Eri, Arodi, kə Areli.

17 Awut a Aser: Yima, Yisuwa, Yisuwi, kə Beriya, kə Sera wəkire kəηan. Wan ka Beriya: Heber kə Malkiyel.

18 Awut a Silpa wəmarəs nwe Labaη enasəη wan kən wəran Leya mə, ηə akakə aηe enakome Yakuba mə. ηanayi afum wəco kə camət-tin (16).

19 Awut a Rasel, wəran ka Yakuba: Isifu kə Benyamin.

20 Kə Isifu nkən oηkom Misira awut merəη: Manase kə Efrayim, aηe Asnat wan wəran ka Potifera wəloηne ka dare da Hon, enakome Isifu mə.

21 Awut a Benyamin: Bela, Beker, Asubel, Kera, Naman, Ehi, Rəs, Mupim, Hupim, kə Ardu.

22 Yuruya yaye yə Rasel enasətəne nkən Yakuba, ηanayi afum wəco kə marəkəle (14).

23 Wan ka Dan: Husim.

24 Mewe ma awut a Naftali memε: Yacel, Kumi, Yecer, kə Silem.

25 Awut a Bilha ηə akakə, Bilha nwe Labaη enasəη wan kən wəran Rasel mə pəyə kə wəcar, k'oηkome ηa Yakuba. ηanayi afum camət-merəη.

26 Afum aηe ηanacəpse Yakuba kəkə ka Misira mə, ηanayi afum wəco camət tin kə camət tin (66) aηe ηanayəne akom ən mə, aləm fe aran a awut ən arkun de.

27 Awut a Isifu aηe enakom Misira mə: ηanayi awut merəη. Afum a Yakuba aηe ηanacəpse kə

darəη kəkə ka Misira mə, ηanayi fəp fanjan afum wəco camət mərəη (70).

Yakuba kəndε kən nde Misira

²⁸ Kə Yakuba osom Yuda pəyi kə kirin̄ kəkə ka Kosəη ndena Isifu. Kə Yuda embere atəf ηa Kosəη.

²⁹ Kə Isifu elek abil ηən k'empe Kosəη kəkəbərəne kə papa kən Yakuba. Isifu ηaηkəwurərene kə papa kən, k'enapsərne kə dəkilim k'eyefe kəbok. K'ombok haη.

³⁰ Kə Yakuba oloku Isifu: «Intam oη kəfi bawo inəηk əm kəro, k'incəre oη a məyi doru!»

³¹ Kə Isifu oloku awenc aηa kə afum a papa kən: «Ilukus ikə ilukse Firawona kəbere konu. Ikə iloku kə a: «Awenc im aηa kə afum a papa kem aηe ηanayi atəf ηa Kanaη mə, ηander nno iyi mə.

³² Afum akek a ηkesiya, cir, kə cəna ηə ηayəne, bawo akek a acəl ηə. Nəηkere yəcəl yaηan fəp kə ca yaηan.»

³³ Kə təm tendebəp nte Firawona endewe nu pəcyif nu: «Ake'yəne yebəc yonu-ε?»

³⁴ Nəcloku kə: «Sən'acar am, akek ηə səyəne, kəyefe detemp dosu haη məkə, yebəc yayəkə yə səmbəpe akombəra asu.» Ti disre, nəyi Kosəη, bawo pəcyik-yik aMisira kəndε kə akek a ηkesiya kə cir.»

47

¹ Kə Isifu əηkə pəlukse ti Firawona. K'oloku kə: «Awenc im aηa kə papa kem ηander kəyefe ka atəf ηa Kanaη kə yəcəl yaηan ηkesiya, cir kə cəna kəbər ka ca yaηan fəp. Nəyi tantε atəf ηa Kosəη.»

² Kə Isifu elek awenc aηa kəcamət k'ementər ηa Firawona.

³ Kə Firawona eyif awənc a Isifu: «Ake'yəne yebeç yonu-ε?» Kə awənc a Isifu ηaloku Firawona: «Sən'acar am, akək a ηkesiya, cir kə cəna ηə səyəne pəmə papa kosu aηa.»

⁴ Kə ηaloku sə Firawona: «Sənder kədendε atəf ηaηε, bawo dəkəcəl deyι fε sə nde acar am ηayefε mə, kə dor dəmbək kəbək dəm atəf ηa Kanaη. Məwosε oη acar am kəndε atəf ηa Kosεη.»

⁵ Kə Firawona oloku Isifu: «Papa kam kə awənc əm aηa ηənder nnə məyi mə.

⁶ Atəf ηa Misira ηey'əm dəwaca, mədəs papa kam kə awənc əm aηa nnə pəntesε ηa Kosεη mə, kə mənçərə sə awənc əm aηa daco afum alompu-ε, məcəmbər ηa ηackeks'em yəcəl.»

⁷ Kə Isifu ηηkεrε papa kən Yakuba kədementər kə Firawona. Kə Yakuba ontolanε Firawona.

⁸ Kə Firawona eyif Yakuba: «Meren cəke mə məyi doru-ε?»

⁹ Kə Yakuba oloku kə: «Meren mme isətə kəcəpε-cepε disrε mə, məmbəp meren tasar tin kə wəco maas (130), kiyi kem doru kəncepər katəna katəna. Incepərəne meren meyeηki kiyi kem doru. Intasətə fε meren mme akombəra em ηanasətə mə, mba tecepərəne doru tin tayi tə səncepərəne doru.»

¹⁰ Kə Yakuba ontolanε sə Firawona. K'eyefε, k'εsak kə.

¹¹ Kə Isifu endəs papa kən kə awənc aηa atəf ηa Misira. K'əsəη ηa antəf Misira, nde atəf ηa Ramses, pəmə təkə Firawona enaloku kə ti mə.

¹² Kə Isifu entam oη kəgbəkərə papa kən, awənc aηa, kə aka kələ ka papa kən fəp pəmə təkə ηanalanεne mə.

Isifu kəkətεne mes ma Misira

13 Yeri yənayi fε sə atəf ηa Misira fəp, bawo dor dēnasətə fənəntər. Atəf ηa Misira kə atəf ηa Kanaη dor dēncleηkəs oη kələηkəs dəm afum a təf yayəkə.

14 Kə Isifu εwetəs gbeti fəp mbε bənayi atəf ηa Misira kə atəf ηa Kanaη mə. Pəcsəkpəε gbeti babəkə malə, kə Isifu εmberse gbeti babəkə nde kələ ka Firawona.

15 Ntε gbeti ba Misira kə Kanaη belip mə, kə aMisira fəp ηander nnə Isifu eyi mə. Kə ηaloku: «Məsəη su yeri! Cepə səndefi fər yam kirin bawo gbeti beyi fε sə?»

16 Kə Isifu oloku: «Nəsəη yəcəl yonu. İnşəη nu kəcom kəsəkpε ka yəcəl yonu, bawo gbeti beyi fε sə.»

17 Kə ηaηkerε Isifu yəcəl yaηan. Kə Isifu əηsəη ηa yeri kəsəkpε ka yəcəl yaηan: Fələs, yəcəl yefət kə yəpəη, səfale. Kə Isifu əsəη ηa yeri ya teren tatəkə kəsəkpε ka yəcəl yaηan fəp.

18 Ntε teren tatəkə tencepər mə, kə aka Misira ηander sə nnə Isifu eyi mə teren təkəsək. Kə ηaloku kə: «Səfətam kəmēηkər mariki mem a gbeti bosu belip, kə yəcəl yosu yelip. Daka o daka dēncəme fε su sə, mēne dis dosu kə ntəf yosu.

19 Səndefi oη fər yam kirin ba, kə ntəf yosu? Məway su kə ntəf yosu kəsəkpε ka yeri. Təm tatəkə səyənε acar a Firawona, səna kə ntəf yosu. Məsəη su defet səbəc ta sədefi, ntəf yosu yedefəntərə gbəlməs.»

20 Kə Isifu εwayε Firawona ntəf ya Misira fəp, aka Misira fəp ηanacaməs ntəf yaηan, bawo dor dēnabəkər ηa. Kə atəf ηəyənε oη ηa Firawona.

21 Kə Firawona elək afum aηε ηanayi dəcələncər ca Misira mə, k'ēηkerε ηa sədare səpəη.

²² Mba Isifu enaway fε ntəf ya alonɛ, bawo Firawona enaməne kəway ka ntəf yaɲan. Alonɛ ɲayi kəkəkəs ka Firawona disrε, ti tɔ alonɛ ɲanatəcamse ntəf yaɲan.

²³ Kɔ Isifu oloku afum a Misira: «Iway nu məkɔ kɔ ntəf yonu, nəyɔne məkɔ aka Firawona. Defet dɛndε: Nəntam kəbɔf dəntəf.

²⁴ Kɔ nənde nətɛl-ε, nədə nəcsəɲ farilε poboc pin pa yetɛl yonu Firawona. Nəna nəlɛk yoboc maɲkələ nyε, yendeyɔne nu yeri ya dɛkεr kɔ awut, yɔyɔne nu sɔ defet da teren tɔcɔnc mə.»

²⁵ Kɔ ɲaloku Firawona: «Məlukse su kəyi doru! Səsɔtɔ kəɲaɲnɛnε ka mariki mosu, səndeyɔne acar a Firawona.»

²⁶ Kɔ Isifu encəmbər ti kɔ tɔyɔne məkɔ tɔyɔ ta Misira: Poboc pa kəcamət fəp pa Firawona pɔ. Mɛnε ntəf ya alonɛ gbəcərəm yɔtɔyɔne ya Firawona.

Mɛfan ma Yakuba mɛlpəs

²⁷ Kɔ Yakuba ɛndε atəf ɲa Misira, atəf ɲa Kosɛɲ. Kɔ pəyɔne di ndaraɲan k'ɔyɔne kas ka afum alarəm.

²⁸ Kɔ Yakuba eyi doru meren wəco kɔ camət-mɛrəɲ (17) atəf ɲa Misira. Kəwon ka Yakuba doru fəp kənasɔtɔ meren tasar tin wəco maɲkələ kɔ camət mɛrəɲ (147).

²⁹ Mataka ma Yakuba kəlɔtəs kəlɪp, k'ewe wan kən Isifu k'oloku kɔ: «Kɔ məfan kəmar im-ε, məboc kəca kam aləɲk ɲem tantəf, məlɛk'em layidi pəsoku disrε ndε məndetəmpər'em mə: Ilɛtsɛn'am ta məwup im Misira!

³⁰ K'indɛfəntərəε kɔ papa kem aɲa-ε, məwuren'em Misira. Məkɔ məwup im nde kufu kəɲan kəyi mə.» Kɔ Isifu oloku kɔ: «Indeyɔ təkɔ məlok'im mə.»

³¹ Kə Yakuba oloku: «Məderəm'em ti.» Kə Isifu endermə kə ti. Kə Yakuba ontontnə nde kəfənc kən dərömp.

48

Yakuba kətolanə kən awut arkun a Isifu

¹ Ntə mes maməkə mencepər mə, k'anəkə paloku Isifu a Papa kən entamnə fə. Kə Isifu eləkənə awut ən mərəj Manase kə Əfrayim.

² K'asəjə ti Yakuba kəcərə, k'aloku kə: «Wan kam Isifu eyi kəder nnə məyi mə.» Kə Yakuba olonka fənəntər fən k'eyefə, k'endə kəfənc kən kəronj.

³ Kə Yakuba oloku Isifu: «MARIKI nwe entam mes fəp ma doru mə enawurər im dare da Lus nde atəf ɲa Kanaɲ k'əsəj im temer kədepoc'em pətət.

⁴ K'olok'im: «Indəsəj əm dokombəra, indəsəj'am kəla, indəsəj'am kəyənə wətem ka afum alarəm. Indəsəj atəf ɲaɲə yuruya yam kə mənçepər-ə, atəf ɲaɲə ɲəndeyənə ɲaɲan doru o doru.»

⁵ «Ndekəl oɲ, awut mərəj aɲə mənkom atəf ɲa Misira a k'indeder nnə məyi mə, ɲəndeyənə akemi. Əfrayim kə Manase ɲayənə akemi, pəmə təkə iyə Ruben kə Simeyəj mə.

⁶ Mba awut aɲə məndekom oɲ aɲə mərəj tadarəj mə, akam ɲəndeyi akakə, awənc aɲə ɲə ɲəndəsətər kə.

⁷ Kəder kem Padaɲ, kə Rasəl efir im dərəpə da Kanaɲ, ta pəmbələ su kəberə Efrata-ə. Difə in-awup kə katina dəndo dərəpə da Efrata, nde pəyənə Betləhem mə.»

⁸ Kə Yakuba əməmən awut a Isifu k'eyif: «Are ɲə akanə-ə?»

⁹ Kə Isifu oloku papa kən: «Awut em ηə, aηε Kanu kəsəη im nnə mə.» Kə Yakuba oloku: «İletsən'am məyə ηa ηacəηne nnə itolanε ηa.»

¹⁰ Detem dənələləs Yakuba fər. Enctam fε sə kənəηk. Kə Isifu əncəη awut ən nde Yakuba eyi mə, kə Yakuba oncup ηa, k'εmakərne ηa.

¹¹ Kə Yakuba oloku Isifu: «Inacem-cəmənε fε sə kədenəηk əm. Mba Kanu kəsəη'em k'inəηk əm haη awut am!»

¹² Kə Isifu elin awut kas dələηk, k'encəp kəro dəntəf.

¹³ Kə Isifu osumpər mərəη maηan fəp waca, pəsumpərə Efrayim kəca kətət mba pəyi kəca kəmeriya ka Yakuba, k'osumpərə Manase kəca kəmeriya mba pəyi Yakuba kəca kətət, k'əncəηne ηa sə nde wətem kəηan eyi mə.

¹⁴ Kə Yakuba εntənc kəca kən kətət, k'endenj ki Efrayim dəromp nwe εnafεtε mə, k'endenjər Manase kəca kən kəmeriya dəromp. Enacərə belbel təkə əncyə waca wən mə, ali nte Manase εnayəne wan wəcəkə-cəkə mə.

¹⁵ Motolanε mme mə Yakuba εnatolanε Isifu:
«Kanu nke kənəηk papa kem aηa Abraham kə
Siyaka tecepərəne tanan mə,
Kanu nke kəηkεks'im kəyεfε nte iyi doru haη məkə
mə,

¹⁶ Mələkε mme mencyac im pələc mə, məsəηε awut aηε!

Pawe ηa tewe tem

kə mewe ma papa kem aηa, Abraham kə Siyaka.

Kanu kəsəηε ηa kəkom pəlarəm nde atəf ηaηəkə dacə.»

¹⁷ Nte Isifu εnəηk kas pəcdenjər Efrayim kəca kən kətət mə, kə təntəbət kə. Kə Isifu osumpər kəca ka

kas, k'əncəŋ ntende domp da Manase ta pədeŋər ki Əfrayim.

¹⁸ Kə Isifu oloku papa kən: «Ta məyo tantε, fəto Manase εbək. Nkən pəmar mədeŋər kəca kam kətət.»

¹⁹ Kə papa kən εfati, k'oloku: «Incəre ti, wan kem. Incəre ti! Nkən sə endeyəne wətem ka afum alarəm, endebək. Mba wənc Təŋə endebək kə, yuruya yən yendelas təf fəp.»

²⁰ Kə Yakuba ontolanε ŋa dəsək dadəkə, k'oloku: «Mən'endesəŋe Yakuba pətolanε a pəckule a: «Kanu kəsəŋ'am kəyi pəmə Əfrayim, pəmə Manase!» Tatəkə tə Yakuba εnacəmbər Əfrayim Manase kirin.

²¹ Kə Yakuba oloku Isifu: «Kəfi k'inder! Mba Kanu kəndesolε nu. Kəndelukse nu atəf ŋa atem anu.

²² Imberən'am pəkə awənc əm aŋa ŋantədesətə mə*, ip'əyənε mpε inabaŋərə aka Amər dakma dem kə ambəncəran ŋem mə.»

49

Kətolanε ka Yakuba awut ən wəco kə mərəŋ

¹ Kə Yakuba ewe awut ən, k'oloku: «Nələnkanε iloku nu təkə tendeder nu kirin mə.

² Nələnkanε, nəcəŋkəl im awut a Yakuba!

Nəcəŋkəl Yisrayel* papa konu!

³ Ruben, məna coco cem,

məna nwe inakom

təm nte inayə fənəntər mə:

Məncəpər awənc əm aŋa

* **48:22** Paka papəkə pəyənε dare da Səkem. * **49:2** Məməmən 32.29, 35.10

tokom, kə fənəntər.

⁴ Məyənk pəmə domun nde deŋyekse dəkəŋbəkə
mə,

mba məfədesəyəne wəkiriŋ,

Bawo mənapese dəkəfəntəre da papa kam,

Mənayik-yikəs kəfənc kem kəpese ka ki, kə wəran
kem wəkin.

⁵ Simeyəŋ kə Lewy dəwəncə də ŋayo:

Ŋa ŋantəŋne, ŋasek kəkəyə pələc.

⁶ Ala, ifaŋ fe kəŋəŋkəl teŋkəndəm taŋaŋ!

Ta məcəm-cəmnə mem mətəŋne nde ŋantəŋne
kəbəpene mə!

Bawo mətele maŋaŋ disre, ŋandif fum.

Kəwose kəŋaŋ disre, kə ŋancopu-copu mura bənta.

⁷ Intolanə mətele maŋaŋ pələc, bawo məmbək
pələsər.

Intolanə pələc deyəŋki bəkəc daŋaŋ, bawo dəfəyəne
nənfər.

Indeyerəs ŋa atəf ŋa Yakuba,

Indesamsər ŋa atəf ŋa Yisrayel.

⁸ Yuda, məna, awənc əm aŋa ŋandeyek-yekəs əm.

Məndesumpər aterene am cərəbə.

Kə awənc əm aŋa ŋandecəp am səbomp fər yam
kiriŋ.

⁹ Yuda, kusunuŋku kəwut kə məyəne.

Dəkəwatəri-watəri wəsem wam məyəfe, wan kem!

Nkən oŋnut wəcək, pəfəntəre pəmə kusunuŋku.

Pəmə kusunuŋku kəran: An'entam ki kəyekti ta
kəfaŋ-ε?

¹⁰ Kəgbo ka dəbe kəfəde kəcbəle Yuda,

kəgbo ka dəbe kəndeyi yuruya yən dəwaca,
han təm nte wəka kəgbo kaŋkə yati endeder mə,
wəkə afum fəp ŋandeyi dəntəf mə.

11 Nkən (Yuda) ende pəkot səfale sən dəŋgbəŋkələ
ya wən,

pəkot wan ka si nde kətək ka wən,
Ende pəcyak yamos yən dəwən,
kə burumus bən, dəməncəncə ma yokom ya wən.

12 Member mendesəŋe kə fər kəyimbərə,
Mese ma wana mendefertər əm sek.

13 Kə mənə Sabulon, kəba kəsək məndendə,
nde cibil cəndeyə kətənta mə.
Cələncər ca atəf ŋəŋəkə cəndewəkəl han Sidon.

14 Isakar, mənə səfale səpəŋ sə məyənə,
nse səŋfəntərə gbərə mərəŋ dacə mə.

15 Pənəŋk a kəfo kaŋkə eyi kəŋesəm mə kəntese,
k'atəf ŋəmbət.

Pətirmi kumunt padəndəsər kə pəsare,
Yəbəc ya dacar y'endeyi.

16 Dan, endeyənə afum ən wəbe.

Pəmə kusəŋka kələma cusəŋka cəlpəs ca Yisrayel
cəkə.

17 Dan, endeyi pəmə abok nne ŋeyi dəpə mə,
aŋkisin nne ŋeyi dəpə kəsək mə.

Abok nne ŋeŋəŋ bənta ya afələs,
a təsəŋe wəyeksənə ka ŋi kətəmpənə mə.

18 Ingbəkər əm amera MARIKI, a məndeyac im!

19 Kadu, kənay† kəndepəŋne kə
pəyefe pəcəmə ŋa darəŋ kəbeləs.

† 49:19 Kənare

20 Ndena Aser, yeri yobonju yendela di.
Antəf njam njende njəcsənj yeri nyε pəmar yəyənε yeri
y'abε mə.

21 Naftali, were w'əyənε nwε weyi kiyi ka wi, ta tes
o tes tonkotərne wi mə.
Ende pəckoməs awut atət‡.

22 Isifu, popon pa kətək kəkom pəyənε,
Popon pa kətək kəkom nke kəcəme kənjbəkə kəsək
mə,
wara wa ki wetilsərne damba.

23 Nandəktər kə, kə njampən.

Apənε mbəncəran njanayənε ayəfərəne am.

24 Mba ambəncəran njən njende njətəjnənε kə nkən
sərka.

Anacənjəs waca wən

kətam ka Kanu kə fənəntər fa Yakuba dəntəf.

Jyənε wəkəkəs kə togbu pa aka Yisrayel§.

25 Tewe ta Kanu ka papa kam, nke kəyənε wəmar
kam mə,

tewe ta Kanu nke kəntam mes fəp ma doru mə, nke
kəndepoc'am mə:

Kəpocε pətət nke kəndeyεfε darenc mə,

kəpocε pətət nke kənyεfε dəntəf mə,

kəpocε pətət ka awut alarəm kə yəcəl yelarəm.

26 Kətolanε nke papa kam ontolan'am mə,

kəncəpər kətolanε pətət ka aņε njənkəkom im mə,

haņ dəkələpsər da mərə ma doru o doru.

Kətolanε pətət kaņkə kəyi Isifu dərəomp,

dəndo domp dacə da Isifu

nwε əyənε wəbε ka awənc aņa mə!

‡ 49:21 Pəcloku moloku mətət § 49:24 CəHebərə = «tasar pa aka
Yisrayel»

27 Benyamin, kalma k'oyəne nke kənwatəri-watəri mɔ.

Bətbət kəwatəri-watəri wəsəm wa ki, dɔfɔy, pəyerəs yəsɔtɔ ya ki.»

28 Awut akanɛ ɲayəne cusuŋka wəco kɔ mɛrəŋ ca Yisrayel. Moloku mamɛ mɔ kas kəŋan ɛnaloku ɲa, nte onctolanɛ ɲa mɔ. Yakuba ɛnatolanɛ ɲa nwe o nwe kɔ kətolanɛ kən taciŋa.

Defi da Yakuba

29 Nte Yakuba elip kətolanɛ awut ɔn mɔ, k'osom ɲa: «Intas kəbəp atem em aɲɛ ɲafi mɔ. Nəwup im kɔ papa kem aɲa, nde kufu kəŋkɔ kəyi nde dale da Hɛfəronɲ wəHewy mɔ,

30 nde kufu nke kəyi dale da Makpela, Mamre kəsək, nde atɔf ɲa Kanaɲ. Dale dadəkɔ dɔ Abraham ɛnaway nnɔ Hɛfəronɲ eyi mɔ, pəyənɛ di dəkəwupɛnɛ da afum ɔn.

31 Difo anawup Abraham kɔ wəran kən Sara, difɔ anawup Siyaka kɔ wəran kən Rebeka, difɔ inawup sɔ Leya wəran kem.

32 Dale kɔ kufu nke kəyi di mɔ, Abraham ɛnaway di aHewy dəwaca.»

33 Nte Yakuba elip kəsom awut ɔn mɔ, k'ɛfəntərə dəkəfənc. K'ɛŋgbiɲ kifir k'ɔnəŋkələne atem ɔn aɲɛ ɲanafi mɔ.

50

Kəbal ka Yakuba

1 Kɔ Isifu ɛntɛmpɛnɛ papa kən kəronɲ, k'ombok kɔ kəronɲ, k'oncup kɔ.

2 Kɔ Isifu osom acar ɔn akɔ ɲanayənɛ atɛn cɔl mɔ, a ɲasop kas acɔl nɲɛ ɲəsəŋɛ ta wəfi ente katəna mɔ. Kɔ atɛn cɔl ɲasop Yakuba acɔl ɲaŋəkɔ.

³ Kə tənəkə mata wəco maŋkələ (40). Tem tatəkə mataka maməkə m'ancsop afi acəl ɲa kətətə ɲaŋəkə, kə aMisira ɲambok kə mata wəco camət mɛrəŋ (70).

⁴ Nte mataka ma kəbal kən mencepər mə, kə Isifu oloku afum akə ɲanayi nde saŋka sa Firawona mə, k'oloku ɲa: «K'intam kəsətər nu layidi-ε, nəloku nte Firawona iletsene nu:

⁵ Papa kem enasəŋ'em kəderəm, pəcloku: «Kəfi k'inder! Məkə məwup im nde kufu kəŋkə iŋkay nde atəf ɲa Kanaŋ mə.» Difə ifaŋ kəpε ikəwup papa kem. K'ilip-ε, inder.»

⁶ Kə Firawona oloku kə: «Məpε məkə məwup papa kam pəmə təkə əsəŋ'am kəderəm mə.»

⁷ Kə Isifu empe kəkəwup papa kən. Kə ɲampe kə abeki aka saŋka sa Firawona fəp kəbəp abeki a atəf ɲa Misira.

⁸ Kə afum a Isifu fəp, kələk awenc aŋa kəbəp ka afum a papa kən, mənε awut afət, yəcəl yaŋan yəpəŋ kə yefət ɲ'anasak atəf ɲa Kosəŋ.

⁹ Isifu kə cibil ca dəntəf k'ayeksene fələs ɲampe kə nkən, kə təsəŋε akə a Kanaŋ kələ.

¹⁰ ɲandebəp pəferere pa Atad, ɲɲε ɲeyi Yurdən takəron mə, kə ɲawup Yakuba dəndo kəyek-yekəs disrε. Kə Isifu ombok kas mata camət-mɛrəŋ.

¹¹ Kə andε a atəf ɲaŋəkə, aka Kanaŋ, ɲayi kəbal ka Yakuba dəndo pəferere pa Atad. Kə ɲaloku: «Defi dəpəŋ də dandε aMisira dacə!» Ti t'asəŋε tofo tatəkə tewe ta «Abel Misira» nde Yurdən takəron.

¹² Kə awut a Yakuba ɲayə təkə papa kəŋan enaloku ɲa mə.

¹³ Kə awut ən ɲaŋkəkəre kə atəf ɲa Kanaŋ. Kə ɲawup kə nde kufu ka dalε da Makpela, dalε ndε

Abraham enaway Hefəron wəHiti dəwaca mə, pəyə di dəkəwupene da afum ən, nde Mamre kəsək.

¹⁴ Nte Isifu elip kəwup papa kən mə, k'oluksərne Misira kə awenc aña kə akə ɲanacəmbər kə, kəkəwup papa kən mə.

Mes maməkə menacepər nte defi da Yakuba delip mə

¹⁵ Nte awenc a Isifu ɲanəjk a papa kəjan efi mə, kə ɲaloku: «Kə Isifu ɲkafələ pəyəne wəterene kosu, kəlukse ka ayek ɲa pələc mpə sənayə kə mə!»

¹⁶ Kə ɲasom a paloku Isifu: «Papa kam enasom nte a pəcfi:

¹⁷ «Nte tə nəjkəloku Isifu: O! İletsen'am məɲaɲnene awenc əm aña pələc kə kiciya kəjan, bawo ɲanayə əm pələc! İletsen'am məɲaɲne oɲ kiciya ka acar a Kanu ka papa kam!» Kə Isifu ombok nte analoku kə moloku maməkə mə.

¹⁸ Kə awenc aña ɲander ɲa sərka ɲatempene Isifu dəntəf kə ɲaloku: «Sən'əfə akanɲe acar am.»

¹⁹ Kə Isifu oloku ɲa: «Ta nənese. Cəpə Kanu k'iyəne?

²⁰ Nənasek'em kəyə ka pələc. Mba Kanu kənəkafəli ti pətət, kəlompse ka nte teyi məkə mə, kə kəyac ka defi da afum alarəm.

²¹ Ndekəl oɲ, ta nənese! İdetamə nu məfan monu fəp kə ma awut anu.» Kə Isifu ontore-tore ɲa bəkək, k'olok-lokəre ɲa dim d'antəf.

²² Kə Isifu endə Misira nkən kə afum ən. K'eyi doru meren tasar tin kə wəco (110).

²³ Kə Isifu enəjk awut a Əfrayim haɲ detemp maas. Kə Makir, wan ka Manase, oɲkom awut ən ləjk ya Isifu kəron.

²⁴ Kə Isifu oloku awənc aŋa: «Kəfi k'inder. Mba Kanu kəndemar nu ilan ti. Kanu kəndepene nu nde atəf ŋəkə kənaləkə Abraham, Siyaka kə Yakuba layidi kəsəŋ ŋa mə.»

²⁵ Kə Isifu əsəŋə awut a Yakuba kəderəm, pəcloku: «Kanu kəndemar nu ilan ti. Nəde nəpene bənt yem, nəbələne yi nnə.»

²⁶ Kə Isifu efi pəsətə meren tasar tin kə wəco (110). K'asop kə acəl ŋəŋəŋəŋə wəfi kətətə katəna mə. Kə ŋamber kə kaŋkəra ka tasar pəpat dəndo atəf ŋa Misira.

Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language
of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga
Sitemu de Guinée

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 29 Apr 2025

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c